

કાળવૃત્તાંતનું બીજું પુસ્તક

સુલેમાનની જ્ઞાન માટેની પ્રાર્થના

1 દાઉદનો પુત્ર સુલેમાન પોતાના રાજ્યમાં બળવાન થયો. કારણકે તેના દેવ યહોવા તેની મદદમાં હતા. દેવે તેનો મહિમા ખૂબ વધાર્યો. 2તેણે લશ્કરના સર્વ અધિકારીઓને, ન્યાયાધીશોને તેમજ આગેવાનો અને ઈસ્રાએલના કુટુંબના વડીલોને ગિબયોનમાં એકત્ર કર્યા. 3ત્યારબાદ સુલેમાન, સૌને ગિબયોન પર્વતની ટોચે લઈ ગયો જ્યાં દેવનો મુલાકાત મંડપ હતો, જે મૂસા અને તેના લોકોએ તેમની અરણ્યની મુસાફરી દરમ્યાન તે બાંધ્યો હતો. 4દેવનો કરારકોશ ત્યાં ન હતો કારણકે દાઉદ દેવનો કરાર કોશ કિર્યાથ-યાઆરીમથી યરૂશાલેમ લઈ આવ્યો હતો જ્યાં તેણે તેના માટે એક નવો મંડપ તૈયાર કર્યો હતો. 5વળી હૂરના પુત્ર ઉરીના પુત્ર બસાલેલે જે કાંસાની વેદી બનાવી હતી તે ગિબયોનના પવિત્રમંડપની સામે હતી; સુલેમાન તથા એકત્ર થયેલા અધિકારીઓએ તથા આગેવાનોએ ત્યાં યહોવાની ઉપાસના કરી. 6સુલેમાને યહોવાની સામે મુલાકાતમંડપ પાસે જે પિત્તળની વેદી હતી. તેના પર 1,000 દહનાર્પણો ચઢાવ્યા.

7તે દિવસે રાત્રે દેવે સુલેમાનને દર્શન આપ્યા અને કહ્યું, “માગ માગ, તારી જે ઈચ્છા હોય તે માગ હું તને તે અવશ્ય આપીશ.” 8સુલેમાને કહ્યું, “ઓ દેવ, તમે મારા પિતા દાઉદ પ્રત્યે બહુ જ ભલાઈ અને દયા દર્શાવ્યાં હતાં, અને હવે તમે મને રાજ્ય સોંપ્યું છે. 9હવે ઓ દેવ યહોવા, મારા પિતા દાઉદને આપેલું વચન હવે પૂરું કરો. તમે મને ઘરતીની ધૂળના કણ જેટલા અગણિત લોકોનો રાજા બનાવ્યો છે. 10હવે તમે મને ડહાપણ અને જ્ઞાન આપો, જેથી હું આ લોકોને દોરવણી આપી શકું, કારણ, આ તમારી મહાન પ્રજાને માર્ગદર્શન કોણ કરી શકે?”

11દેવે સુલેમાનને કહ્યું, “તારો અભિગમ સારો છે, તેં ધન, સંપત્તિ કે જાહોજલાલી અથવા તારા દુશ્મનોનાં મોત કે પોતાના માટે દીર્ઘાયુની પણ માગણી કરી નથી, પણ તારા ઉપર હું ડહાપણ અને જ્ઞાનની વર્ષા કરીશ જેથી તું મારા લોકો ઉપર શાશન કરી શકે જેમનો મેં તને રાજા બનાવ્યો છે. 12ઉપરાંત, હું તને એવાં તો ધન, સંપત્તિ અને જાહોજલાલી આપીશ કે જેવાં તારી પહેલાંના કોઈએ પણ ન ભોગવ્યાં હોય કે તારી પછી કોઈ ભોગવશે નહીં.” 13ત્યારબાદ ગિબયોનના ઉચ્ચસ્થાનેથી, મુલાકાત મંડપથી પાછા યરૂશાલેમ આવીને સુલેમાને ઈસ્રાએલ ઉપર રાજ્ય કરવા માંડ્યું.

સેના અને સંપત્તિ ઊભી કરતો સુલેમાન

14સુલેમાને રથો અને ઘોડાઓની એક મોટી સેના ઊભી કરી. તેની પાસે 1,400 રથો અને 12,000 ઘોડા હતા, તેમાંના કેટલાક તેણે રથ રાખવાના નગરોમાં રાખ્યા અને બાકીના પોતાની પાસે યરૂશાલેમમાં રાખ્યા. 15એના શાસન દરમિયાન યરૂશાલેમમાં સોનું ને ચાંદી કાંકરા જેટલાં સસ્તાં થઈ ગયાં હતાં અને મૂલ્યવાન દેવદાર વૃક્ષોનું ઈમારતી લાકડું સામાન્ય ગુલ્લરકાષ્ટની જેમ મળતું થઈ ગયું હતું. 16સુલેમાનના ઘોડા મિસર અને ક્યું ના હતા; રાજાના સોદાગરો એ ઘોડાઓની ખરીદી ક્યું માં કરી હતી. 17મિસરથી 600 ચાંદીના શેકેલ ભાવે રથો આયાત કરવામાં આવતા હતા. અને ઘોડા 150 ચાંદીના શેકેલ ભાવે, હિત્તીઓના તેમજ અરામના બધા રાજાઓ પણ ઘોડા અને રથો એ આડતિયાઓ પાસેથી આયાત કરતા હતા.

મંદિરના બાંધકામનું આયોજન

2 સુલેમાને યહોવાને માટે એક મંદિર અને પોતાને માટે એક રાજમહેલ બાંધવાનો નિર્ધાર કર્યો. 2તેણે 70,000 લોકોને હમાલ તરીકે સામાન ઊચકવા માટે, 80,000 માણસોને પર્વતોમાં પથ્થરો કાપવા માટે તથા 3,600 લોકોને તેઓના ઉપર દેખરેખ રાખવા મુકાદમો તરીકે રાખ્યા.

3ત્યારબાદ સુલેમાને તૂરના રાજા હૂરામને સંદેશો મકલ્યો કે, “તમે મારા પિતા દાઉદને રાજમહેલ બાંધવા માટે સુખડનું લાકડું મોકલ્યું હતું. 4અત્યારે હું મારા દેવ યહોવા માટે મંદિર બાંધવા માંગુ છું, જ્યાં તેની સમક્ષ નિત્ય ધૂપ થાય, નિત્ય એની સામે રોટી અર્પિત થતી રહે, વિશ્રામવારોએ, અમાસને દિવસે અને અમારા દેવ યહોવા દ્વારા ઠરાવાયેલા બીજા ઉત્સવોને દિવસે સવારે ને સાંજે આહુતિ અપાય, કારણકે ઈસ્રાએલને માથે એ કાયમી ફરજ છે.

5“હું જે મંદિર બાંધવાનો છું તે ઘણું મોટું થવાનું છે, કારણ, અમારો દેવ સર્વ દેવો કરતા મોટો છે. 6પરંતુ તેમને માટે યોગ્ય નિવાસસ્થાન કોણ બાંધી શકે? અપાર ઊંચામાં ઊંચું આકાશ પણ તેને સમાવી શકતું નથી. તો પછી હું કોણ કે તેને માટે મંદિર બાંધું? એ તો માત્ર તેની સમક્ષ ધૂપ કરીને તેમનું ભજન કરવાનું સ્થાન જ બનશે.

7“તેથી સોના ચાંદીનું, અને પિત્તળ તથા લોખંડનું કામ કરનારા કુશળ કારીગરો; તથા કિરમજી, લાલ અને આસમાની

રંગના કાપડ નું શું કરવું એ જાણનાર લોકોને મારી પાસે ને મોકલી આપો. વળી મારા પિતા દાઉદે પસંદ કરેલા યહૂદિયા અને યરૂશાલેમના કારીગરો સાથે કામ કરી શકે તેવા કોતરણી કામના નિષ્ણાંત કારીગરોને મોકલી આપો. 8વળી, મને દેવદારનું, પાઈનના વૃક્ષનું અને ઓલ્ગમના વૃક્ષનું લાકડું પણ મોકલાવશો, કારણ, મને ખબર છે કે તમારા માણસો દેવદારમાં વૃક્ષો પાડવામાં પાવરધાં છે. મારા માણસો તમારા માણસો સાથે કામ કરશે. 9તેઓને સહાય કરવા માટે હું મારા માણસો મોકલી આપીશ. હું જે મંદિર બાંધુ છું તે માટે પુષ્કળ પ્રમાણમાં ઈમારતી લાકડું જોઈશે કારણકે તે મંદિર બહુ જ મોટું અને અતિ ભવ્ય બનશે. 10તમારા વૃક્ષો પાડનારા માણસો માટે હું 1,25,000 બુશેલ ઘઉં, 1,25,000 બુશેલ જવ, 1,15,000 ગેલન દ્રાક્ષારસ અને 1,15,000 ગેલન તેલ મોકલીશ.”

11તૂરના રાજા હૂરામે રાજા સુલેમાનને પત્ર દ્વારા નીચેનો જવાબ મોકલ્યો, “યહોવાને તેના લોકો માટે પ્રેમ છે માટે તેણે આપને તેમના રાજા બનાવ્યા છે.” 12હૂરામે વધુમાં લખ્યું છે, “ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાનો જય હો! તેણે આકાશ અને પૃથ્વી બનાવ્યાં છે, અને રાજા દાઉદને જ્ઞાની, બુદ્ધિશાળી અને સમજુ પુત્ર આપ્યો છે, જે યહોવાને માટે મંદિર અને પોતાને માટે રાજમહેલ બંધાવનાર છે. 13હું તમારી પાસે મારા પ્રખ્યાત અને નિપુણ કારીગર હૂરામ-અલીને મોકલું છું. તે ઘણો હોશિયાર છે. 14એનાં માતા દાનવંશના અને પિતા તૂરના છે. એ સોના-ચાંદીનું, કાંસાનું અને લોઢાનું પથ્થરનું અને લાકડાનું તેમજ જાંબુડીયા, કિરમજી અને ભૂરા રંગના કિંમતી કાપડનું કામ કરવામાં કુશળ છે. વળી, એ બધી જાતનું કોતરકામ કરવામાં પણ હોશિયાર છે. એને સોંપેલી કોઈપણ ભાત એ કોતરી શકે છે. એ મારા ઘણી અને આપના પિતા દાઉદના કારીગરો અને આપના કારીગરો સાથે કામ કરી શકે તેમ છે.

15“તેથી તમારા જણાવ્યા મુજબ ઘઉં, જવ, તેલ અને દ્રાક્ષારસ મોકલી આપો. 16અમે લબાનોનમાંથી આપને જોઈતાં બધાં લાકડાં કાપીશું, અને દરિયાઈ માર્ગે યાજ્ઞ સુધી પહોંચાડીશું. ત્યાંથી તેને યરૂશાલેમ પહોંચાડવાની જવાબદારી તમારી રહેશે.”

17સુલેમાને પોતાના પિતા દાઉદે કરાવેલી વસ્તીગણતરીની જેમ ઈસ્રાએલમાં વસતા બધા વિદેશીઓની વસ્તીગણતરી કરાવી તો તેમની સંખ્યા 1,53,000 અને છસો જેટલી થઈ. 18તેણે તેઓમાંના 70,000ને મજૂરો તરીકે, 80,000ને પથ્થરોની ખાણોમાં કામ કરવા અને 36,000ને છસોને આ લોકો પાસે કામ કરાવવા મુકાદમ તરીકે નીમ્યા.

મંદિરના બાંધકામનો પ્રારંભ

3 સુલેમાને યહોવાનું મંદિર બાંધવાની શુરુઆત કરી, જ્યાં એના પિતા દાઉદને મોરિયા પર્વત ઉપર યહોવાએ દર્શન આપ્યા હતા. એ જગ્યા યબૂસી ઓનાંની ઘઉં ઝૂડવાની ખળી ઉપર હતી. સુલેમાન બાંધકામ શુરુ કરે તે પહેલા

દાઉદે તે જગ્યા તૈયાર કરી હતી. 2સુલેમાને બાંધકામની શરૂઆત પોતાના શાશનના ચોથા વર્ષના બીજા મહિનામાં કરી.

3હવે સુલેમાને દેવનું મંદિર બાંધવા માટે જે પાયો નાખ્યો હતો તે જૂના પ્રમાણિત માપ મૂજબ 60 હાથ લાંબો અને 20 હાથ પહોળો હતો. 4મંદિરના આગળના પ્રાગણની લંબાઈ, મંદિરની પહોળાઈ જેટલી 20 હાથ હતી, અને ઊંચાઈ 20 હાથ હતી, એનો અંદરનો ભાગ સુલેમાને શુદ્ધ સોનાથી મઢાવ્યો હતો. 5મંદિરની અંદરના મોટા ઓરડાની અંદરની દીવાલોને દેવદારના પાટિયાંથી જડી દીધેલી હતી અને તેમને શુદ્ધ સોનાથી મઢી દીધી હતી અને તેમના ઉપર ખજૂરીઓ તથા સાંકળીઓ કોતરેલી હતી. 6તેણે એ મંદિરને રત્નોથી શણગાર્યું. અને તેમાં તેણે પારવેઈમની ભૂમિનું સોનું વાપર્યું હતું. 7તેણે મંદિરનો અંદરનો ભાગ, તેના ઉંબરા, તેની પરસાળો તેની ભીંતો અને તેના બારણાં સોનાથી મઢાવ્યાં અને ભીંતો ઉપર ફરબોના ચિત્રો કોતરાવ્યાં હતાં.

8મંદિરમાં એક તરફ પરમ પવિત્રસ્થાન હતું, તેનું માપ: પહોળાઈ 20 હાથ અને ઊંચાઈ 20 હાથ હતી. તેને સોનાથી મઢવામાં આવ્યું હતું. જેનું વજન લગભગ 20,400 કિલો જેટલું હતું. 9સોનાના ખીલાઓનું વજન 1 1/4 પૌન્ડ હતું અને ઉપરના ઓરડાઓને પણ સોનાથી મઢાવ્યા હતાં. 10તેણે પરમ પવિત્ર સ્થાન કરૂબ દેવદૂતોની બે પૂતળાં ઘડાવ્યાં અને તેને સોનાથી મઢાવ્યા. 11એ કરૂબ દેવદૂતોની પાંખોનો કુલ વિસ્તાર 20 હાથનો હતો. એક કરૂબ દેવદૂતની એક પાંખ પાંચ હાથ ફેલાઈને મંદિરની ભીંતને અડતી હતી અને બીજી પાંખ, 5 હાથ ફેલાઈને બીજા કરૂબ દેવદૂતની પાંખને અડતી હતી. 12એજ રીતે બીજા કરૂબ દેવદૂતની એક પાંખ ફેલાઈને મંદિરની બીજી ભીંતને અડતી હતી. અને બીજી પાંખ પહેલા કરૂબ દેવદૂતની પાંખને અડતી હતી 13આ પ્રમાણે કરૂબ દેવદૂતોની પાંખો 20 હાથ ફેલાયેલી હતી; તેઓ પોતાના પગ ઉપર ઊભા રહેલા, ને તેઓનાં ચહેરા અંદરની તરફ વળેલા હતાં અને તેઓ પગપર ટટાર ઉભાં હતાં.

14તેણે નીલા, જાંબુડા, અને ઉજળા લાલ રંગના લીનનના પડદા બનાવ્યા, ને તેના ઉપર કરૂબ દેવદૂતોની આકૃતિ નું ભરતકામ કરેલું હતું.

15મંદિરની આગળ 35 હાથ ઊંચા બે સ્તંભ યણાવ્યા અને તેઓ પર 5 હાથ ઊંચા કળશ મૂક્યા, 16તેણે તોરણો બનાવડાવીને તે સ્તંભોના મથાળાં ફરતે બાંધ્યા અને 100 દાડમો કરાવી તે તોરણે મુકાવ્યાં. 17એ બે સ્તંભો તેણે મંદિરની સામે ઊભા કરાવ્યા, એક જમણી બાજુએ અને એક ડાબી બાજુએ. જમણી બાજુના સ્તંભનું નામ “યાખીન” અને ડાબી બાજુનાનું નામ “બોઆઝ” રાખ્યું.

હૂરામનું કાર્ય અને મંદિર માટેની સામગ્રી

4 ત્યારબાદ તેણે કાંસામાંથી 20 હાથ લાંબી, 20 હાથ પહોળી અને 10 હાથ ઊંચી વેદી બનાવડાવી.

2તેણે ઢાળેલી ઘાતુનો હોજ પણ કરાવ્યો. એનો આકાર ગોળ હતો, અને તેનો વ્યાસ 10 હાથ હતો. એ 5 હાથ ઊંચો હતો અને તેનો પરિઘ 30 હાથનો હતો. 3એ હોજની ફરતે બહારની બાજુએ બળદના પૂતાળાની બે હારમાળા હતી, દરેક તેના પરિઘમાં દસ હાથ ગોળ હતી. જે હોજની સાથે જ ઢાળેલી હતી. 4એ હોજ બાર બળદની પ્રતિમા ઉપર ગોઠવેલો હતો. ત્રણના મોંઢા ઉત્તર તરફ અને ત્રણના મોંઢા પૂર્વ અને ત્રણના મોંઢા પશ્ચિમ અને ત્રણના મોંઢા દક્ષિણ તરફ હતા. તેમની પૂછડીઓ અંદરના ભાગમાં હતી. હોજ એ બળદો પર બેસાડેલો હતો. 5એની જાડાઈ ત્રણ ઈંચ હતી. અને તેનો આકાર ખીલેલાં કમળ જેવો હતો. તેમાં 17,500 ગેલન પાણી સમાતું હતું.

6એ કુંડ યાજકોને હાથપગ ધોવા માટે કરાવ્યો હતો. તેણે દહનાર્પણના પશુને ધોવા માટે દસ કૂડીઓ કરાવી અને પાંચ ડાબી બાજુએ અને પાંચ જમણી બાજુએ મૂકાવી.

7સુલેમાને, આ દીપવૃક્ષ માટે બનાવેલી યોજના અનુસાર, સોનાનાં દશ દીપવૃક્ષ બનાવ્યાં; અને પછી તેણે આ દીપવૃક્ષો મંદિરમાં અંદર મૂકાવ્યાં પાંચ જમણી તરફ અને પાંચ ડાબી તરફ.

8સુલેમાને 10 મેજ બનાવીને મંદિરમાં મૂકાવ્યાં. એણે મંદિરમાં 5 મેજ જમણી બાજુએ અને 5 મેજ ડાબી બાજુએ મૂક્યા. વળી તેણે સોનાના 100 કટોરા બનાવ્યાં. 9તેણે યાજકો માટે અલગ ચોક કરાવ્યો એણે સામાન્ય લોકો માટે એક મોટું પ્રાંગણ બનાવ્યું. તેના દરવાજા ત્રાંબાથી મઢેલા હતાં. 10યાજકો માટેનો મોટો કાંસાને હોજ મંદિરના બહારના ભાગમાં અગ્નિ ખૂણામાં મૂકવામાં આવ્યો હતો.

11હુરામે કૂડા, પાવડા અને ડોયા પણ બનાવ્યાં. આ રીતે તેણે દેવના મંદિરમાં રાજા સુલેમાન તરફથી માથે લીધેલું મંદિરનું બધું કામ પૂરું કર્યું. 12એટલે બે સ્તંભો, વાટકા તથા સ્તંભોની ટોચો ઉપર બે કળશ, તથા સ્તંભોની ટોચો ઉપરના કળશોને ઢાંકવા સારુ બે જાળીઓ, 13અને એ બે જાળીને માટે 400 દાડમ; એટલે સ્તંભો ઉપરના કળશોને ઢાંકનાર દરેક જાળીને માટે દાડમની બબ્બે હારો બનાવી. 14તેણે ઘોડીઓ બનાવી અને તેના ઉપર કટોરાઓ મૂક્યાં. 15એક કુંડ અને એને જેના ઉપર મૂક્યો હતો એ બાર બળદો. 16રાખ માટેના કૂડા, પાવડીઓ અને ચીપિયા. 17આ બધી વસ્તુઓ, મુખ્ય કારીગર હુરામે, યહોવાના મંદિર માટે, રાજા સુલેમાન તરફથી અપાયેલા કાંસામાંથી બનાવી. આ બધું તેણે સુકકોથ અને સરેદાહની વચ્ચેની યર્દન નદીની ખીણમાં માટીનાં બીબા વાપરીને બનાવ્યું હતું. 18સુલેમાને એ વસ્તુઓ મોટા જથ્થામાં બનાવી, અને એમાં વપરાયેલા કાંસાના વજનનો કોઈ હિસાબ નહોતો.

19તદુપરાંત સુલેમાને દેવના મંદિર માટે બીજા સાધનો પણ બનાવડાવ્યાં; સોનાની વેદી, અને રોટી ધરાવવાનો સોનાનો બાજઠ. 20યજ્ઞવેદી આગળ મૂકવા માટેનું દીપવૃક્ષ જેનાં શુદ્ધ સોનામાંથી બનાવેલી દીવીઓમાં અખંડ જ્યોત બળતી હોય. 21શુદ્ધ સોનાનાં ફૂલ, કોડિયાં, ચીપિયા,

22દીપવૃક્ષો સાફ કરવાની કાતરો, કટોરાઓ, ચમચા અને સગડીઓ- આ સર્વ શુદ્ધ સોનાનાં બનાવ્યાં. તેમજ મંદિરના સર્વ દરવાજા સોનાથી મઢવામાં આવ્યા.

5 યહોવાના મંદિર માટે સુલેમાને ઠરાવેલા બધાં કામ પૂરાં થયા ત્યારે તેણે પોતાના પિતા દાઉદે યહોવાને સમર્પિત કરેલી તમામ ભેટો સોનું, ચાંદી અને બીજી બધી સામગ્રી લાવીને દેવના મંદિરના ભંડારમાં મૂકી દીધી.

કરારકોશની મંદિરમાં સ્થાપના

2ત્યારબાદ સુલેમાને, યહોવાના કરારકોશને સિયોનમાંથી લઈ આવવા માટે, ઈસ્રાએલના બધા આગેવાનોને બધા કુળસમૂહોના અને કુટુંબોના વડીલોને બોલાવ્યા. 3ઈસ્રાએલના સર્વ પુરુષો એથાનિમ એટલે કે સાતમા મહિનામાં માંડવાપર્વને ટાણે રાજા સમક્ષ ભેગા થયા.

4ઈસ્રાએલના સર્વ વડીલો આવી ગયા એટલે લેવીઓએ કરારકોશ ઉપાડ્યો. 5લેવીઓ તથા યાજકો કરારકોશને અને મુલાકાતમંડપને તેમાની બધી પવિત્ર સાધનસામગ્રી સહિત ઉપાડી મંદિરે લઈ ગયા. 6રાજા સુલેમાને અને ભેગા થયેલા આખા ઈસ્રાએલી સમાજે કરારકોશ સમક્ષ ગણ્યાં ગણાય નહીં એટલા ઘેટાં અને બળદોની આહુતિ ચડાવી. 7ત્યારબાદ યાજકો યહોવાના કરારકોશને તેને સ્થાને ગર્ભગૃહમાં લઈ આવ્યાં એટલેકે પરમ પવિત્ર સ્થાનમાં કરૂબ દેવદૂતોની પાંખો નીચે. 8કરારકોશ અને તેને ઊંચકવાના દાંડાઓ ઉપર કરૂબ દેવદૂતોની પાંખો ફેલાયેલી હતી અને તેઓ ઉપર છાયા કરતી હતી. 9કરારકોશના દાંડા ઘણા લાંબા હતા અને પરમપવિત્ર સ્થાનની બહારના ભાગમાંથી દેખાતા હતા; પરંતુ દરવાજાની બહારથી દેખાતા નહોતા. આજે પણ કરારકોશ ત્યાં જ છે.

10ઈસ્રાએલીઓ મિસરમાંથી બહાર આવ્યા ત્યારે યહોવાએ તેમની સાથે કરેલા કરારની પથ્થરની બે તકતીઓ મૂસાએ હોરેબ પર્વત ખાતે કરારકોશમાં મૂકી હતી તે સિવાય તેમાં બીજું કશું નહોતું.

11બધા યાજકોએ પોતાને વિશુદ્ધ કર્યા હતાં જ્યારે યાજકો પવિત્ર સ્થાનમાંથી બહાર આવ્યા. ત્યારે તેઓ સાથે ઉભા હતાં પણ હમેશ મુજબના સમૂહમાં ન હતાં. 12તે વખતે લેવીઓ યહોવાની આરાધના કરતા હતા. ગાયકગણમાં આસાફ, હેમાન, યદૂથૂન અને તેઓના સર્વ પુત્રો અને ભાઈઓ હતા. તેઓ સફેદ લીનન ના ઝભ્ભા પહેરીને વેદીની પૂર્વ બાજુએ ઊભા હતા. તેઓ સંગીત સાધનો વગાડતા હતા. રણશિંગડા વગાડતા 120 યાજકો તેઓની સાથે હતા. 13વાજિંત્રો વગાડનારા અને ગીત ગાનારા એક સૂરે યહોવાની આરાધના કરતા હતા. અને આભાર માનતા હતા. તેઓના ગીતો સાથે રણશિંગડા, જાંઝ, અને અન્ય વાજિંત્રોનો મોટો અવાજ દૂર સુધી ફેલાતો હતો. તેઓ સર્વ પણ યહોવાની સ્તુતિ કરતા હતા, અને આભાર માનતા હતા: "દેવ ઉત્તમ છે! તેમનો પ્રેમ સર્વકાળ ટકે છે."

14તે જ સમયે તેજસ્વી વાદળ રૂપે યહોવાનું ગૌરવ ઉતરી આવ્યું. અને મંદિર તેનાથી ભરાઈ ગયું, તેથી યાજકો સેવા કરવા માટે મંદિરમાં ઊભા રહી શક્યાં નહીં.

6 તે પ્રસંગે સુલેમાને પ્રાર્થના કરી: “યહોવા તમે કહ્યું છે કે હું ગાઢ અંધકારમાં રહીશ. 2પરંતુ મેં તમારા માટે મંદિર બંધાવ્યું છે, જેમાં તમે સદાકાળ નિવાસ કરી શકો.”

સુલેમાનનું મંદિરમાં ઉદ્બોધન

3ત્યારબાદ રાજાએ સમગ્ર ઈસ્રાએલી સમાજ જ્યાં ઊભો હતો તેના તરફ ફરીને આશીર્વાદ આપતાં કહ્યું, 4“ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાનો જય હો! તેમણે મારા પિતા દાઉદને જે વચન આપ્યું હતું તે પોતાના સામર્થ્યથી પાળ્યું છે. તેમણે મારા પિતા દાઉદને કહ્યું હતું કે, 5‘તે દિવસથી મારા નિવાસ માટે મંદિર બાંધવા ઈસ્રાએલના કોઈ કુળસમૂહના પ્રદેશમાંથી કોઈ શહેર પસંદ કર્યું નહોતું તેમ મારા લોકો ઈસ્રાએલીઓ ઉપર શાસન કરવા માટે મેં કોઈ માણસની પસંદગી કરી નહોતી, જ્યારથી મેં ઈસ્રાએલના લોકોને મિસરમાંથી બહાર કાઢ્યા ત્યારથી. 6પણ હવે એ નગર તરીકે મેં યરૂશાલેમને અને ઈસ્રાએલી રાજા તરીકે દાઉદને પસંદ કર્યાં છે.’

7“મારા પિતા દાઉદે યહોવા, ઈસ્રાએલના દેવના નામનું મંદિર બાંધવાનો નિશ્ચય કર્યો હતો પણ યહોવાએ કહ્યું, 8‘તે મારા નામનું મંદિર બાંધવાનો વિચાર કર્યો છે, અને એ વિચાર સારો છે, 9તેમ છતાં તારે એ મંદિર બાંધવાનું નથી, તારો સગો પુત્ર મારા નામનું મંદિર બાંધશે.’ 10હવે યહોવાએ પોતાનું વચન પાળ્યું છે, યહોવાએ વચન આપ્યા પ્રમાણે હું મારા પિતા દાઉદ પછી ઈસ્રાએલની ગાદીએ આવ્યો છું. 11અને મેં ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાના નામનું મંદિર બાંધ્યું છે. અને તેમાં કારકોશ મૂક્યો છે. આ કારકોશમાં યહોવા અને ઈસ્રાએલના લોકો વચ્ચે થયેલો કારાર છે.

સુલેમાનની પ્રાર્થના

12યહોવાની વેદીની સમક્ષ, સમગ્ર ઈસ્રાએલી સમાજની સન્મુખ ઊભા રહીને સૌના દેખતા પ્રાર્થના કરવા માટે પોતાના હાથ પ્રસાર્યા. 13સુલેમાને એક મોટો મંચ બનાવ્યો હતો, આ મંચ કાંસાનો બનાવેલો હતો અને તે 5 હાથ લાંબો, 5 હાથ પહોળો અને 3 હાથ ઊંચો હતો; અને તેને ચોકની વચ્ચે મૂક્યો હતો, સુલેમાન તેના ઉપર ઊભો રહ્યો. સર્વ લોકોની હાજરીમાં સુલેમાને ઘૂંટણ ટેકવી આકાશ તરફ હાથ પસારીને પ્રાર્થના કરી;

14“ઓ યહોવા ઈસ્રાએલના દેવ, આકાશમાં કે પૃથ્વી પર તારા જેવો બીજો કોઈ દેવ નથી. તારા સર્વ કરારો તે પૂર્ણ કર્યાં છે. અને જેઓ તારી શરણે આવવા ઈચ્છે છે અને તારી ઈચ્છા પૂર્ણ કરવા આતુર છે, તેના પ્રત્યે તું કૃપાળુ છો. 15તમે તારા સેવક મારા પિતા દાઉદને આપેલું વચન પાળ્યું છે, તે તારા મોઢેથી જે કહ્યું તે આજે તે તારા હાથથી કરી બતાવ્યું છે. 16અને હવે, ઓ યહોવા, ઈસ્રાએલના દેવ, તે તારા

સેવક દાઉદને જે બીજું વચન આપ્યું હતું તે પૂરું કર. તે એને એમ કહ્યું હતું કે, ‘જો તારા વંશજો સંભાળીને ચાલશે અને તારી જેમ મારા નિયમોનું સદા પાલન કરશે તો મારી નજર હેઠળ ઈસ્રાએલની ગાદી ઉપર સદા તારો વંશજ બેસશે.’ 17માટે ઈસ્રાએલના ઓ દેવ યહોવા, હવે તું તારા સેવક મારા પિતા દાઉદને આપેલું એ વચન કૃપા કરીને પૂર્ણ કર.

18“પરંતુ ઓ દેવ, તું કદી માણસો ભેગા પૃથ્વી પર વસે ખરો? અરે, ઊંચામાં ઊંચુ સ્વર્ગ સુઢાં તને ધારણ ન કરી શકે, અને ન તો મેં બંધાવેલ મંદિર તને સમાવી શકે. 19ઓ યહોવા, મારા દેવ, મારી પ્રાર્થનાઓ ધ્યાનમાં લેવા તથા દયા કરવા હું તને વિનંતી કરું છું. હાલ હું જે પ્રાર્થના કરું છું તે તું સાંભળ. 20રાતદિવસ તારી દૃષ્ટિ આ મંદિર ઉપર ઠરેલી રહો. આ સ્થાન ઉપર રહો, જેને વિષે તે કહ્યું હતું કે, ‘મારું નામ એમાં વાસો કરશે.’ 21તારા સેવકો અને તારા લોકો આ મંદિર તરફ જોઈને જે પ્રાર્થના કરે તે સાંભળજે; તમારા પરમ ધામ સ્વર્ગમાંથી તું એ સાંભળજે અને સાંભળીને એમના ગુના માફ કરજે.

22“જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પાપ માટે દોષિત ઠરે, ગુનો કરે, અને તે અહીં પોતાની નિર્દોષતા પૂરવાર કરવાના સમ લે, 23ત્યારે આકાશમાંથી તેનું સાંભળીને તેનો ન્યાય કરજો. જો તે જૂઠું બોલતો હોય તો તેને શિક્ષા કરજો અને સાચું બોલતો હોય તો તેને ક્ષમા કરજો.

24“જ્યારે પાપ કરવાને કારણે તારા લોકો ઈસ્રાએલીઓ દુશ્મનો સામે હારી જાય, અને જો તેઓ પાછા તારા તરફ વળે, તારું નામ લે અને આ મંદિરમાં તને પ્રાર્થના અને વિનવણી કરે, 25તો તું આકાશમાંથી સાંભળજે, તારા લોકો ઈસ્રાએલીઓના પાપ માફ કરજે અનેતું તેમને અને એમના પિતૃઓને જે ભૂમિ આપી હતી તેમાં તેમને પાછા લાવજે.

26“તારા ઈસ્રાએલી લોકો, તારી વિરુદ્ધ પાપ કરવાને કારણે અને આકાશમાંથી વરસાદ ન વરસે અને જો તેઓ આ મંદિરમાં આવીને પ્રાર્થના કરે, તારું નામ લે, અને તારી સજા પામીને પશ્ચાતાપ કરે, 27તો તું આકાશમાંથી સાંભળજે, અને તારા સેવકોનો ગુનો માફ કરજે, અને શું સારું છે તે તેમને શીખવજે. અને તારા લોકોને વતન તરીકે આપેલા તેઓના દેશમાં વરસાદ મોકલજે.

28“જો દેશમાં દુષ્કાળ પડે, જીવલેણ રોગ ફેલાય, ખેતરના પાકમાં રોગ આવે, ઈયળો પડે કે તીડ પાકનો નાશ કરે અથવા શત્રુઓ તારા લોકોના નગરોને ઘેરો ઘાલે કોઈપણ મુશ્કેલી આવી પડે 29ત્યારે તારા લોકો ઈસ્રાએલીઓમાંનો જે કોઈ આ મંદિર તરફ હાથ પસારીને પોતાની મુશ્કેલી અને દુઃખને જાણીને પ્રાર્થના અને આજીજી કરે. 30તો તારા આકાશના નિવાસસ્થાનમાંથી તે સાંભળીને માફી આપજે. અને પ્રત્યેકને યોગ્ય બદલો આપજે, કારણ, તું અંતર્યામી છે તું જ બધા માણસોના અંતરને જાણે છે. 31એ રીતે તેઓ તારાથી ડરીને ચાલશે અને અમારા પિતૃઓને તે જે ભૂમિ આપી હતી, તેમાં જીવનભર તેઓ તારી આજ્ઞાનું પાલન કરશે.

32“અને કોઈ વ્યક્તિ જે ઈસ્રાએલીઓમાંનો નથી એવો કોઈ વ્યક્તિ દૂર દેશથી તારા મહાન નામની અને પ્રચંડ શક્તિની કીર્તિ સાંભળીને આવે અને આ મંદિર તરફ જોઈને પ્રાર્થના કરે, 33તો તારા નિવાસસ્થાન આકાશમાંથી તે સાંભળીને તેઓની વિનંતી માન્ય કરજે. ત્યારે પૃથ્વીની સર્વ પ્રજાઓ તારી ખ્યાતિ વિષે સાંભળશે અને તારા ઈસ્રાએલી લોકોની જેમ તારો ડર રાખશે અને તેઓ જાણશે કે મેં જે મંદિર બાંધ્યું છે, તે સાચેજ તારું છે.

34“જો તારા લોકોને તું જે કોઈ માર્ગ મોકલે તે માર્ગ તેઓ પોતાના શત્રુઓની સામે યુદ્ધ કરવા જાય, ને આ નગર જે તેં પસંદ કર્યું છે ને મેં જે મંદિર તારા નામને માટે બાંધ્યું છે, તેની તરફ મુખ ફેરવીને તેઓ તારી પ્રાર્થના કરે; 35તો તું તેઓની પ્રાર્થના તથા અરજી સાંભળીને તેઓનો પક્ષ લેજે અને તેમને ન્યાય મેળવવા માટે મદદ કરજે.

36“જો તેઓ કોઈ તારી વિરૂદ્ધ પાપ કરે, કોણ નથી કરતું? અને તું રોષે ભરાઈને તેઓને દુશ્મનોના હાથમાં સોંપી દે. અને તેઓ તેમને કેદ કરીને પોતાના દેશમાં લઈ જાય પછી એ દૂર હોય કે નજીક હોય, 37અને એ વિદેશમાં તેમને ભાન થાય અને તેઓ પશ્ચાતાપ કરી તને વિનવે કે, અમે પાપ કર્યું છે, અને દુષ્ટ વર્તન કર્યું છે”એમ કહીને પાછા ફરે; 38અને જો તેઓ પૂરા મનથી તારી તરફ પાછા વળે અને તેં તેમના પિતૃઓને આપેલી ભૂમિ અને તેં પસંદ કરેલા શહેર તથા તારા નામ માટે મેં બાંધેલા આ મંદિર તરફ મોં કરીને પ્રાર્થના કરે. 39તો તું તારા ધામ આકાશમાંથી તેમની પ્રાર્થના અને વિનવણી સાંભળજે અને તેમને ન્યાય મેળવવા માટે મદદ કરજે, અને તારા લોકોને તેમણે તારી વિરૂદ્ધ કરેલાં બધાં પાપો માટે ક્ષમા કરજે. 40હવે, હે મારા દેવ, આ મંદિરમાં થતી પ્રાર્થના માટે તારી આંખ ઉઘાડી રાખજે, અને જાગૃત રહીને ધ્યાન આપજે.

41“ઓ દેવ યહોવા, ઊઠો, તું અને તારું સામર્થ્ય દર્શાવતો કરારકોશ તારા વિશ્રામસ્થાને આવી જાઓ. ઓ દેવ યહોવા, તારા યાજકો વિજયી વસ્રથી શુશોભિત થાય, અને ભલે તારા અનુયાયીઓ સમૃદ્ધિ પામે અને આનંદોત્સવ મનાવે.

42ઓ દેવ યહોવા, તેં જેનો અભિષેક કર્યો છે તેનાથી વિમુખ ન થઈશ. તારા સેવક દાઉદ પ્રત્યેનો તારો શાશ્વત પ્રેમ સંભારી કૃપાનું સ્મરણ કર.”

મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠાપન

7 સુલેમાને પ્રાર્થના પૂરી કરી એટલે આકાશમાંથી અગ્નિએ ઊતરીને દહનાર્પણ અને હોમબલિઓને ભસ્મીભૂત કર્યા અને યહોવાના ગૌરવથી મંદિર ભરાઈ ગયું. જ્યેથી યાજકો યહોવાના મંદિરમાં પ્રવેશ કરી શક્યાં નહીં. વળી યહોવાના ગૌરવથી મંદિર ભરાઈ ગયું હતું. 3તમામ ઈસ્રાએલીઓએ અગ્નિને ઉતરતો અને યહોવાના ગૌરવને મંદિર ઉપર સ્થિર થતો જોઈને ફરસબંદી ઉપર લાંબા થઈને પ્રણામ કર્યા. અને યહોવાનો આભાર માન્યો, અને એમ કહ્યું, “તે ભલાઈનો ભંડાર છે, તેની કરૂણા શાશ્વત છે.”

4ત્યારબાદ રાજાએ અને સર્વ લોકોએ મંદિરનું અર્પણ કાર્ય કરી, યહોવા સમક્ષ તેઓએ હોમબલિઓ આપ્યાં. 5રાજા સુલેમાને 22,000 બળદ અને 1,20,000 ઘેટાનું બલિદાન આપ્યું. આ રીતે, રાજાએ અને બધા લોકોએ મંદિરનું સમર્પણ કર્યું. 6યાજકો પોતપોતાના કામ પ્રમાણે નિયત સ્થાને ઊભા રહ્યા, એ જ રીતે લેવીઓ પણ યહોવાના કીર્તન વખતે વગાડવા માટે દાઉદે બનાવેલાં વાજીત્રો લઈને ઊભા રહ્યા અને દાઉદે રચેલા સ્તવનો ગાવા લાગ્યાં કે, “તે ભલાઈનો ભંડાર છે, અને તેની કરૂણા શાશ્વત છે.” તેમની બાજુમાં યાજકો રણશિંગડાં ફૂકતા હતા. બધા ઈસ્રાએલીઓ ત્યાં ઊભા હતા.

7ત્યારબાદ સુલેમાને યહોવાના મંદિરની આગળ આવેલા ચોકનો વચલો ભાગ પણ પવિત્ર કર્યો. ત્યાં તેણે દહનાર્પણો, ખાદ્યાર્પણો તથા શાંત્યાર્પણોના ચરબીવાળા ભાગો ધરાવ્યાં. કારણ સુલેમાને જે પિત્તળની વેદી બનાવડાવી હતી તેમાં આ બધી બલિઓ સમાઈ શકે એમ ન હતી.

8આ રીતે સુલેમાને અને સર્વ ઈસ્રાએલીઓએ ઉત્તરમાં ઠેઠ હમાથની ઘાટીથી તે દક્ષિણમાં મિસર સુધીના સમગ્ર સમુદાયે સાત દિવસ સુધી ઉત્સવ ઊજવ્યો. 9અને આઠમે દિવસે ખાસ મુલાકાત રાખી કરી. કારણ કે સાત દિવસ સુધી વેદીના સમર્પણની ઉજવણી કરી હતી અને સાત દિવસ સુધી તે લોકોએ ઉજવણી કરી. 10સાતમા મહિનાના ત્રેવીસમા દિવસે સુલેમાને લોકોને પોતપોતાને ઘેર મોકલી દીધા. યહોવાએ દાઉદનું, સુલેમાનનું, અને પોતાની ઈસ્રાએલી પ્રજાનું જે કલ્યાણ કર્યું હતું તેથી આનંદ અને હર્ષથી છલકતાં હૈયે સૌ છૂટા પડ્યા.

સુલેમાને દેવ દર્શન

11આમ સુલેમાને દેવનાં મંદિરનું અને પોતાના મહેલનું બાંધકામ પૂર્ણ કર્યું. જે કાંઈ તેણે વિચાર્યું હતું તે બધું જ તેણે પૂર્ણ કર્યું. 12તેથી રાત્રે યહોવાએ તેને દર્શન આપ્યા અને કહ્યું, “મેં તમારી પ્રાર્થના સાંભળી છે અને મને હોમયજ્ઞ અર્પવા માટે આ સ્થાન પસંદ કર્યું છે. 13હું આકાશના દ્વાર બંધ કરી દઉં અને વરસાદ ન વરસે, અથવા હું તીડોને પાક ખાઈ જવાની આજ્ઞા કરું, અથવા લોકોમાં રોગચાળો મોકલું, 14તે વખતે મેં જેમને પોતાના કર્યા છે તે લોકો મારે શરણે આવીને પ્રાર્થના કરે અને મારું માર્ગદર્શન માગે અને ખોટે માર્ગથી પાછા ફરે તો હું આકાશમાંથી સાંભળીશ અને તેમનાં પાપોને માફ કરીશ અને તેમની ભૂમિને સ્વસ્થ કરી દઈશ. 15આ સ્થળે કરેલી પ્રત્યેક પ્રાર્થના સંબંધી હું જાગૃત રહીશ અને તે સાંભળીશ. 16કારણકે મારા સદાકાળના નિવાસસ્થાન માટે મેં આ મંદિરને પસંદ કરીને પવિત્ર કર્યું છે. મારી આંખો અને મારું અંતઃકરણ સદા અહીં જ રહેશે.”

17“તારા પિતા દાઉદની જેમ જો તું મને આધીન રહેશે, હું જે કઈ કહું તે બધું કરશે અને મારા નિયમો અને કાનૂનોનું પાલન કરશે, 18પછી હું કહીશ, તે તું અને તારા વંશજો હંમેશા ઈસ્રાએલના રાજા બની રહો કરીશ. એવું વચન મે તારા પિતા દાઉદને આપ્યું હતું”

19“પણ જો તમે મારાથી વિમુખ થઈ જશો અને મારી આજ્ઞાઓ અને મારા કાનૂનોનો ત્યાગ કરી બીજા દેવોની આરાધના અને સેવા કરશો, 20તો મેં તમને જે ભૂમિ આપી છે તેમાંથી તમને ઉખેડી નાખીશ અને મને અર્પણ કરેલા આ મંદિરનો હું ત્યાગ કરીશ અને આ જગ્યામાં કાંઈક ખરાબ બન્યું હતું તેના માટે આ મંદિરને હું પ્રસિદ્ધ કરીશ. 21તેની ખ્યાતિને બદલે ત્યાં થઈને પસાર થનારાઓ આશ્ચર્ય પામી પૂછશે, ‘યહોવાએ આ દેશ અને આ મંદિરની આવી દુર્દશા શા માટે કરી?’ 22અને જવાબ મળશે, ‘કારણકે એ લોકોએ પોતાને મિસરમાંથી બહાર લાવનાર પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાનો ત્યાગ કર્યો અને બીજા દેવોનો અંગીકાર કરીને તેમની સેવાપૂજા કરવા માંડી, એ કારણથી યહોવાએ આ બધી આફતો તેમના પર ઉતારી છે.”

સુલેમાને વસાવેલા નગરો

8 સુલેમાનને યહોવાનું મંદિર અને પોતાનો રાજમહેલ બાંધતા વીસ વર્ષ થયાં હતાં. 2રાજા હૂરામે સુલેમાનને નગરો આપ્યા હતા, હવે સુલેમાને તે નગરોને ફરી બાંધ્યાં પછી તે લોકોને શહેરમાં રહેવા લઈ આવ્યો. 3ત્યારબાદ તેણે હમાથ-સોળા જઈને તે કબ્જે કર્યું. 4અને તેણે રણમાં આવેલા તદમોને ફરીથી બંધાવ્યું અને હમાથમાં શહેરો બંધાવ્યા જ્યાં લશ્કરી પડાવ હતા. 5તેણે ઉપરના બેથ-હેરોન અને નીચેના બેથ-હેરોન કિલ્લેબંધીવાળા બનાવ્યાં. તેણે શહેરોને સળિયા જડેલા દરવાજાઓ સાથે મજબૂત કિલ્લામાં ફેરવી નાખ્યાં. 6તેઓને પણ કોઠારના કેન્દ્રો બનાવ્યા ઉપરાંત બાલાથ અને પોતાની માલિકીના બધા લશ્કરી થાણા વાળા શહેરો, એના રથો અને ઘોડાઓ જેમાં રાખવામાં આવ્યા હતાં તે નગરી તથા પોતે યરૂશાલેમમાં, લબાનોનમાં તથા પોતાના તાબાના આખા પ્રદેશમાં જે જે બંધાવવાનું ધાર્યું હતું તે બધું એણે બંધાવ્યું.

7હિત્તીઓ, અમોરીઓ, પરીઝીઓ, હિલ્વીઓ, યબૂસીઓ વગેરે બિન ઈસ્રાએલી લોકોમાંના જેઓ દેશમાં બાકી રહ્યા હતા, 8એટલેકે જેઓનું ઈસ્રાએલીઓ નિકંદન કાઢી શક્યા નહોતા, તેઓ પાસે સુલેમાને ગુલામનું કામ કરાવડાવ્યું જે આજે પણ ચાલુ છે. 9પણ ઈસ્રાએલીઓને માથે સુલેમાને વેઠ નાખી નહોતી, તેઓ તેના યોદ્ધા, સેનાનાયકો, રથસેનાના તથા અશ્વસેનાના નાયકો તરીકે કામ કરતા હતાં. 10લોકો ઉપર દેખરેખ રાખનાર અધિકારીઓની કુલ સંખ્યા 250 હતી.

11સુલેમાન ફારુનની કુંવરીને તેને માટે બંધાવેલ ખાસ ઘરમાં લઈ આવ્યો, તેણે કહ્યું, “દાઉદ રાજાના મહેલમાં તેણે રહેવું જોઈએ નહીં, કારણકે યહોવાનો કરારકોશ ત્યાં હતો તેથી તે સ્થાન પવિત્ર છે.”

12ત્યારબાદ સુલેમાને મંદિરની સામે બંધાવેલી વેદી ઉપર યહોવાને, મૂસાની આજ્ઞા મુજબ, તે દહનાર્પણો ચઢાવવાનું શરૂ કર્યું. 13દરરોજ, વિશ્રામવારને દિવસે, ચંદ્રદર્શનને દિવસે, તથા ત્રણ વાર્ષિક ઉત્સવોને દિવસે એટલે કે બેખમીર રોટલીને

ઉત્સવ, સપ્તાહોના પર્વનો ઉત્સવ, અને સંગ્રહપર્વના ઉત્સવને દિવસે સુલેમાન મૂસાની આજ્ઞા પ્રમાણે બલિદાનો અર્પણ કરતો હતો. 14તેણે દેવના સેવક પોતાના પિતા દાઉદે તૈયાર કરેલા આયોજન મુજબ સેવાપૂજાનાં કાર્યો માટે યાજકોની ટોળી નક્કી કરી, રોજની વિધિ અનુસાર યાજકોને સેવાપૂજામાં મદદ કરવા લેવીઓની ટૂકડીઓની નિમણૂક કરી, અને દરેક દરવાજે દરવાનોની ટૂકડી પણ નક્કી કરી. 15દાઉદે યાજકોને, લેવીઓને અને ભંડારોને લગતી જે આજ્ઞાઓ આપી હતી તેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવામાં આવ્યું.

16આમ, યહોવાના મંદિરના પાયાથી માંડીને એની સમાપ્તિ સુધીનું સુલેમાનનું બધું કામ પૂર્ણ કર્યું.

17પછી સુલેમાન અદોમ દેશમાં દરિયાકિનારે આવેલાં એસ્થોનગેબેર અને એલોથ નગરોમાં ગયો. 18હૂરામે પોતાના અમલદારો મારફતે સુલેમાન માટે અનુભવી નાવિકો સાથે હોડીઓ મોકલી આપી, તેઓ સુલેમાનના માણસો સાથે ઓફીર જઈને ત્યાંથી 15,300 કિલો સોનું લઈ આવ્યાં અને તે સુલેમાનને પહોંચાડ્યું.

શેબાની રાણીની મુલાકાત

9 સુલેમાનનાં અદ્ભૂત ડહાપણ અને તેની કીર્તિ સાંભળીને શેબાની રાણી, તેની કસોટી કરવા માટે અઘરા પ્રશ્નો લઈને યરૂશાલેમ આવી, તે પોતાની સાથે અંગરક્ષકો અને અમલદારોનો મોટો રસાલો અને ઊંટ ઉપર લાદીને અત્તરો, પુષ્કળ સોનું અને ઝવેરાત લઈને આવી હતી. 2સુલેમાન આગળ આવીને તેણે પોતાના મનમાં હતાં તે બધાં પ્રશ્નો પૂછ્યા અને સુલેમાને તેના બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપ્યા. 3એક પ્રશ્ન પણ એવો નહોતો જેનો સુલેમાન જવાબ ન આપી શકે. શેબાની રાણીએ જાણ્યું કે સુલેમાન સાચે જ જ્ઞાની હતો અને તેના મહેલની સુંદરતા અવર્ણનીય હતી. 4શેબાની રાણીની થાળીમાં પીરસાતી વાનગીઓ, આસપાસ બેઠેલા દરબારીઓ, તેના સેવકો તથા સુંદર પોષાકોમાં અંગરક્ષકો, વહીવટી અમલદારો તથા યહોવાના મંદિરમાં ધરાવાતા દહનાર્પણો જોઈને આશ્ચર્યચકિત થઈ ગઈ. 5પછી તેણે રાજાને કહ્યું, “મેં મારા દેશમાં તમારા વિષે તથા તમારા જ્ઞાન વિષે જે સાંભળ્યું હતું તે બધું સાચું હતું. 6અહીં આવીને મેં મારી આંખોએ આ જોયું નહોતું ત્યાં સુધી હું તે માનતી નહોતી, મેં કલ્પના કરી હતી તેના કરતાં તમારું જ્ઞાન અતિ વિશાળ છે! 7તમારી રાણીઓ કેટલી સુખી છે! સદા તમારી તહેનાતમાં રહેતા અને તમારી જ્ઞાનવાણી સાંભળતા આ દરબારીઓ પણ કેટલાં ભાગ્યશાળી છે! 8યહોવા તમારા દેવની સ્તુતિ થાઓ! એ તમારા પર પ્રસન્ન છે ઈસ્રાએલ પર તે એટલો બધો પ્રેમ કરે છે કે તેમણે તમારા જેવો ન્યાયી રાજા તેઓને આપ્યો છે. દેવ ઈચ્છે છે કે સદાને માટે ઈસ્રાએલ મહાન અને બળવાન રાજ્ય બને.”

9ત્યારબાદ તેણે રાજાને 4,080 કિલો સોનું, પુષ્કળ અત્તરો અને ઝવેરાત ભેટ ધર્યું. શેબાની રાણીએ રાજા સુલેમાનને ભેટ ધરેલાં અત્તરો કદી કોઈએ જોયાં નહોતાં.

10હૂરામ રાજાના નાવિકો અને સુલેમાન રાજાના સેવકો ઓફીરથી સોનું લાવ્યા, વળી સાથે ચંદનના લાકડા અને મૂલ્યવાન રત્નો પણ લાવ્યા. 11એ ચંદનના લાકડામાંથી રાજાએ યહોવાના મંદિરના અને મહેલના પગથિયા, અને ગાયકગણ માટે સિતાર, અને વીણા બનાવડાવ્યાં. આવાં સુંદર વાજીંત્રો યહૂદીયા દેશમાં અગાઉ કદી હતા નહીં.

12રાજા સુલેમાને શેબાની રાણીને તેણે જે જે માંગ્યું હતું તે બધું આપ્યું. ઉપરાંત, રાણી સુલેમાન માટે જે ભેટસોગાદ લઈ આવી હતી તેટલી ભેટસોગાદો રાજાએ તેને આપી હતી તે જુદી, ત્યારબાદ તે પોતાના રસાલા સાથે પોતાને દેશ પાછી ફરી.

સુલેમાનની ભવ્ય સંપત્તિ

13રાજા સુલેમાનને પ્રતિ વર્ષ 22,644 કિલો સોનું આવતું હતું. 14આ તો વેપારીઓ ને ધંધાદારીઓ જે સોનું લાવ્યાં હતા તે ઉપરાંતનું હતું. તથા અરબસ્તાનના રાજવીઓ તથા પ્રાંતોના સૂબાઓ પણ રાજાને સોનુંચાંદી આપતા હતા. 15રાજા સુલેમાને સોનાની 200 ઢાલો ઘડાવી. અને દરેક ઢાલમાં લગભગ સાડાસાત પૌંડ સોનું વપરાયું હતું. 16વળી તેણે ટીપેલાં સોનાની 300 નાની ઢાલો ઘડાવી અને એવી દરેક ઢાલો આશરે પોણાચાર પૌંડ સોનાની બનેલી હતી. એ ઢાલો તેણે લબાનોનના 'વનગૃહ' કહેવાતા મહેલમાં મૂકાવી.

17સુલેમાન રાજાએ પોતાના માટે એક હાથીદાંતનું મોટું સિંહાસન બનાવડાવ્યું અને તેને સોનાથી મઢાવ્યું. 18એ સિંહાસનના છ પગથિયાં અને પગ મૂકવાનો બાજઠ પણ સોને મહેલા હતાં. સિંહાસની દરેક બાજુએ હાથ ટેકવાના હાથા હતા અને તેના દરેક હાથાની બાજુમાં એક સિંહનું પૂતળું હતો. 19છ પગથિયાં ઉપર દરેક છોડે એક એક એમ બાર સિંહો ઊભા હતા. બીજા કોઈપણ રાજ્યમાં આવું સિંહાસન કદી બનાવવામાં આવ્યું નહોતું. 20સુલેમાન રાજાના સર્વ પ્યાલાઓ શુદ્ધ સોનાનાં હતા અને લબાનોન વનગૃહના સર્વ પાત્રો સોનાનાં હતાં. તે દિવસોમાં ચાંદીની કોઈ વિસાત નહોતી. 21દર ત્રણ વર્ષે રાજાના વહાણો, હૂરામ રાજાના નાવિકો સાથે તાશીશ જતાં અને ત્યાંથી સોનું-ચાંદી, હાથીદાંત, વાંદરા અને મોર લાવતાં.

22આમ પૃથ્વીના સર્વ રાજાઓમાં રાજા સુલેમાન સૌથી શ્રેષ્ઠ, શ્રીમંત અને જ્ઞાની હતો, 23સમગ્ર દુનિયાના સર્વ રાજાઓ દેવે સુલેમાનને જે જ્ઞાન આપ્યું હતું તે સાંભળવા માટે એના દરબારમાં આવતા, 24તેઓ બધા પ્રતિવર્ષ એક યા બીજી વસ્તું ભેટ સોગાદો રૂપે લઈને આવતા: સોનાચાંદીના વાસણો, કીમતી વસ્તો, શસ્ત્રો, અત્તરો, ઘોડાઓ અને ખચ્ચરો.

25સુલેમાન પાસે ઘોડાઓ અને રથો માટે 4,000 તબેલા તેમજ 12,000 ઘોડેસવારો હતા, એમાંના કટેલાંક અણે રથનગરોમાં રાખ્યા અને બાકીના પોતાની પાસે યરૂશાલેમમાં રાખ્યા. 26યુફ્રેટીસના બધાં રાજાથી માંડીને પલિસ્તીઓની ભૂમિ સુધી અને મિસરની સરહદ સુધી તેની આજ વર્તાતી હતી. 27સુલેમાને યરૂશાલેમમાં ચાંદીનો જથ્થો એટલા વિપુલ

પ્રમાણમાં વધારી દીધો કે તે રસ્તા પરના પથ્થરો જેવી સામાન્ય થઈ ગઈ. વળી દેવદારવૃક્ષોનું મૂલ્યવાન લાકડું નીચાણ જમીનના ગુલ્લરકાષ્ટ વૃક્ષ જેવું સામાન્ય થઈ ગયું હતું. 28સુલેમાનને માટે મિસર અને બીજા બધા દેશોમાંથી ઘોડા આયાત કરવામાં આવતા હતા.

સુલેમાનનું મૃત્યુ

29સુલેમાન રાજાના જીવનની બાકીની વિગતો પ્રબોધક નાથાને લખેલા ઈતિહાસમાં, શીલોની-અહિયાના પ્રબોધના પુસ્તકમાં અને નબાટના પુત્ર યરોબઆમ વિષે દો પ્રબોધકને થયેલાં દર્શનના પુસ્તકમાં આપવામાં આવેલી છે. 30સુલેમાન રાજાએ યરૂશાલેમમાંથી સમગ્ર ઈસ્રાએલ ઉપર 40 વર્ષ રાજ કર્યું. 31ત્યારબાદ તે પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને તેના પિતા દાઉદના નગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો. તેના પછી તેનો પુત્ર રહાબઆમ રાજગાદી પર આવ્યો.

રહાબઆમે મૂર્ખતાપૂર્ણ કામ કર્યું

10 રહાબઆમનો રાજ્યાભિષેક કરવા માટે ઈસ્રાએલના સર્વ આગેવાનો શખેમના શહેરમાં ભેગા થયા હતા. 2જ્યારે સુલેમાન રાજા હતો ત્યારે યરોબઆમ તેનાથી ભાગીને મિસરમાં રહ્યો. એ દરમિયાન નબાટના પુત્ર યરોબઆમના મિત્રોએ તેને સમાચાર મોકલ્યા કે સુલેમાન મૃત્યુ પામ્યો છે. તેથી તે મિસરમાંથી પાછો કર્યો. 3કારણકે માણસ મોકલીને તેને ત્યાંથી તેડાવ્યો હતો. યરોબઆમે તથા સર્વ ઈસ્રાએલીઓએ આવીને રહાબઆમને વિનંતી કરી કે 4"તમારા પિતાએ અમારા પર ભારે ઝૂંસરી મૂકી હતી; માટે હવે તું એ આકરી ગુલામીની ભારે ઝૂંસરી હળવી કર, એટલે અમે તારે તાબે રહીશું. અને અમારા રાજા તરીકે સ્વીકારીશું."

5રહાબઆમે હેલ્યું, "જાઓ, તમે મને ત્રણ દિવસની મુદત આપો, ત્યાર પછી પાછા આવજો." તેથી તેઓ ચાલ્યા ગયા.

6ત્યારબાદ રહાબઆમે તેના વડીલોની સલાહ લીધી જેઓ તેના પિતા સુલેમાન, જીવતા હતાં ત્યારે તેની સાથે હતાં. તેણે પૂછ્યું, "આ લોકોને શું જવાબ આપવાને તેની તમે મને શી સલાહ આપો છો?"

7તેમણે કહ્યું, "જો આપ એ લોકો સાથે માયાળુપણે વર્તશો અને તેમની સાથે મીઠાશથી વાત કરી તેમને પ્રસન્ન રાખશો તો તેઓ સદાને માટે આપના તાબેદાર થઈને રહેશે."

8પરંતુ વડીલોએ આપેલી સલાહને તેણે ફગાવી દીધી અને પોતાની સાથે ઊછરેલા અને પોતાની તહેનાતમાં રોકાયેલા જુવાનિયાઓની સલાહ લીધી. 9તેણે પૂછ્યું, "મિત્રો, અમારા લોકો પર જે ઝૂંસરી લાદેલી હતી તેને મારે હળવી કરવી એવી એ લોકોની વિનંતી છે તેનો જવાબ શો આપવાની તમે મને સલાહ આપો છો?"

10જુવાનિયાઓએ કહ્યું, "તમે તે લોકોને એવો જવાબ આપો કે, 'મારા પિતાની કમર કરતાં મારી ટચલી આંગળી વધારે જાડી છે!' 11મારા પિતાએ તમારા ઉપર ભારે ઝૂંસરી લાદી હતી, હું એને વધુ ભારે બનાવીશ, મારા પિતા તમને

યાબુકથી ફટકારતા હતા, હું તમને લોખંડના ટુકડા બાંધેલા કોરડાથી ફટકારીશ.”

12રાજા રહાબઆમનો નિર્ણય સાંભળવા માટે ત્રણ દિવસ પછી યરોબઆમ તથા લોકો તેની પાસે પાછા આવ્યા. 13રાજાએ તેઓની સાથે ઊદ્ધતાઈથી વાત કરી, વૃદ્ધ મંત્રીઓની સલાહ તેણે નકારી કાઢી. 14અને જુવાનિયાઓની સલાહ પર ધ્યાન આપ્યું. તેણે તેઓને કહ્યું, “મારા પિતાએ તમારા ઉપર ભારે ઝૂંસરી લાદી હતી, હું એને હજી વધારે ભારે બનાવીશ. મારા પિતા તમને યાબુકથી ફટકારતા હતા, હું તમને લોખંડના ટુકડા બાંધેલા કોરડાથી ફટકારીશ.” 15આમ, રાજાએ લોકોની વાત પર ધ્યાન આપ્યું નહીં, યહોવાએ શીલોના અહિયા મારફતે નબારના પુત્ર યરોબઆમે દેવ તરફથી જે ભવિષ્યકથન પ્રગટ કર્યું હતું તે પૂર્ણ કરવા દેવે તેમ થવા દીધું હતું.

16રાજાનું કહ્યું સાંભળ્યા પછી ઈસ્રાએલી લોકોએ રાજા તરફ પીઠ ફેરવી અને ચાલ્યા ગયા. ગુસ્સે થઈને તેણે પોકાર કર્યો, “દાઉદ અને તેના કુટુંબને ભૂલી જાઓ! અમે અન્ય કોઈને અમારો રાજા બનાવીશું, રહાબઆમ ભલે યહૂદાના કુળ પર રાજ કરે, ચાલો આપણે ઘેર જઈએ!” પછી લોકો ચાલ્યા ગયા. 17આમ, બધા ઈસ્રાએલીઓ પોતપોતાને ઘેર ચાલ્યા ગયા, અને રહાબઆમ યહૂદાના પ્રદેશમાં વસતા ઈસ્રાએલીઓ ઉપર રાજ્ય કરતો હતો.

18રાજા રહાબઆમે અદોનિરામને ઈસ્રાએલીઓ પાસે મોકલ્યો અદોનિરામ વેઠ મજૂરોનો ઉપરી હતો. પરંતુ ઈસ્રાએલીઓએ તેને મારી નાખ્યો. આથી રાજાને રથમા બેસીને યરૂશાલેમ ભાગી જવું પડ્યું. 19આજ દિવસપર્યંત ઈસ્રાએલ પ્રજાએ દાઉદના વંશજોને પોતાના પર રાજ કરવા દીધું નથી.

રહાબઆમનું યહૂદિયા પર શાસન

11 રહાબઆમે યરૂશાલેમ આવીને યહૂદા અને બિન્યામીનના કુળસમૂહના કુલ 1,80,000 યુનંદા યોદ્ધાઓને ભેગા કર્યા. 2પરંતુ યહોવાએ દેવભક્ત શમાયાને કહ્યું કે, 3“યહૂદાના રાજા અને સુલેમાનના પુત્ર રહાબઆમને અને સર્વ ઈસ્રાએલીઓને જે યહૂદા અને બિન્યામીનમાં રહે છે તેઓને કહે કે:

4“આ યહોવાના વચન છે: તમારા ભાઈઓ સામે લડવા જશો નહીં, ભલે સૌ કોઈ પોતપોતાને ઘેર પાછા જાય, જે કાઈ બન્યું છે તે ફક્ત મારી ઈચ્છાથી જ બન્યું છે.” તેમણે યહોવાનું કહ્યું માન્યું અને યરોબઆમની સાથે લડવાનું માંડી વાળ્યું.

યહૂદાને શક્તિશાળી બનાવતો રહાબઆમ

5રહાબઆમ યરૂશાલેમમાં રહ્યો. અને યહૂદાના કેટલાંક શહેરોની કિલ્લેબંદી કરાવી. તેણે કિલ્લેબંદી કરાવેલા શહેરો આ પ્રમાણે છે: બ્બેથલેહેમ, એટામ, તકોઆ 7બેથ-સુર, સોબો, અદુલ્લામ 8ગાય, મારેશાહ, ઝીફ, 9અદોરાઈમ, લાખીશ

અઝેકાહ 10સોરાહ, આયલોન, અને હેબ્રોન, આ શહેરો યહૂદામાં અને બિન્યામીનમાં આવેલાં છે, 11તેણે ત્યાં મજબૂત કિલ્લા બંધાવ્યા અને તેમાં અનાજ, તેલ અને દ્રાક્ષારસનો સંગ્રહ કરી ત્યાં સૈન્યોના વડાઓને મૂક્યા. 12પ્રત્યેક નગરના શાસ્રાગારમાં નગરનું રક્ષણ કરવા માટે તેણે ઢાલો અને ભાલાઓ મૂક્યા, આમ, યહૂદા અને બિન્યામીન તેને વફાદાર રહ્યાં હતા.

13યાજકો અને લેવીઓ ઉત્તરના રાજ્યમાંથી પોતાના ઘરબાર ત્યજીને તેની સાથે સહમત થવા માટે આવી ગયાં. 14યરોબઆમ રાજાએ તેઓને ફરજ પરથી છૂટા કર્યા હતા અને કહ્યું હતું કે હવે તમારે યહોવાના યાજકો તરીકે કામ કરવું નહીં. 15તેઓના સ્થાને તેણે બીજાઓને યાજકો બનાવ્યા. આ યાજકોએ લોકોને ઉચ્ચસ્થાનોમાં, યરોબઆમે બનાવેલ વાદ્યરડાં અને બકરીઓના પૂતળાંની પૂજા કરવા માટે લોકોને ઉત્તેજન આપ્યું. 16ઈસ્રાએલની બધી ટોળીઓમાંથી યહોવાના જેટલા ભક્તો હતા તે બધાએ યાજકો અને લેવીઓની પાછળ પાછળ, યહોવા પોતાના પિતૃઓના દેવને બલિ યડાવવા યરૂશાલેમ આવ્યા. 17એ લોકોએ આને કારણે યહૂદાના રાજ્યના બળમાં વધારો કર્યો અને ત્રણ વર્ષ સુધી તેમણે રહાબઆમને ટેકો આપ્યો, કારણ, એ ત્રણ વર્ષ દરમ્યાન તે દાઉદ અને સુલેમાનને પગલે ચાલ્યો હતો.

રહાબઆમનું કુટુંબ

18રહાબઆમે માહલાથ સાથે લગ્ન કર્યું. માહલાથનો પિતા, દાઉદનો પુત્ર યરીમોથ હતો અને તેની માતા દાઉદના ભાઈ એલીઆબની પુત્રી અબીહાઈલ હતી. 19તેઓને ત્રણ પુત્રો થયા; યેઉશ, શર્માયા અને ઝહામ, 20ત્યારબાદ તે આબ્શાલોમની પુત્રી માઅખાહને પરણ્યો અને તેનાથી તેને અબિયા, અત્તાર્થ, ઝિજા અને શલોમિથ જન્મ્યા. 21પોતાની બધી પત્નીઓ અને ઉપપત્નીઓ કરતાં રહાબઆમ માકા ઉપર વધારે પ્રેમ રાખતો હતો. તેને બધી મળીને 18 પત્નીઓ અને 60 રખાતો હતી. અને તેમનાથી તેને 28 પુત્રો અને 60 પુત્રીઓ થઈ હતી.

22રહાબઆમે માઅખાહના પુત્ર અબિયાને બધા ભાઈઓમાં વડો નીમ્યો અને તેને પોતાના પછી રાજા બનાવવાની દ્રષ્ટિએ પાટવી કુંવર ઠરાવ્યો. 23રહાબઆમે યુક્તિપૂર્વક તેના બીજા પુત્રોને યહૂદિયા અને બિન્યામીનના બધા પ્રદેશોમાં કિલ્લેબંદ નગરોમાં રહેવા માટે મોકલી દીધા. તેણે તેઓને મોટા સાલિયાણાં બાંધી આપ્યા. અને પ્રત્યેકને ઘણી સ્ત્રીઓ સાથે પરણાવ્યા.

મિસરના રાજાનો યરૂશાલેમ પર વિજય

12 જ્યારે રહાબઆમનું રાજ્ય સ્થિર થયું અને ને બળવાન બન્યો ત્યારે તેણે અને યહૂદાના કુળસમૂહે યહોવાની સંહિતાનો માર્ગ છોડી દીધો. 2તેઓએ યહોવાની

આજ્ઞાઓનું ઉલ્લંઘન કર્યું તેથી રહાબઆમ રાજાના શાસનના પાંચમે વર્ષે મિસરના રાજા શીશાકે યરૂશાલેમ ઉપર 12,000 રથો તથા 60,000 સવારો લઈને હુમલો કર્યો. 3મિસરમાંથી તેની સાથે અસંખ્ય લૂણીઓ, સુકકીઈઓ તથા કૂશીઓ આવ્યા હતા. 4યહૂદિયાના તાબાનાં કિલ્લાવાળાં નગરો સર કરતો કરતો તે યરૂશાલેમ સુધી આવી પહોંચ્યો.

5રહાબઆમ તથા યહૂદિયાના સરદારો, જેઓ પ્રબોધક શીશાકને લીધે યરૂશાલેમમાં એકઠા થયા હતા તેઓની પાસે શમાયા પ્રબોધકે આવીને તેઓને કહ્યું કે, “તમે મને અને મારા કાનૂનોને ત્યજી દીધા છે, માટે મેં પણ તમને શીશાકના હાથમાં સોંપી દીધાં છે.” એમ યહોવા કહે છે.

6ઈસ્રાએલના આગેવાનો અને રાજાઓ પોતે નમ્ર થઈને બોલ્યા, “યહોવાની વાત ન્યાયી છે.”

7યહોવાએ જ્યારે જોયું કે એ લોકો શરણે થઈ ગયા છે ત્યારે તેણે ફરી શમાયાને પોતાની વાણી સંભળાવી કે, “એ લોકો શરણે થઈ ગયા છે એટલે હું એમનો નાશ નહીં કરું; હું એમને થોડીવારમાં રાહત આપીશ, હું મારો રોષ શીશાક મારફતે યરૂશાલેમ પર નહીં ઉતારું. 8પરંતુ એ લોકોએ શીશાકના ગુલામ થવું પડશે, અને ત્યારે તેમને સમજાશે કે મારી સેવા કરવામાં અને વિદેશી રાજાઓની સેવા કરવામાં શો ફેર છે.”

9મિસરના રાજા શીશાકે યરૂશાલેમ ઉપર ચઢાઈ કરી અને તે યહોવાના મંદિરમાં તથા રાજમહેલના બધા ભંડાર લૂંટી ગયો. તે સુલેમાને બનાવડાવેલી સોનાની ઢાલો સહિત બધું જ લઈ ગયો. 10રહાબઆમ રાજાએ તેમને ઠેકાણે પિત્તળની ઢાલો બનાવડાવીને રાજાના મહેલમાં દ્વારપાળોના તથા અમલદારોના હાથમાં સોંપી. 11જ્યારે જ્યારે રાજા યહોવાના મંદિરમાં જતો ત્યારે ત્યારે રક્ષકો તે ઢાલ લઈને આવતા અને પછીથી શસ્ત્રાગારમાં મૂકી દેતા.

12રહાબઆમ યહોવાને શરણે થઈ ગયો, વળી યહૂદામાં ધણાં સારા લોકો હતા તેથી યહોવાએ તેનો સંપૂર્ણ નાશ ન કર્યો.

13આમ, રહાબઆમ રાજાએ યરૂશાલેમમાં બળવાન થઈને રાજ્ય કર્યું. તે ગાદીએ આવ્યો અને ત્યારે તેની ઉંમર 41 વર્ષની હતી. તેણે યહોવાએ ઈસ્રાએલના બધા કુળસમૂહોના પ્રદેશોમાંથી પોતાના નામની સ્થાપના માટે પસંદ કરેલા નગર યરૂશાલેમમાં 17 વર્ષ સુધી રાજ્ય કર્યું. રહાબઆમની માતા અમ્મોનની હતી અને તેનું નામ નામા હતું. 14યહોવાની ઉપાસના સાચા હૃદયથી ન કરીને રહાબઆમે ખોટું આચરણ કર્યું.

15રહાબઆમનાં અમલના બધા જ કૃત્યો પહેલેથી તે છેલ્લે સુધી, શમાયા પ્રબોધકની તથા ઈદઓ દ્રષ્ટાની તવારીખમાં વંશવાળીના અનુક્રમે નોંધેલા છે. રહાબઆમ અને યરોબઆમ વચ્ચે સતત યુદ્ધ ચાલ્યા કર્યું. 16વ્યતમાં રહાબઆમ પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને દાઉદનગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો; અને તેની જગ્યાએ તેનો પુત્ર અબિયા રાજા થયો.

યહૂદાનો રાજા અબિયા

13 રાજા યરોબઆમના અમલના અઢારમા વર્ષે અબિયા યહૂદિયાનો રાજા થયો. 2તેણે ત્રણ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તેની માતાનું નામ મીખાયા હતું. તે ગિબિયાહના ઉરીએલની પુત્રી હતી. અબિયા અને યરોબઆમ વચ્ચે યુદ્ધ ફાટી નીકળ્યું.

3અબિયા 4,00,000 યુનંદા શૂરવીર યોદ્ધાઓની સાથે આવ્યો અને યરોબઆમ 8,00,000 યુનંદા શૂરવીર લડવૈયાઓને લઈને સામે આવ્યો.

4જ્યારે ઈસ્રાએલનું સૈન્ય એફાઈમના પર્વતીય પ્રદેશમાં આવેલા સમારઈમ આવી પહોંચ્યું, ત્યારે રાજા અબિયાએ રાજા યરોબઆમ અને ઈસ્રાએલના સૈન્યને મોટા સાદે કહ્યું, 5“સાંભળો! યરોબઆમ અને સર્વ ઈસ્રાએલીઓ, શું તમે નથી જાણતા કે ઈસ્રાએલના યહોવા દેવે વચન આપ્યું છે કે દાઉદના સંતાનો જ ઈસ્રાએલ ઉપર સદાકાળ રાજ કરશે? 6તેમ છતાં દાઉદના પુત્ર સુલેમાનના નોકર નબાટના પુત્ર યરોબઆમે પોતાના માલિક સામે બળવો કર્યો છે, 7અને કેટલાક નકામા અને અનિષ્ટ માણસો તેની સાથે મળી ગયા છે. અને સુલેમાનનો પુત્ર રહોબઆમ નાદાન અને મૂર્ખ હતો, અને તેમનો સામનો ન કરી શકે એવો હતો. તેઓ રહોબઆમ કરતા શક્તિશાળી હતા.

8“અને હવે તમે દાઉદના વંશજોના રાજ્યને હરાવવાની વાત કરો છો, જેને યહોવાએ શાસન કરવાની શક્તિ આપી હતી. અને તમે વિશાળ સમૂહ છો અને યરોબઆમે બનાવડાવેલી સોનાના વાછરડાની મૂર્તિઓને તમારા દેવ તરીકે સાથે લઈને તમે આવ્યા છો! 9તમે હારુનના વંશજોને – યહોવાના યાજકોને અને લેવીઓને હાંકી કાઢ્યા છે અને વિદેશી લોકોની જેમ તમે મનગમતા યાજકો નીમ્યા છો! જે કોઈ એક વાછરડો અને સાત ઘેટાં લઈને યાજક બનવા આવે તેને તમે જેઓ દેવ નથી તેમની સેવા કરવા માટે યાજક બનાવી દો છો.

10“પરંતુ અમારા માટે તો યહોવા જ અમારા દેવ છે; અને અમે તેમને ત્યજી દીધા નથી. ફક્ત હારુનના વંશજો અમારા યાજકો છે અને માત્ર લેવીઓ જ યાજકોને તેઓના કામમાં મદદ કરે છે. 11તેઓ રોજ સવારે તથા સાંજે દહનાર્પણો અને સુવાસિત ધૂપનું દહન કરે છે અને પવિત્ર મેજ ઉપર પ્રદર્શિત કરવા માટેની રોટલી મૂકે છે. દરરોજ સાંજે સોનાના દીપવૃક્ષ પર દીવાઓ પ્રગટાવે છે. કારણકે યહોવા અમારા દેવની આજ્ઞાઓને અનુસરવા અમે કાળજી રાખીએ છીએ; પણ તમે તો તેમને ત્યજી દીધા છે. 12જુઓ, અમારા દેવ અમારી આગળ અને અમારી સાથે છે, અને તેના યાજકો રણશિંગા લઈને તમારી સામે યુદ્ધનાદ કરે છે, “હે ઈસ્રાએલપુત્રો, તમારા પિતૃઓના યહોવા દેવની સામે ન લડો; તેમાં તમે જીતી શકશો નહીં.”

13પણ યરોબઆમે પોતાના લશ્કરની એક ટૂકડીને યહૂદાવાસીઓની પાછળ જઈ છુપાઈ રહેવા મોકલી આપી, એટલે મુખ્ય લશ્કર યહૂદાવાસીઓની સામે રથું અને

દુપાપેલા માણસો તેમની પાછળ રહ્યા. 14યહૂદાએ પાછળ જોયું; તો જુઓ, પોતાની આગળ તથા પાછળ યુદ્ધની તૈયારી કરી રાખી હતી; ત્યારે તેઓએ યહોવાને આજીજી કરી, ને યાજકોએ રણશિંગડા વગાડ્યાં. 15યહૂદિયાના સૈનિકોએ મોટા સાદે પોકાર કર્યો. જ્યારે તેઓએ પોકાર કર્યો ત્યારે દેવે અબિયા રાજા અને યહૂદિયા સૈન્યનો એવો ઉપયોગ કર્યો કે યરોબઆમ રાજા અને ઈસ્રાએલનું સૈન્ય હારવા લાગ્યું. 16તેથી ઈસ્રાએલીઓ યહૂદાવાસીઓથી ભાગવા લાગ્યા, પણ દેવે તેમને યહૂદાવાસીઓના હાથમાં સોંપી દીધા. 17અબિયાએ અને તેની સેનાએ તેમનો સખત પરાજય કર્યો, ઈસ્રાએલના શ્રેષ્ઠ યોદ્ધાઓમાંથી 5,00,000 સૈનિકો ખપી ગયા. 18આમ, તે સમયે ઈસ્રાએલીઓ હારી ગયા, ને યહૂદાના સૈન્યનો વિજય થયો, કારણકે તેઓએ પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવા પર ભરોસો રાખ્યો હતો,

19અબિયાએ યરોબઆમનો પીછો પકડી તેના કબજામાંથી આસપાસના કસબા સહિત બેથેલ, યશાનાહ, અને એકોન નગરો લઈ લીધો.

20અબિયા જીવતો હતો ત્યાં સુધી યરોબઆમ ફરી શકિતશાળી બની શક્યો નહીં અને આખરે યહોવાએ તેને સજા કરી અને તે મરી ગયો. 21પરંતુ અબિયાનું બળ વધતું ગયું; તે 14 સ્ત્રીઓ સાથે પરણ્યો, તેને 22 પુત્રો તથા 16 પુત્રીઓ થયાં. 22અબિયાનો બાકીનો ઈતિહાસ, તેનાં કાર્યો તેનાં આચરણ અને તેનાં વચનો પ્રબોધકના ટીકાગ્રંથમાં નોંધેલા છે.

14 એ પછી અબિયા પિતૃલોકને પામ્યો, અને તેને દાઉદનગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો, તેના પછી તેનો પુત્ર આસા યહૂદિયાનો રાજા બન્યો. તેના શાસનકાળના પ્રથમ દશ વર્ષ દરમિયાન દેશમાં શાંતિ હતી.

આસા રાજા યહોવાને આધીન

2આસાએ એના દેવ યહોવાની નજરમાં સારું અને યોગ્ય ગણાય એવું આચરણ કર્યું. ૩તેણે પારકી મૂર્તિઓની વેદીઓ અને પર્વતો પરનાં ઉચ્ચસ્થાનો તોડી પાડ્યાં. તેણે પૂજાસ્તંભો ભાંગી નાખ્યા, અને અશેરા દેવીના લાકડાના થાંભલા કાપી નાખ્યા. 4અને યહૂદાના લોકોને તેમના પિતૃઓના દેવ યહોવાની સેવાપૂજા કરવાનો અને તેના કાનૂનો અને આજ્ઞાઓનું પાલન કરવાનો હુકમ કર્યો. 5તેણે યહૂદાના પ્રત્યેક શહેરમાંના ટેકરી ઉપરના થાનકોનો અને ધૂપવેદીઓનો નાશ કર્યો. તેના અમલ દરમિયાન રાજ્યમાં શાંતિ રહી. 6તેને લીધે સમગ્ર યહૂદિયામાં તે કિલ્લાવાળા નગરો બાંધી શક્યો. તે ભૂમિને યહોવાએ શાંતિ આપી.

7તેણે યહૂદાના લોકોને કહ્યું, "ચાલો, આપણે આ શહેરો નવેસરથી બાંધીએ, તેમની ફરતે કોટ કરીએ અને તેના બુરજો અને ભોગળોવાળા દરવાજા મૂકીએ, આ ભૂમિ હજી આપણી છે કારણ, આપણે આપણા દેવ યહોવાની સેવાપૂજા કરીએ છીએ અને તેણે આપણા ઉપર દયા કરી આપણને બધી બાજુએથી શાંતિ અને સલામતી આપી છે." આથી

તેમણે નગરો બાંધવા માંડ્યાં અને એ કામ સફળતાપૂર્વક પાર ઉતાર્યું.

8આસા પાસે ઢાલ અને ભાલાથી સજા 3,00,000 યહૂદાવંશીઓ, અને 2,80,000 ઢાલ ધનુષ્યથી સજા બિન્યામીન વંશીઓનું સૈન્ય હતું. એ બધા જ શૂરવીર યોદ્ધાઓ હતા.

9ફૂશ દેશનો સેનાપતિ ઝેરાહ 10,00,000 સૈનિકો અને 300 રથનું સૈન્ય લઈને આસા સામે યુદ્ધ કરવા આવ્યો અને તે મારેશાહ સુધી આવી પહોંચ્યો. 10આસા તેનો સામનો કરવા બહાર પડ્યો અને તેણે મારેશાહ આગળ સફાથાના મેદાનમાં સેનાને યુદ્ધ માટે ગોઠવી.

11આસાએ પોતાના દેવ યહોવાને અરજ કરી, "હે યહોવા, બળવાનની વિરુદ્ધ નિર્બળને સહાય કરનાર, તારા સિવાય બીજો કોઈ નથી; હે યહોવા, અમારા દેવ, અમને સહાય કર; અમને માત્ર તારો જ આધાર છે. અને તારું નામ લઈને જ અમે આ મોટા સૈન્યની સામે આવ્યા છીએ, હે યહોવા, તું અમારો દેવ છે. લોકો તારી ઉપર વિજયી ન થાય, એ જોજે."

12યહોવાએ આસા અને યહૂદાવાસીઓને હાથે કુશીઓને હરાવી દીધા અને તેઓ ભાગવા લાગ્યા. 13આસા અને તેના માણસોએ ગરાર સુધી તેમનો પીછો કર્યો. યહોવા અને તેની સેના આગળ કુશીઓ છિન્નભિન્ન થઈ ગયા; તેથી ઘણા કુશીઓ મરી ગયા કે તેઓ બીજુ લશ્કર ઊભુ કરી શક્યા નહીં. યહૂદાવાસીઓએ મોટા જથ્થામાં લૂંટ ભેગી કરી. 14તેમણે ગરારની આસપાસના બધાં શહેરોનો નાશ કર્યો, કારણ, યહોવાએ લોકોને ભયભીત બનાવી દીધાં હતા, તેમણે બધા શહેરો લૂંટી લીધા, અને તેમને એ શહેરોમાંથી પુષ્કળ લૂંટ મળી, 15તેઓએ નગરોને લૂંટી લીધા અને ઘેટાંપાળકોનાં ઢોર રાખવાના માંડવા તોડી નાખ્યા અને સંખ્યાબંધ ઘેટાં તથા ઊટો લઈને અંતે તેઓ યરૂશાલેમ પાછા આવ્યા.

આસામા પરિવર્તન

15 ત્યારબાદ ઓદેદના પુત્ર અજાર્યામાં યહોવાનો આત્મા પ્રવેશ્યો. 2તેથી તે આસાને મળવા ગયો, ને કહ્યું, "આસા તથા યહૂદા અને બિન્યામીનના બધા લોકો, મારી વાત સાંભળો, જ્યાં સુધી તમે યહોવા સાથે રહેશો ત્યાં સુધી તે તમારી સાથે રહેશે, તમે જો તેને શોધશો તો તે તમને મળશે. જો તમે તેનો ત્યાગ કરશો તો તે તમારો ત્યાગ કરશે. 3ઘણા લાંબા સમયથી ઈસ્રાએલી લોકોએ સાચા દેવની પ્રાર્થના કરી ન હતી, અને તેઓને તે વિષેનું શિક્ષણ આપવા માટે ત્યાં કોઈ યાજક ન હતો. દેવના કાનૂનો અનુસર્યા વિના તેઓ જીવન પસાર કરતા હતા. 4પરંતુ જ્યારે પોતાના સંકટના સમયે તેમણે ઈસ્રાએલના દેવ યહોવા તરફ વળી તેની શોધ આદરી ત્યારે તે તેમને પ્રાપ્ત થયા. 5તેઓએ દેવ વિરુદ્ધ બળવો પોકાર્યો હતો તેથી તે સમયે કોઈને શાંતિ નહોતી, દેશ દરેક રીતે મુશ્કેલીમાં આવી પડ્યો હતો અને સર્વત્ર ગુનાઓ વધી રહ્યા હતા. 6પ્રજાઓ અને નગરો એકબીજા

સાથે લડીને પાયમાલ થતાં હતાં. કારણકે દેવ તેઓને દરેક પ્રકારની આફતો વડે શિક્ષા કરતા હતા. 7પણ હવે તમે બળવાન બનજો અને હિંમત હારશો નહીં. તમને તમારા કાર્યો ના ફળ મળશે.”

8જ્યારે આસાએ દિવ્યવાણીના વચનો ઓદેદની ભવિષ્યવાણીમાં સાંભળ્યા ત્યારે તેણે હિંમત રાખીને યહૂદા તથા બિન્યામીનના દેશમાંથી તથા જે શહેરો તેણે એફાઈમના પર્વતીય પ્રદેશમાં જીતી લીધાં હતાં તે બધામાંથી ઘૃણાસ્પદ મૂર્તિઓને હઠાવી દીધી. અને યહોવાના મંદિરની સામેની વેદી તેણે ફરી બંધાવી.

9ત્યારબાદ તેણે યહૂદા અને બિન્યામીનના બધા લોકોને પોતાની સામે આવવા હુકમ કર્યો, યહોવા દેવ રાજા આસાની સાથે છે, તે જાણીને એફાઈમ, મનારશા અને શિમયોન પ્રદેશોમાંથી ઈસ્રાએલમાં વસવા આવેલાં લોકોને ભેગા કરવાનો હુકમ કર્યો.

10આશાના અમલ દરમિયાન પંદરમા વર્ષના ત્રીજા મહિનામાં તેઓ યરૂશાલેમમાં ભેગા થયા. 11અને તેમણે તે દિવસે પોતે જે લૂંટ સાથે લાવ્યા હતા તેમાંથી 700 બળદો અને 7,000 ઘેટાંનાં હોમબલિ તેઓએ યહોવાને ચડાવી. 12તેમણે પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાની સાચા હૃદયથી ઉપાસના કરવાનો કરાર કર્યો; 13નાનો હોય કે મોટો, સ્ત્રી હોય કે પુરુષ જે કોઈ ઈસ્રાએલનાં દેવ યહોવાની ઉપાસના ન કરે તેને મૃત્યુદંડ દેવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું. 14ત્યારબાદ તેમણે શરણાઈ અને રણશિંગડા ને તુરાઈઓ વગાડીને મોટા સાદે યહોવા સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા લીધી. 15તે બધા ખૂબ આનંદમાં હતા કારણકે તેઓએ પોતાના પૂરા અંતઃકરણથી અને સંપૂર્ણ ઈચ્છાથી દેવ સાથે આ કરાર કર્યો હતો. અને દેવને સર્વશ્રેષ્ઠ સ્થાન આપીને યહોવાને શોધ્યા. તે તેઓને મળ્યા; અને તેમણે તેઓને ચોતરફ શાંતિ આપી અને સલામતી બક્ષી.

16આસાએ પોતાની દાદી માંઅખાહને પણ રાજમાતા પદેથી ભ્રષ્ટ કરી, કારણકે તેણે અશેરાની પૂજા માટે અશ્લીલ મૂર્તિ કરાવી હતી. આસાએ મૂર્તિને તોડી તેના ભૂક્કેભૂક્કા કરી નાખ્યા અને કિદ્રોનની ખીણમાં સળગાવી દીધી. 17જો કે ઈસ્રાએલમાંથી ટેકરી ઉપરના સ્થાનકો દૂર કરવામાં આવ્યા નહોતા. તેમ છતાં આસા જીવનભર યહોવાને સંપૂર્ણ વફાદાર રહ્યો.

18તેના પિતાએ તેમજ તેણે પોતે યહોવાને ધરાવેલી બધી ભેટો સોનુરૂપું, અને વાસણો બધું યહોવાના મંદિરમાં જમા કરાવી દીધું. 19આસા રાજાની કારકિર્દીના પાંત્રીસ વર્ષ સુધી ત્યાં બીજું કોઈ યુદ્ધ કે લડાઈ થયા નહીં.

આસાના રાજ્યકાળનો અંત

16 રાજા આસાના અમલના છત્રીસમા વર્ષમાં ઈસ્રાએલના રાજા બાશાએ યહૂદા ઉપર ચઢાઈ કરી તેના રાજા આસા પાસે આવતાં લોકોની નાકાબંધી કરવા માટે રામાની કિલ્લેબંદી કરી. 2એટલે આસાએ યહોવાના મંદિરના અને રાજમહેલના ભંડારોમાંથી સોનુચાંદી બહાર

કાઢી દમસ્કમાં રહેતા અરામના રાજા બેનહદાદને મોકલી સંદેશો મોકલાવ્યો કે, 3“તારા પિતા અને મારા પિતા વચ્ચે સલામતીનો કરાર કરેલો હતો તે આપણે તાજો કરીએ, જો, આ ચાંદી અને સોનું મેં મોકલ્યું છે. ઈસ્રાએલના રાજા બાઅશા સાથેનો તારો કરાર તોડી નાખ, જેથી તે પાછો ચાલ્યો જાય.”

4બેનહદાદ સંમત થયો અને તેણે પોતાના સેનાપતિઓને ઈસ્રાએલનાં શહેરો ઉપર ચઢાઈ કરવા મોકલી આપ્યા: તેમણે ઈયોન, દાન, આબેલ-માઈમ અને નફતાલીનાં સંગ્રહાલય શહેરો જીતી લીધાં. 5જ્યારે બાઅશાને આની જાણ થઈ ત્યારે તેણે રામાની કિલ્લેબંદી કરવાનું છોડી દીધું, અને બધું કામ બંધ કરાવી દીધું. 6ત્યારબાદ રાજા આસાએ યહૂદાના બધા માણસોને સાથે લીધા અને તેઓ જે પથ્થર અને લાકડાં વડે બાશા રામામાં કિલ્લેબંદી કરતો હતો તે ઉઠાવી ગયા, અને તેના વડે તેમણે ગોબા અને મિસરમાં કિલ્લેબંદી કરી.

7તે જ સમયે હનાની પ્રબોધક આસા રાજા પાસે ગયો અને તેને કહે, “તમે દેવ યહોવાને બદલે અરામના રાજા ઉપર ભરોસો રાખ્યો છે તેથી ઈસ્રાએલના રાજાનું લશ્કર તમારા હાથમાંથી છટકી ગયું છે. 8કુશીઓ અને લૂબીઓનું લશ્કર પણ ઘણું મોટું હતું અને તેમની પાસે અસંખ્ય રથો અને ઘોડેસવારો હતા. તેમ તું યહોવાને ભરોસે રથો હતો એટલે તેણે તેમને તારા હાથમાં સોંપી દીધા હતા. 9યહોવાની દ્રષ્ટિ સમગ્ર પૃથ્વી પર ફરતી હોય છે. અને જેઓનું અંતઃકરણ યહોવા પ્રત્યે સંપૂર્ણ છે તેઓને તે શોધે છે, જેથી તેઓને મદદ કરીને તે પોતાનું મહાન સામર્થ્ય પ્રગટ કરે છે. તે કેવી મૂર્ખાઈ કરી છે! હવેથી તારે યુદ્ધો ખેલવા પડશે.”

10પ્રબોધકના આ શબ્દોથી આસાને હનાની પર ખૂબ ગુસ્સો આવ્યો ને તેણે તેને કેદમાં પૂરી દીધો. એ જ વખતે તેણે ઘણાં પ્રજાજનો લોકો ઉપર પણ કેર વર્તાવ્યો.

11આસાના રાજ્યના બધા બનાવો પહેલેથી તે છેલ્લે સુધી યહૂદાના અને ઈસ્રાએલના રાજાઓના વૃત્તાંતમાં નોંધાયેલા છે. 12તેના રાજ્યના 39મા વર્ષે તેને પગનો રોગ પડ્યો. અને તે વધતો જ ગયો. તેણે યહોવાને શરણે જવાને બદલે વૈદોની સલાહ લીધી. 13તે એના અમલના 41મા વર્ષે તો પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને દાઉદનગરમાં તેણે પોતાના માટે ખોદાવેલી કબરમાં દફનાવવામાં આવ્યો. 14તેમણે તેના શરીરને સુગંધી દ્રવ્યોથી ભરેલી કબરમાં સુવડાવ્યો તાબંતમાં મૂક્યા બાદ તેની દફનવિધિ વખતે તેના લોકોએ બહુ મોટા પ્રમાણમાં ધૂપ બાળ્યા.

યહોશાફાટના શાસનનો પ્રારંભ

17 ત્યારબાદ તેનો પુત્ર યહોશાફાટ રાજા બન્યો. અને ઈસ્રાએલથી સુરક્ષિત રહેવા તેણે યહૂદાને શક્તિશાળી બનાવ્યું. 2તેણે યહૂદાના બધાં કિલ્લેબંદીવાળા નગરોમાં લશ્કર ગોઠવ્યું, અને આખા યહૂદાના તેમજ તેના પિતાએ કબજે કરેલાં એફાઈમનાં શહેરોમાં સૂબાઓ મૂક્યા, 3યહોવા તેની સાથે હતા કેમ કે તેના પિતૃ દાઉદ શરૂઆતના વર્ષોમાં જે માર્ગ ચાલ્યા તે માર્ગ પર જ યહોશાફાટ ચાલ્યો.

તેણે મૂર્તિઓની પૂજા કરી નહીં. 4ઈસ્રાએલના પ્રદેશમાં વસતા લોકો કરતાં તેનું જીવન જુદા જ પ્રકારનું હતું. તે તેના પિતૃઓના દેવની આજ્ઞાઓને આધીન રહીને જીવન ગુજારતો હતો. 5આથી યહોવાએ તેના હાથમાં યહૂદા પરની સત્તા કાયમ રાખી, આખું યહૂદા તેને ભેટસોગાદ આપતું હતું. અને તે પુષ્કળ કીર્તિ અને સંપત્તિ પામ્યો. બે યહોવાની સેવામાં ગૌરવ લેતો હતો અને તેણે યહૂદામાંની ટેકરીઓ ઉપરના સ્થાનકોનો તેમજ પૂજાસ્તંભોનો પણ નાશ કર્યો.

7તેના શાસનકાળના ત્રીજા વર્ષે તેણે પોતાના અમલદારો બેન-હાયિલ, ઓબાધા, ઝબાર્યા, નથાનએલ અને મીખાયાને 8લેવીઓ શમાયા, નથાન્યા, ઝબાધા, અસાહેલ, શમીરામોથ, યહોનાથાન, અદોનિયા, ટોબીયા, અને ટોબ્દોનિયા તેમજ યાજકો એલિશામા અને યહોરામ સાથે યહૂદાના ગામેગામ ઉપદેશ કરવા મોકલ્યા. 9“દેવનાનિયમશાસ્ત્રના” પુસ્તકની નકલો તેઓ પોતાની સાથે લઈ ગયા. અને યહૂદિયાનાં સર્વ ગામોમાં જઈને લોકોને નિયમશાસ્ત્રનું શિક્ષણ આપ્યું.

10આથી યહૂદાની આસપાસના બધા પ્રદેશોમાં રાજાઓ યહોવાથી ડરવા લાગ્યા, અને તેમણે યહોશાફાટ સાથે લડાઈ કરી નહીં. 11કેટલાક પલિસ્તિ લોકો ખંડણી તરીકે તેની પાસે ઉપહાર તરીકે ચાંદી લઈને આવ્યા. રણના રહેવાસીઓ પણ 7,700 બકરીઓ અને 7,700 ઘેંટાની ભેટ લઈને આવ્યા.

12યહોશાફાટ ઉત્તરોત્તર વધુને વધુ મહત્વ પ્રાપ્ત કરતો ગયો અને તેણે યહૂદામાં કિલ્લાઓ અને ભંડાર માટે નગરો બાંધ્યા 13અને તેણે યહૂદાના શહેરોમાં ઘણું કામ કર્યું. તેણે રાજધાની યરૂશાલેમમાં મોટું સૈન્ય રાખ્યું. 14યરૂશાલેમમાં તેણે શૂરવીર યોદ્ધાઓનું થાણું ઉભું કર્યું હતું અને તેની કુળસમૂહવાર યાદી નીચે પ્રમાણે છે:

યહૂદાના સેનાનાયકો- યહૂદાના મુખ્ય સેનાપતિ અદના અને તેના હાથ નીચે 3,00,000 સૈનિકો; 15તેના પછી યહોહાનાન અને તેના હાથ નીચે 2,80,000 સૈનિકો; 16તેના પછી યહોવાને સ્વેચ્છાએ આત્મસમર્પણ કરનાર અમાસ્યા જે ઝિબ્રીનો પુત્ર હતો તેના હાથ નીચે 2,00,000 સૈનિકો.

17બિન્યામીનના કુળસમૂહના સેનાનાયકો: શૂરવીર એલ્યાદાહ અને તેના હાથ નીચે 2,00,000 ધનુષ્ય અને ઢાલથી સજ્જ સૈનિકો; 18તેના પછી યહોજાબાદ અને તેના હાથ નીચે 1,80,000 યુદ્ધ માટે સજ્જ યોદ્ધાઓ. 19આ સર્વ સૈન્યો હતા. અને તે પાટનગરના રાજાની પાસે હતા. સમગ્ર યહૂદા રાજ્યના કિલ્લેબંદીવાળાં નગરોમાં રાજાએ જેમને નિયુક્ત કર્યા હતા તે સૈન્યો તો જુદા.

પ્રબોધક મીખાયાની ચેતવણી

18 યહોદાના રાજા યહોશાફાટે પુષ્કળ સંપત્તિ અને લોકપ્રિયતા પ્રાપ્ત કરી. તેણે તેના પુત્રનું સગપણ ઈસ્રાએલના રાજા આબાહની પુત્રી સાથે કર્યું. 2થોડાં વરસો પછી તે આહાબને મળવા સમરૂન ગયો. આહાબ તેને અને તેના રસાલાને માટે મોટી સંખ્યામાં બકરીઓ અને બળદનું

બલિદાન આપ્યું અને તેને રામોથ-ગિલયાદ ઉપર હુમલો કરવા ભોળવ્યો. 3આહાબે યહોશાફાટને કહ્યું, “તમે મારી સાથે રામોથ-ગિલયાદ આવશો?” યહોશાફાટે કહ્યું, “આપણે બે કાઈ જુદા નથી. મારા સૈનિકો એ તમારા જ સૈનિકો છે. આપણે સાથે મળીને આપણી લડાઈ લડીશું.” 4પણ પહેલાં યહોવાને પશ્ચ કરો કે, “તમારી શી ઈચ્છા છે તે કૃપા કરીને કહો.”

5તેથી ઈસ્રાએલના રાજાએ આશરે 400 પ્રબોધકોને બોલાવીને ભેગા કર્યા, અને તેમને પૂછ્યું, “અમારે રામોથ-ગિલયાદ ઉપર હુમલો કરવો કે રોકાઈ જવું?” તેમણે કહ્યું, “હુમલો કરો. દેવ એ તમારા હાથમાં સોંપી દેશે.”

6યહોશાફાટે પૂછ્યું, “અહીં યહોવાનો બીજો કોઈ પ્રબોધક નથી, જેને આપણે પ્રશ્ન કરી શકીએ?”

7ઈસ્રાએલના રાજાએ કહ્યું, “બીજો એક છે જેની મારફતે આપણે યહોવાને પ્રશ્ન કરી શકીએ, પણ મને તેનો તિરસ્કાર છે, કારણ, તે કદી મારે વિષે સારું ભવિષ્ય ભાખતો નથી, હંમેશા માત્રું ભવિષ્ય જ ભાખે છે, તે તો ઈશ્વાનો પુત્ર મીખાયા છે.” યહોશાફાટ બોલી ઉઠ્યો, “નામદાર, એવું ન બોલશો.”

8આથી ઈસ્રાએલના રાજાએ એક અમલદારને બોલાવીને કહ્યું, “મીખાયાને તાબડતોબ બોલાવી લાવ.”

9ઈસ્રાએલનો રાજા અને યહૂદાનો રાજા બાદશાહી પોશાક પહેરીને સમરૂનના દરવાજાની આગળ બે સિંહાસન પર બેઠેલા હતા. બધા પ્રબોધકો પોત પોતાનો સંદેશો, એક મોટી ખુલ્લી જગ્યામાં તેમની સામે આપી રહ્યાં હતા. 10બેમાંનો એક સિદ્ધકિયા કે જે ખનાનાનો પુત્ર હતો જેણે પોતાના માટે લોખંડના શિંગડા બનાવડાવ્યા હતાં. તે બોલ્યો, “આ, યહોવાનાં વચનો છે; આવાં શિંગડાઓ વડે આપ અરામીઓને મારીને પૂરા કરી નાખશો.”

11સર્વ પ્રબોધકોએ એવો જ પ્રબોધ કર્યો છે કે, “રામોથ-ગિલયાદ પર ચઢાઈ કરીને વિજયી થા; કારણકે યહોવા તે તારા હાથમાં સોંપી દેશે.”

12મીખાયાને તેડવા મોકલેલ માણસોએ મીખાયાને કહ્યું, “ખ્યાલ રાખજો કે બધા પ્રબોધકોએ એક અવાજે રાજાને માટે સારું ભવિષ્ય ભાખ્યું છે. તમે પણ તેમના જેવું જ ભવિષ્ય ભાખજો અને વિજયની આગાહી કરજો.”

13પણ મીખાયાએ કહ્યું, “યહોવાના સોગંદ, હું તો મારા દેવ જે કહેશે તે જ ભાખીશ.”

14મીખાયા રાજાની સન્મુખ આવ્યો ત્યારે રાજાએ તેને કહ્યું, “મીખાયા, અમે રામોથ-ગિલયાદ પર ચઢાઈ કરીએ કે રોકાઈ જઈએ?” મીખાયાએ કહ્યું, “ચઢાઈ કરો અને વિજય પામો. એ તમારા હાથમાં આવશે.”

15પરંતુ રાજાએ કહ્યું, “યહોવાને નામે મને કેવળ સત્ય જ કહેવા માટે મારે તારી પાસે કેટલી વાર સમ લેવડાવવાં?”

16એટલે મીખાયાએ કહ્યું, “મેં બધા ઈસ્રાએલીઓને ભરવાડ વગરનાં ઘેટાંની જેમ પર્વતો ઉપર વેરવિખેર થઈ ગયેલા જોયા છે, અને મેં યહોવાને બોલતા સાંભળ્યાં છે કે,

‘એ લોકોનો કોઈ ઘણીઘોરી નથી. તેથી તેઓ ભલે શાંતિથી ઘેર જતા.’”

17 આ સાંભળીને ઈસ્રાએલના રાજા આહાબે યહોશાફાટને કહ્યું, “મેં તમને નહોતું કહ્યું કે, એ કદી મારે વિષે સારું ભવિષ્ય ભાખતો જ નથી. મારું જ ભવિષ્ય ભાખે છે.”

18 મીખાયાએ વધુમાં કહ્યું, “હવે યહોવાની વાણી સાંભળો;” મેં યહોવાને તેના સિંહાસન ઉપર બિરાજેલા જોયા છે, તેને ડાબે અને જમણે હાથે બધા દેવદૂતો તેની તહેનાતમાં ઊભા હતા. 19 યહોવાએ કહ્યું કે, ‘કોણ ઈસ્રાએલના રાજા આહાબને ફોસલાવીને સમોથ-ગિલયાદ લઈ જાય કે ત્યાં તે માર્યા જાય?’ ત્યારે એકે આમ કહ્યું, ને બીજાએ તેમ કહ્યું, 20 પછી એક આત્માએ આગળ આવીને યહોવાની સન્મુખ ઊભા રહીને કહ્યું કે, ‘હું તેને ફોસલાવીશ’- યહોવાએ તેને પૂછ્યું કે, ‘શી રીતે?’ 21 તેણે કહ્યું, ‘હું જઈને તેના બધા પ્રબોધકોને મોઢે જૂઠી ભવિષ્યવાણી ઉચ્ચારાવીશ.’ યહોવા બોલ્યા, ‘તું જરૂર તેને લલચાવવામાં સફળ થશે. જા અને એ પ્રમાણે કર.’

22 “તેથી આપ જોઈ શકો છો કે યહોવાએ આપના બધા પ્રબોધકોને મોઢે જૂઠી ભવિષ્યવાણી ઉચ્ચારાવી છે. કારણ, તેણે આપને માથે આફત ઉતારવાનું નક્કી કર્યું છે.”

23 ત્યારે કનાનનો પુત્ર સિદકિયા મીખાયા પાસે ગયો અને તેના ગાલ પર તમાચો મારીને બોલ્યો, “તું જૂઠો છે, યહોવાનો આત્મા મને ત્યજીને તારામાં ક્યારે આવ્યો? 24 મીખાયાએ જવાબ આપ્યો, “એ તો તું જે દિવસે ભાગી જઈને અંદરના ખંડમાં છુપાઈ જશે ત્યારે તને ખબર પડશે.”

25 ઈસ્રાએલના રાજાએ કહ્યું, “મીખાયાને ગિરફતાર કરો. અને તેને આમોન, શહેરના પ્રશાસક અને રાજકુવર યોઆશને સોંપી દો, અને કહો, 26 ‘રાજાનો એવો હુકમ છે કે આને કેદમાં પૂરો અને હું સુરક્ષિત પાછો આવું ત્યાં સુધી જીવતો રહે એટલા જ રોટલા ને પાણી સિવાય કશું આપશો નહીં.’”

27 મીખાયાએ જણાવ્યું, “જો તું સુરક્ષિત પાછો ફરે તો યહોવા મારા દ્વારા બોલ્યા નથી એમ માનજે.” પછી આસપાસ ઊભા રહેલા લોકો તરફ ફરીને તેણે કહ્યું, “મેં જે કહ્યું તેની નોંધ લો.”

રામોથ-ગિલયાદ પર આદાબનું મૃત્યુ

28 પછી ઈસ્રાએલનો રાજા અને યહૂદાનો રાજા યહોશાફાટ સૈન્યો સાથે રામોથ-ગિલયાદ ઉપર યઢાઈ કરવા ગયા. 29 ઈસ્રાએલના રાજાએ યહોશાફાટને કહ્યું, “યુદ્ધમાં જતી વખતે હું વેશપલટો કરીશ પણ તમે તમારો બાદશાહી પોશાક પહેરી રાખજો.” આમ ઈસ્રાએલના રાજાએ વેશપલટો કર્યો અને યુદ્ધમાં ગયો.

30 હવે અરામના રાજાએ પોતાના રથીઓને એવો હુકમ આપ્યો હતો કે, “તમારે ઈસ્રાએલના રાજા સિવાય બીજા ગમે તેના ઉપર હુમલો કરવો નહીં.” 31 રથાધિપતિઓએ યહોશાફાટને જોયો ત્યારે તેઓએ એમ ધાર્યું કે, “એ ઈસ્રાએલનો રાજા છે.” માટે તેઓ તેની સાથે લડવાને આવ્યા;

એટલે યહોશાફાટે બૂમ પાડી, ને યહોવાએ તેને મદદ કરી; અને દેવે તેઓનાં મન ફેરવ્યાં, જેથી તેઓ તેની પાસેથી જતા રહ્યાં. 32 રથાધિપતિઓએ જોયું કે એ તો ઈસ્રાએલનો રાજા નથી, ત્યારે તેને પકડવાની કોશિષ મૂકી દીધી.

33 પરંતુ એક યોદ્ધાએ અમસ્તુ જ બાણ છોડ્યું અને તેણે ઈસ્રાએલના રાજાને બખતરના સાંધા આગળથી વીંધી નાખ્યો. આહાબે પોતાના સારથીને કહ્યું, “રથ ફેરવીને મને યુદ્ધભૂમિની બહાર લઈ જા. હું ઘવાયો છું.” 34 તે દિવસે યુદ્ધ વધુને વધુ ભીષણ બનતું ગયું. સાંજ થતાં સુધી અહાબ, અરામિઓ તરફ મોં રાખીને રથમાં ટટાર બઠો હતો. પછી તે મરી ગયો.

19 યહૂદાનો રાજા યહોશાફાટ શાંતિથી યરૂશાલેમમાં પોતાના ઘરમાં પાછો ફર્યો. 2 ત્યારે પ્રબોધક હનાનીનો પુત્ર યેહૂ તેને મળવા ગયો અને બોલ્યો, “તમે દુષ્ટોને મદદ કરી છે અને યહોવાના દુશ્મનો સાથે મૈત્રી બાંધી છે તેથી યહોવા તમારા ઉપર રોષે ભરાયા છે; 3 જોકે તેં કેટલાંક સારાં કામો પણ કર્યાં છે; તમે દેશમાંથી પૂજા-સ્તંભોનો નાશ કર્યો છે અને દેવની ઉપાસના કરવાનું મનથી ચાલુ રાખ્યું છે.”

યહોશાફાટ ન્યાયાધીશોને નીમ્યા

4 તેથી યહોશાફાટ ફરીથી ઈસ્રાએલ ગયો નહીં, પણ યરૂશાલેમમાં રહ્યો. પછીથી તેણે બેરશેબાથી માંડીને એફાઈમના પહાડી પ્રદેશ સુધી મુસાફરી કરી અને તેઓના પિતૃઓનાં દેવનું ભજન કરવા ઉત્તેજન આપ્યું. 5 તેણે દેશમાં, એટલે યહૂદાના સર્વ કિલ્લેબંદી નગરોમાંના પ્રત્યેક નગરમાં, ન્યાયાધીશો નીમ્યા. 6 અને તેમને કહ્યું, “પૂર્ણ વિચાર કરીને તમારી ફરજ બજાવજો, કારણ, તમે માણસને નામે નહીં પણ યહોવાને નામે ન્યાય કરો છો. તમે જ્યારે ચૂકાદો આપો છો ત્યારે યહોવા તમારી સાથે હોય છે. 7 માટે યહોવાથી ડરીને ચાલજો, જે કંઈ કરો તે સાવચેતીપૂર્વક કરજો, કારણ, યહોવા આપણો દેવ અન્યાય, પક્ષપાત અને લાંચ સહન કરતા નથી.”

8 ઉપરાંત યહોશાફાટે યરૂશાલેમમાં પણ અદાલતો સ્થાપી અને લેવીઓ, યાજકો, કુટુંબોના આગેવાનોને ન્યાયાધીશ તરીકે નિમણૂક કર્યા. 9 અને તેમને આ પ્રમાણે આદેશ આપ્યો, “તમારે યહોવાને માથે રાખીને વફાદારીથી અને પ્રામણિકપણે ફરજ બજાવવી. 10 બીજાં શહેરોમાં રહેતા બંધુઓમાંથી જે કોઈ ફરિયાદ, ઝઘડો આવે, પછી તે ખૂનમરકીને લગતો હોય કે નિયમો અને આજ્ઞાઓના ઉલ્લંઘનનો હોય; તમારે લોકોને ચેતવણી આપવી કે ખોટું કામ ન કરે અને તેઓને ન્યાયી નિર્ણય લેવા માટે સહાય કરવી નહીં તો રખેને દેવનો ક્રોધ તમારા ઉપર અને તેઓ ઉપર ઉતરે. જો તમે આ પ્રમાણે વર્તશો તો તમારી જવાબદારી યોગ્ય રીતે પૂરી કરી શકશો અને તમે ગુનેગાર ઠરશો નહીં. 11 બધી ધાર્મિક બાબતોમાં મુખ્ય યાજક અમાર્યા તમારા પ્રમુખ રહેશે અને રાજ્યને

લગતી તમામ બાબતોમાં યહૂદાના વંશના વડા ઈશ્માએલના પુત્ર ઝબાધા તમારા પ્રમુખ રહેશે. લેવીઓ તમારા ચિટનીસ તરીકે કામ કરશે, હિંમતપૂર્વક કામ લેજો; સત્ય અને પ્રમાણિકતાને વળગી રહો, નિર્દોષનું રક્ષણ કરવામાં દેવ તમારા પક્ષે રહેશે.”

યહોશાફાટે યુદ્ધનો સામનો કર્યો

20 કેટલાક સમય પછી એવું બન્યું કે મોઆબીઓ અને અમ્મોનીઓએ કેટલાંક મઉનીઓ સાથે મળીને યહૂદા ઉપર આક્રમણ કર્યું. યહોશાફાટને ખબર મોકલાવી કે, “તમારી તરફ એક લશ્કર મૃતસમુદ્રને સામે કિનારે આવેલા અદોમથી આગળ વધી રહ્યું છે,” અને તે લોકો હાસસોન તમાર અટલે કે એનગેદી સુધી આવી પણ પહોંચ્યા છે. યહોશાફાટ ગભરાઈ ગયો અને તેણે યહોવાને પ્રાર્થના કરવાનો નિશ્ચય કર્યો. અને આખા યહૂદામાં ઉપવાસ જાહેર કર્યો. 4બધા યહૂદાવાસીઓ યહોવાની મદદ માંગવા ભેગા થયા.

5યરૂશાલેમમાં મળેલી યહૂદાના લોકોની સભામાં યહોશાફાટ યહોવાના મંદિરના નવા ચોક સામે ઊભો થયો. 6અને બોલ્યો,

“ઓ યહોવા, અમારા પિતૃઓના દેવ, તું સ્વર્ગાધીપતિ છે અને બધી પ્રજાઓના રાજ્યો ઉપર તારી જ આજ્ઞા પ્રવર્તે છે. તારું બળ અને સામર્થ્ય એવું છે કે કોઈ તારી સામે થઈ શકે તેમ નથી. 7ઓ દેવ, તે જ આ દેશના મૂળ વતનીઓને આ ભૂમિમાંથી હાંકી કાઢી તારા મિત્ર ઈબ્રાહિમના વંશજોને, તારા પોતાના લોકો ઈસ્રાએલીઓને એ આપી હતી. 8તેઓ તેમાં વસ્યા અને તેમણે તારા નામ માટે એક મંદિર બાંધ્યું. 9અને કહ્યું કે, ‘આ મંદિરમાં તારો વાસ છે. એટલે જો અમારા ઉપર કોઈ આફત આવે— યુદ્ધ આવે કે પૂર આવે, રોગચાળો આવે કે દુકાળ આવે તો અમે આ મંદિરમાં તારી સમક્ષ ઊભા રહીને એ સંકટ સમયે તને યાદ કરીશું અને તું અમારી પ્રથના સાંભળી અમને બચાવી લેશે.’

10“અને હવે જો, આ અમ્મોનીઓ, મોઆબીઓ અને અદોમીઓ આવ્યા છે. અમે ઈસ્રાએલીઓ મિસરમાંથી આવતા હતા ત્યારે તમે અમને એ લોકોના દેશમાં દાખલ થવા દીધા નહોતા એટલે અમે એક તરફ વળી ગયા, અને એ લોકોનો નાશ ન કર્યો. 11અને હવે જો, એ લોકોનો નાશ ન કર્યો, જો, તમે અમને જે તમારા વતનનો વારસો આપ્યો છે તેમાંથી અમને કાઢી મૂકવાને તેઓ આવ્યા છે, જો, તેઓ અમને કેવો બદલો આપે છે! 12ઓ અમારા દેવ યહોવા, તું તેમને સજા નહીં કરે? કારણ, અમે અમારા ઉપર આક્રમણ કરતા એ મોટા સૈન્ય આગળ લાચાર છીએ, શું કરવું એની અમને સમજ પડતી નથી, અમે તો તારા ઉપર આધાર રાખીએ છીએ.”

13યહૂદાના બધા લોકો, નાનામોટાં બાળકો અને સ્ત્રીઓ સુદ્ધા યહોવા સમક્ષ ઊભાં હતા. 14પછી એ સભાની વચ્ચે યહોવાનો આત્મા યાહઝીએલ ઉપર આવ્યો, યાહઝીએલ

લેવી આસાફના વંશજ માતાન્યાના પુત્ર, યેઈયેલના પુત્ર બનાયાના પુત્ર, ઝબાયાનો પુત્ર હતો. 15તેણે કહ્યું, “ઓ યહૂદાના બધા પ્રજાજનો, યરૂશાલેમના બધા વતનીઓ અને રાજા યહોશાફાટ ધ્યાનથી સાંભળો, યહોવા તમને કહે છે: ‘ડરશો નહીં; આ મોટા સૈન્યથી ગભરાઈ જશો નહીં, આ યુદ્ધ પણ દેવનું છે. 16આવતીકાલે તમે જાઓ, અને તેમના પર હુમલો કરો. તેઓ ‘સીસના ઢોળાવ’ થઈને આવે છે, યરુએલના રણની સામે ખીણને છેડે તમારો તેમની સાથે ભેટો થશે. 17તમારે લડવાની જરૂર નહીં પડે. તમે મક્કમપણે ઊભા રહેજો અને જોયા કરજો કે યહોવા તમને શી રીતે બચાવી લે છે. ઓ યહૂદા અને યરૂશાલેમ, ગભરાશો નહીં. આવતીકાલે તેમનો સામનો કરવા બહાર પડજો, યહોવા તમારે પક્ષે છે.’”

18ત્યારબાદ રાજા યહોશાફાટે સાષ્ટાંગ દંડવત પ્રણામ કર્યા અને યહૂદા તથા યરૂશાલેમના સર્વ લોકોએ પણ દંડવત પ્રણામ કરીને યહોવાનું ભજન કર્યું. 19ત્યાર પછી કોહાથ અને કોરાહના કુળસમૂહોના લેવીઓએ ઈશ્માએલના દેવ યહોવાની ઊંચા સ્વરે સ્તુતિ કરવા માંડી.

20બીજે દિવસે તેઓ સવારમાં વહેલા ઊઠ્યા અને ‘તકોઆના વગડા’ તરફ જવા નીકળી પડ્યા. તેઓ જતા હતા ત્યારે યહોશાફાટે ઊભા થઈને કહ્યું, “યહૂદાવાસીઓ અને યરૂશાલેમના વતનીઓ, મને ધ્યાનથી સાંભળો: જો તમે તમારા દેવ યહોવા ઉપર વિશ્વાસ રાખશો તો તમારે કોઈથી ડરવાનું રહેશે નહીં જો તમે તેમના પ્રબોધકો ઉપર વિશ્વાસ રાખશો તો તમારો વિજય થશે.”

21પછી લોકોના આગેવાનો સાથે મંત્રણા કર્યા પછી, તેણે જેઓ યહોવાના માટે ગાય છે અને એની મહાન પવિત્રતાની સ્તુતિ કરે છે તેવાઓને સૌથી આગળ કર્યા અને તેઓ ગાવા લાગ્યા, “યહોવાની સ્તુતિ કરો, કારણ, તેની કરૂણા શાશ્વત છે.” 22જેવું તેઓએ ગાયન અને સ્તુતિ શરૂ કર્યું, યહોવાએ અમ્મોનિઓ, મોઆબીઓ અને સિર પર્વતના લોકો દ્વારા અચાનક હુમલો કરાવીને તેમને પછાડ્યા અને તેમનો પરાજય કર્યો. 23અમ્મોન અને મોઆબના સૈન્યોએ સેઈર પર્વતના સૈન્યની વિરૂદ્ધ લડીને તેનો સંપૂર્ણ નાશ કર્યો, તેમ કર્યા પછી તેઓ માંહેમાંહે યુદ્ધ કરીને એકબીજાનો સંહાર કરવા લાગ્યાં.

24તેથી યહૂદાના માણસો જ્યારે અરણ્ય તરફ નજર કરી શકાય તેવી જગ્યાએ આવી પહોંચ્યા ત્યારે તેમણે શત્રુઓના સૈન્ય તરફ ફરીને જોયું અને તેમણે ચારે બાજુ ભૂમિ ઉપર મૃતદેહો પડેલાં જોયા. એકપણ જીવતો નહોતો. 25યહોશાફાટ રાજા અને તેના લોકો લૂંટ એકત્ર કરવા લાગ્યા. તેઓને નાણાં, પોશાક અલંકારો અને રોજીંદા જીવનની વસ્તુસંગ્રહ કરી અને લઈ લીધી. આ લૂંટ એટલી બધી હતી કે તે બધી લઈ જવા માટે તેઓને ત્રણ દિવસ લાગ્યા. 26ચોથે દિવસે તેઓ બારખાની ખીણમાં ભેગા થયા, અને ત્યાં તેમણે યહોવાની સ્તુતિ કરી તેથી તે જગ્યાનું નામ “બરાખાહ પાડવામાં આવ્યું અને આજે પણ એ ખીણ એ જ નામે ઓળખાય છે.

27ત્યારબાદ યહૂદા અને યરૂશાલેમના બધા માણસો યહોશાફાટને મોખરે રાખી આનંદપૂર્વક પાછા નગરમાં ગયા, કારણ યહોવાએ તેમને શત્રુઓ ઉપર વિજય પ્રાપ્ત કર્યાનો આનંદ માણવાનો અવસર આપ્યો હતો. 28તેઓ સિતાર વીણા અને રણશિંગડાંના સરોદો સાથે યરૂશાલેમમાં પ્રવેશ કરીને યહોવાના મંદિરમાં દાખલ થયા.

29અગાઉ બન્યું હતું તે જ રીતે આજુબાજુના રાજ્યોએ સાંભળ્યું કે યહોવાએ પોતે જ ઈસ્રાએલના દુશ્મનો સાથે યુદ્ધ કર્યું હતું, ત્યારે તેઓ દેવથી ભયભીત થઈ ગયા. 30આમ, યહોશાફાટના રાજ્યમાં શાંતિ હતી, કારણકે દેવે તેને સર્વ બાજુએથી સર્વ પ્રકારની શાંતિ આપી હતી.

યહોશાફાટના રાજ્યકાળનો અંત

31આમ, યહોશાફાટે યહૂદા ઉપર રાજ્ય કર્યું. તે જ્યારે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 35 વર્ષની હતી. અને તેણે યરૂશાલેમમાં 25 વર્ષ રાજ કર્યું. શિલ્હીની પુત્રી અઝુબાહ તેની મા થતી હતી. 32તે પોતાના પિતા આસાને પગલે ચાલ્યો અને તેના માર્ગથી ચલિત થયો નહીં. તેણે યહોવાની દૃષ્ટિએ યોગ્ય ગણાય એવું આચરણ કર્યું. 33પણ ટેકરી ઉપરના સ્થાનકો દૂર કરવામાં આવ્યા નહોતાં અને લોકોનાં હૃદય હજી પોતાના પિતૃઓનાં દેવ પ્રત્યે પૂરેપૂરાં વધ્યાં નહોતાં.

34યહોશાફાટના શાસનના બાકીના બનાવો શરૂઆતથી તે અંત સુધી હનાનીના પુત્ર યેહૂના વૃત્તાંતમાં નોંધાયેલા છે. આ બનાવોની નોંધ કરી અને તેની નકલ કરીને તેનો ઈસ્રાએલના રાજાઓના ઈતિહાસ નામક પુસ્તકમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

35તેના જીવનના અંતકાળમાં યહૂદાના રાજા યહોશાફાટે ઈસ્રાએલના રાજા અહાઝયા સાથે કરાર કર્યો. અહાઝયા ઘણો દુષ્ટ હતો. 36તેની સાથે મળીને યહોશાફાટે અસ્યોન-ગેબરમાં બનાવેલ વહાણને તાર્શીશ મોકલ્યા. 37પણ મારેશ્શાહના વતની દોદાવાહૂના પુત્ર અલીએઝેરે યહોશાફાટની વિરૂદ્ધ ભવિષ્યવાણી ભાખી કે, "તે અહાઝયા સાથે મેત્રી કરી છે તેથી યહોવા તારા વહાણને ભાંગી નાખશે." તેથી એ વહાણો નાશ પામ્યાં અને તેઓ કદી તાર્શીશ પહોંચી શક્યાં નહિ.

21 યહોશાફાટ પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને દાઉદના નગરમાં તેના પૂર્વજો સાથે દફનાવવામાં આવ્યો. તેનો પુત્ર યહોરામ તેની જગ્યાએ યહૂદાનો રાજા બન્યો. 2તેને છ ભાઈઓ હતા: અજાર્યા, યહોયેલ, ઝખાર્યા, અજાર્યા, મીખાએલ અને શફ્ટિયા. એ બધા યહૂદાના રાજા યહોશાફાટના પુત્રો હતા, 3અને તેણે એમને ઘણા ઉપહાર આપ્યા સોનું, ચાંદી, કીમતી વસ્તુઓ, અને યહૂદામાં કિલ્લેબંદીવાળા નગરો. પણ રાજગાદી તેણે યહોરામને આપી હતી. કારણકે તે સૌથી મોટો હતો.

યહૂદાના યહોરામનો દુષ્ટ અમલ

4રાજા તરીકે સ્થિર થયા પછી યહોરામે તેના ભાઈઓને તથા ઈસ્રાએલના કેટલાક આગેવાનોને મારી નાખ્યા. 5બત્રીસ વર્ષની ઉંમરે તે રાજગાદીએ આવ્યો, અને યરૂશાલેમમાં તેણે આઠ વર્ષ રાજ કર્યું. 6તે આહાબની પુત્રીને પરણ્યો હતો એટલે તેણે આહાબના કુટુંબની જેમ ઈસ્રાએલના રાજાઓને પગલે ચાલી યહોવાની દ્રષ્ટિએ ખોટું ગણાય તેવું આચરણ કર્યું. 7તેમ છતાં યહોવા દાઉદના વંશનો નાશ કરવા રાજી નહોતા, કારણ, તેણે દાઉદ સાથે કરાર કરીને તેને વચન આપ્યું હતું કે, "હું તારા વંશનો દીવો સદાસર્વદા સળગતો રાખીશ."

8એના અમલ દરમ્યાન અદોમના લોકોએ બળવો પોકાર્યો અને પોતાને યહૂદાથી સ્વતંત્ર જાહેર કર્યા પછીથી તેઓએ પોતાની પસંદગીથી પોતાના રાજા ચુટ્યાં. શ્રેયહોરામે તેના લશ્કરી અધિકારીઓ અને રથો સાથે અદોમ તરફ કુચ કરી, અદોમીઓએ તેઓને ચારે તરફથી ઘેરી લીધા પરંતુ યહોરામે તેમના ઉપર રાત્રે આક્રમણ કર્યું અને પોતાના લશ્કર અને રથોની મદદથી તેઓને હરાવી દીધા. યહોરામ અને તેનું લશ્કર પાછું યહૂદા ભાગી ગયું. 10પણ આજ સુધી યહૂદાની ઝૂંસરી પોતાના પરથી ફેંકી દેવામાં અદોમ સફળ રહ્યો હતો. પછી લિબ્નાહે પણ યહૂદા સામે બળવો કર્યો. કારણકે યહોરામ તેના પિતૃઓના દેવ યહોવા દૂર ભટકી ગયો હતો. 11યહૂદાની ટેકરીઓ ઉપર સ્થાનકો બાંધ્યા હતાં, યરૂશાલેમના વતનીઓ મૂર્તિપૂજા કર્યા કરતા હતા. અને આખા યહૂદાને ખોટે માર્ગે ચડાવ્યું હતું.

12ત્યારબાદ એલિયા પ્રબોધકે તેના ઉપર પત્ર લખ્યો, "તારા પિતૃ દાઉદના યહોવા દેવ કહે છે: 'તારા પિતા યહોશાફાટ અને આસા રાજા જે સારા માર્ગો પર ચાલ્યા તે માર્ગો ઉપર તું ચાલ્યો નથી. 13પરંતુ તું ઈસ્રાએલના રાજાઓને પગલે ચાલ્યો છે, અને આહાબના કુટુંબે ઈસ્રાએલના લોકોને મારાથી વિમુખ કરી દીધા હતા તેમ તે યરૂશાલેમના અને યહૂદાના લોકોને મારાથી વિમુખ બનાવી દીધા છે અને તારા કરતાં સારા એવાં તારા ભાઈઓને તેં મારી નાખ્યા છે.

14એટલે હું તારા ઉપર, તારી પ્રજા ઉપર, તારા વંશજો ઉપર, તારી પત્નીઓ ઉપર અને બધી મિલકત ઉપર કદાચ ભયંકર રોગ લાવીશ. 15તેને પોતાને આંતરડાનો જીર્ણ રોગ લાગુ પડશે અને આખરે એ રોગને કારણે તારાં આંતરડાં બહાર નીકળી પડશે."

16પછી યહોવાએ કૂશીઓ વચ્ચે વસતા પલિસ્તીઓ અને અરેબિયનોને યહોરામ ઉપર ચઢાઈ કરવા ઉશ્કર્યા. 17તેમણે યહૂદા ઉપર હુમલો કર્યો અને દેશ પર આક્રમણ કર્યું અને રાજાના મહેલમાં જે કાઈ હાથ આવ્યું તે બધું તેઓ લૂંટી ગયા રાજાનાં પુત્રો અને પત્નીઓને પણ લઈ ગયા; એક માત્ર સૌથી નાનો પુત્ર અહાઝયા બચી ગયો.

18આ બધું બની ગયા પછી યહોવાએ તેને આંતરડાના અસાધ્ય રોગનો ભોગ બનાવ્યો. 19બે વર્ષ સુધી તે બહુ જ પીડાયો, તેનાં આંતરડા બહાર નીકળી પડ્યાં અને ભારે

વેદના સહીને તે મૃત્યુ પામ્યો. તેની પ્રજાએ તેના પિતાના માનમાં જે હોળી પ્રગટાવી હતી તેવી એના માનમાં પ્રગટાવી નહીં. 20તે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તે બત્રીસ વર્ષનો હતો અને તેણે યરૂશાલેમમાં આઠ વર્ષ રાજ કર્યું. તે મૃત્યુ પામ્યો ત્યારે કોઈએ તેને માટે શોક કર્યો નહીં. તેને યરૂશાલેમમાં દફનાવવામાં આવ્યો પણ રાજાઓનાં ખાસ કબ્રસ્તાનમાં નહીં.

યહૂદાના અહાજ્યાનું શાસન

22 ત્યારબાદ યરૂશાલેમનાં લોકોએ તેના સૌથી નાના પુત્ર અહાજ્યાને તેના પછી રાજા બનાવ્યો, કારણ, આરબો સાથે જે ઘાડપાડુઓએ છાવણી ઉપર હુમલો કર્યો હતો તેમણે એના બીજા બધા મોટા પુત્રોને મારી નાખ્યા હતા. તેથી યહોરામનો પુત્ર અહાજ્યા યહૂદાનો રાજા થયો. 2તે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 22 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં એક વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તેણે એજ કામ કર્યા જે આહાબના કુટુંબીઓએ કર્યા હતા. 3કારણકે તેની માતા તેને દુષ્ટ સલાહ આપતી હતી. 4તેથી તે પણ આહાબના કુટુંબને પગલે ચાલ્યો, અને આહાબના કુટુંબની જેમ તેણે યહોવાની દ્રષ્ટિએ અયોગ્ય ગણાય તેવું આચરણ કર્યું, કારણકે આહાબના કુટુંબીઓ જ એના પિતાના અવસાન પછી એને સલાહ આપતા હતા જેને પરિણામે તે પાયમાલ થયો.

5તેઓની ભૂંડી સલાહ માનીને અહાજ્યાએ ઈસ્રાએલના રાજા, યહોરામ સાથે મિત્રતા બાંધી, યહોરામ આહાબનો પુત્ર હતો. અરામના રાજા હજાએલ સામે તેણે યુદ્ધ જાહેર કર્યું હતું. અહાજ્યા પણ પોતાનું સૈન્ય લઈને આ યુદ્ધમાં સામેલ થવા રામોથ-ગિલયાદ ગયો. યહોરામ આ યુદ્ધમાં ઘાયલ થયો.

6અને તે રામોથ આગળ અરામના રાજા હજાએલ સાથે લડતાં પડેલાં ધામાંથી સાજો થવા માટે પાછો ઈસ્રાએલ ચાલ્યો ગયો, એ ઘવાયેલો હતો તેથી અહાજ્યા તેની બખર કાઢવા યિઝ્એલ ગયો.

7અહાજ્યાએ યહોરામને મળવા જવા યહોવાએ પ્રેર્યો હતો, જેથી તેનો વિનાશ થાય. એ મુલાકાત દરમ્યાન તે યહોરામની સાથે જઈને નિમ્શીના પુત્ર યેહૂને પડકાર્યો, યેહૂને આહાબના કુટુંબનો નાશ કરવા માટે યહોવાએ નિર્મિત કર્યો હતો. 8યેહૂ એ કામમાં રોકાયેલો હતો તેવામાં તેને યહૂદાના અમલદારોનો અને અહાજ્યાની સેવામાં રહેતાં તેનાં કુટુંબીઓનો ભેટો થઈ ગયો, અને તેણે તેમને મારી નાખ્યાં અને પછી તે અહાજ્યાની શોધમાં ગયો. 9અહાજ્યા સમરૂનમાં સંતાઈ ગયો હતો. ત્યાંથી તેને પકડીને યેહૂ પાસે લઈ આવ્યા અને તેને ત્યાં મારી નાખ્યો, તેમણે તેને દફનાવ્યો ખરો, કારણકે, તેમણે કહ્યું કે, “એ યહોવાના સાચા ભક્ત યહોશાફાટનો વંશજ છે.”

પછી અહાજ્યાનું કુટુંબ કોઈ રાજ કરવા જેટલું બળવાન રહ્યું નહીં.

રાણી અથાલ્યા

10જ્યારે અથાલ્યાએ પોતાના પુત્ર અહાજ્યાના મૃત્યુના સમાચાર સાંભળ્યા ત્યારે તેણીએ યહૂદાના સમગ્ર રાજકુટુંબને મરાવી નાખ્યું. 11ત્યારે રાજકુવરી યહોશાબએ અહાજ્યાના પુત્ર યોઆશને અને તેની આયાને લઈ જઈ શયનખંડમાં પૂરી દીધા. યહોશાબ, રાજા યોરામની પુત્રી અને યાજક યહોયાદની પત્ની હતી. તેણી અહાજ્યાની બહેન પણ થતી હતી. અથાલ્યા યોઆશને મારી ન શકી કારણકે યહોશાબએ તેને સંતાડી દીધો હતો. 12તે છ વરસ સુધી યાજકોની સાથે યહોવાના મંદિરમાં છુપાઈ રહ્યો. તે સમય દરમિયાન અથાલ્યા દેશ ઉપર રાજ્ય કરતી હતી.

યાજક યહોયાદ અને રાજા યોઆશ

23 અથાલ્યા રાણીના શાસનકાળના સાતમા વર્ષે યહોયાદએ હિંમતવાન બનીને યેરોહામના પુત્ર અજાર્યાને, યહોહાનના પુત્ર ઈશ્માએલને, ઓબેદનો પુત્ર અજાર્યાને, અદયાના પુત્ર માસેયાને, તથા ઝિબ્રીનના પુત્ર અલીશાફાટને, અને બીજાઓને બોલાવડાવી તેમની સાથે કોલકરાર કર્યા. 2તેઓએ સમગ્ર યહૂદામાં ફરીને યહૂદાના બધાં નગરોમાં લેવીઓને તેમજ ઈસ્રાએલી કુટુંબોના વડીલ આગેવાનોને યરૂશાલેમમાં એકઠા કર્યા. 3અને એ સમગ્ર સમૂહે દેવનાં મંદિરમાં રાજા સાથે કરાર કર્યો.

યહોયાદએ તેમને કહ્યું, “રાજાનો કુવર શાસન કરશે. દાઉદના વંશજો જ રાજા થશે એવું યહોવાએ વચન આપ્યું હતું તે મુજબ જ થશે. 4તમારે બધાએ આ પ્રમાણે કરવાનું છે: તમારી ત્રણ ટૂકડી છે. તેમાંથી યાજકો અને લેવીઓની જેજે ટૂકડીઓ વિશ્રામવારે ફરજ પર રહેવાનું છે તેણે દરવાજાની ચોકી કરવી; બીજી ટૂકડીએ રાજમહેલની ચોકી કરવી, 5અને ત્રીજી ટૂકડીએ પાયાના દરવાજાની ચોકી કરવી અને બધા લોકોએ યહોવાના મંદિરના પ્રાંગણમાં રહેવું. 6પરંતુ યાજકો તથા જે લેવીઓ સેવા કરતા હોય તેઓના સિવાયના કોઈએ યહોવાના મંદિરમાં પ્રવેશ કરવો નહીં; ફક્ત તેમણે જ અંદર જવું, કારણકે તેઓ પવિત્ર છે; પરંતુ સર્વ લોકોએ યહોવાના નિયમોનો અમલ કરવો. 7લેવીઓએ પોતાની તલવાર હાથમાં રાખીને રાજાની આસપાસ ગોઠવાઈ તેનું રક્ષણ કરવું. જે કોઈ મંદિરમાં પ્રવેશવાનો પ્રયત્ન કરે તેને મારી નાખવો. રાજા જ્યાં જાય ત્યાં તેમણે તેની સાથે રહેવું.”

8મુખ્ય યાજક યહોયાદની આજ્ઞાનું લેવીઓએ તથા સર્વ યહૂદાવાસીઓએ અક્ષરશઃ પાલન કર્યું. યાજક યહોયાદએ સમૂહમાંથી કોઈને પણ છોડ્યા નહીં. તેથી દરેક આગેવાન તેના માણસો સાથે આવ્યાં તે બન્ને પ્રકારના માણસો જેઓ વિશ્રામવારને દિવસે અંદર આવ્યા અને જેઓ વિશ્રામવારને દિવસે બહાર ગયા. 9પછી યાજક યહોયાદએ રથાધિપતિઓને રાજા દાઉદ યહોવાના મંદિરમાં આપેલાં ભાલા અને નાની-મોટી ઢાલો વહેંચી આપ્યાં; 10અને એ લોકોના હાથમાં હથિયાર સાથે મંદિરના જમણી બાજુ અને ડાબી બાજુ સુધી વેદી અને મંદિરને ઘેરીને રાજાનું રક્ષણ કરવા ગોઠવી દીધા.

11ત્યારબાદ યહોયાદા રાજકુવરને લઈ આવ્યો અને તેના માથા ઉપર રાજમુગટ પહેરાવ્યો. પછી તેણે તેના હાથમાં નિયમશાસ્ત્રના ગ્રંથની નકલ આપી તેને રાજા જાહેર કર્યા. ત્યારબાદ, યહોયાદા અને તેના પુત્રો દ્વારા તેનો રાજ્યાભિષેક કરાયા બાદ તેઓએ રાજા ઘણું જીવો' ના પોકારો કર્યા.

12અથાલ્યા રાણીએ, લોકોની ભાગદોડનો અવાજ અને રાજાની સ્તુતિના પોકારો સાંભળ્યા ત્યારે શું બની રહ્યું છે તે જોવા માટે તે મંદિરમાં દોડી આવી. 13ત્યાં તેણે રાજાને પ્રવેશદ્વાર આગળ મંચ ઉપર ઊભેલો જોયો. તેની પાસે લશ્કરી અધિકારીઓ અને રણશિંગડાં વગાડનારાઓ ઊભા હતા. દેશનાં દરેક ભાગોમાંથી આવેલા લોકો આનંદ કરીને રણશિંગડાં વગાડતા હતા. ગાયકો વાજિંત્રો સાથે ગીતો ગાઈને દેવની સ્તુતિ કરતાં હતાં અથાલ્યાએ પોતાનાં વસ્ત્રો ફાડ્યાં અને તેણે મોટે સાદે બૂમ પાડી, "રાજદ્રોહ, રાજદ્રોહ!"

14યાજક યહોયાદાએ સેનાનાયકોને હુકમ કર્યો, "એને મંદિરની બહાર લશ્કરની વચ્ચે લઈ જાઓ અને જે કોઈ એની સાથે આવે તેની હત્યા કરો." પછી યાજકે ચેતવણી આપતાં કહ્યું, "યહોવાના મંદિરમાં એનો વધ કરવાનો નથી." 15તેથી તેઓ તેને પકડીને રાજમહેલ સુધી લઈ ગયા અને ત્યાં "ઘોડા-દરવાજાના" પ્રવેશ દ્વાર પાસે તેનો વધ કર્યો.

16તે પછી યહોયાદાએ ગંભીર કરાર કર્યો કે, તે પોતે રાજા અને લોકો યહોવાના જ બનીને રહેશે. 17અને પછી બધા લોકોએ વાલને મંદિરે જઈ તેને તોડી નાખ્યું; તેમણે તેની વેદીઓ અને મૂર્તિઓ ભાંગી નાખી અને ઘઆલને યાજક મત્તાનને વેદીઓની સામે જ મારી નાખ્યો.

18ત્યારબાદ મૂસાના નિયમશાસ્ત્રના જણાવ્યા પ્રમાણે યહોયાદાએ, યજ્ઞો અર્પણ કરવા માટે લેવીઓમાંથી યાજકોની નિમણૂક કરી. દાઉદ રાજાના સમયમાં જે કુટુંબો સેવા આપતા હતા તેઓને એ જ સેવાઓ સોંપી. તેઓ યહોવા માટે કામ કરતાં આનંદથી ગીતો ગાતા હતા. 19પછી તેણે યહોવાના મંદિરના દરવાજાઓ આગળ દ્વારપાળો ગોઠવી દીધા જેથી કોઈ પણ રીતે અશુદ્ધ હોય એવો માણસ તેમાં દાખલ ન થાય. 20ત્યારબાદ રક્ષકદળના નાયકોને, આગળપડતા પુરુષોને, અમલદારોને તથા દેશના બધા લોકોને સાથે લઈને રાજાને મંદિરની બહાર લઈ જવામાં આવ્યો અને પછી યહોવાનાં મંદિરના 'ઊપલા દરવાજાથી' રાજમહેલમાં લઈ જવાઈને તેને રાજસિંહાસન ઉપર બેસાડી દેવાયો.

21દેશનાં સર્વ લોકો ખૂબ આનંદ પામ્યા હતા અને નગરમાં સર્વત્ર શાંતિ વ્યાપી ગઈ હતી કારણકે રાણી અથાલ્યા મૃત્યુ પામી હતી.

રાજા યોઆશ દ્વારા મંદિરનું પુનઃનિર્માણ

24 યોઆશ ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર સાત વર્ષની હતી. અને તેણે યરૂશાલેમમાં યાબીશ વર્ષ રાજ કર્યું. તેની માતાનું નામ સિબ્યા હતું. તે બેરશેબાની હતી. 2યહોયાદા યાજકના જીવનકાળ દરમિયાન યોઆશ

યહોવાને પ્રસન્ન કરવા પૂરાં ઉમંગ-ઉત્સાહથી કામ કર્યું. 3યહોયાદાએ બે સ્ત્રીઓ સાથે તેનાં લગ્ન કરાવ્યાં અને તેના પુત્રો અને પુત્રીઓ થયા.

4યોઆશ યહોવાના મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરવાનું નક્કી કર્યું. આથી તેણે યાજકોને અને લેવીઓને એકઠા કરીને કહ્યું, "યહૂદાના ગામેગામ જઈને બધા ઈસ્રાયેલીઓ પાસેથી તમારા દેવ યહોવાના મંદિરની મરામત માટે વાર્ષિક લાગો ઉઘરાવો. જાઓ, જલદી કરો."

6પણ લેવીઓએ કામમાં વિલંબ કર્યો. આથી રાજાએ મુખ્ય યાજક યહોયાદાને બોલાવ્યો અને કહ્યું, "તમે શા માટે યહોવાના સેવક મૂસાએ પવિત્ર મડપ માટે ઈસ્રાયેલના લોકો ઉપર નાખેલાં કર અને યહૂદા અને યરૂશાલેમમાં રહેતા લેવીઓ પાસેથી કર ઉઘરાવ્યો નથી?"

7દુષ્ટ અથાલ્યાના અનુયાયીઓએ યહોવાના મંદિરને લૂંટી લીધું હતું. દેવના ભજનને માટે સમર્પિત કરેલા પાત્રો મંદિરમાંથી લઈ જઈને પૂજા માટે તેઓએ બઆલના મંદિરમાં મૂક્યાં હતાં.

8રાજાએ એક પેટી બનાવડાવીને યહોવાના મંદિરના દરવાજા બહાર મૂકાવી. 9અને આખા યહૂદામાં અને યરૂશાલેમમાં લેવીઓએ એવો ઢંઢેરો પિટાવ્યો કે યહોવાના સેવક મૂસાએ રણમાં ઈસ્રાયેલીઓ પર જે કર નાખ્યો હતો તે લોકોએ લાવવો જોઈએ. 10બધા આગેવાનો અને બધા લોકો ઉત્સાહપૂર્વક લાગો લઈ આવીને એ પેટીમાં નાખવા લાગ્યાં. 11પેટી ભરાઈ જતી ત્યારે એ પેટી રાજાના અમલદાર આગળ લઈને આવતા, અને જ્યારે તેમને ખાતરી થતી કે પેટી ભરાબર ભરાઈ ગઈ છે ત્યારે રાજાનો મંત્રી અને મુખ્ય યાજકનો અમલદાર આવીને તે ખાલી કરતાં અને ત્યારબાદ તેને પાછી તેની જગ્યાએ લઈ જતા. રોજ આ પ્રમાણે કરવામાં આવતું અને મોટી રકમ ભેગી થતી. 12રાજા અને યહોયાદા એ રકમ દેવના મંદિરનાં કામ ઉપર દેખરેખ રાખનારા અધિકારીને સોંપી દેતા, તેમણે કડિયાઓ અને સુથારોને મંદિરના જીર્ણોદ્ધાર માટે રોક્યા. લોખંડનું અને પિત્તળનું કામ કરનાર કારીગરોને પણ મરામત કરવા માટે રોક્યા.

13કારીગરો કામે લાગી ગયા અને તેમણે યહોવાના મંદિરના જીર્ણોદ્ધારનું કામ પૂરું કર્યું; તેમણે દેવના મંદિરને પહેલાનાં જેવું મજબૂત બનાવી દીધું. 14બધું જ કામ પૂરું થતાં તેઓ વધેલાં નાણાં રાજાની અને યહોવાની આગળ લઈ આવ્યા, અને તેમાંથી મંદિરમાં પૂજા માટે વાપરવાના વાસણો અને બીજાં સોનાચાંદીના વાસણો મંદિર માટે બનાવડાવવામાં આવ્યાં. યહોયાદા જીવ્યો ત્યાં સુધી મંદિરમાં હંમેશા દહનાર્પણ અપાતાં રહ્યાં.

15યહોયાદા ઘરડો થયો અને એકસોને ત્રીસ વર્ષની ઉંમરે અવસાન પામ્યો. 16અને તેને રાજાઓ ભેગો દાઉદનગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો. કારણ, તેણે ઈસ્રાયેલમાં દેવની અને તેના મંદિરની સારી સેવા બજાવી હતી.

17યહોયાદાના મૃત્યુ પછી યહૂદાના આગેવાનો રાજાને સલામ ભરવા આવવા લાગ્યા અને રાજા હવે તેમની સલાહ

લેતો થયો તેઓએ તેને ખોટી સલાહ આપી. 18તે આગેવાનોએ તેમના વંશજોના દેવ યહોવાનું મંદિર છોડી દીધું અને અશરદેવીની ને બીજાં દેવદેવીઓની મૂર્તિઓની પૂજા કરવા માંડી. તેમના આ દોષને કારણે યહૂદા અને યરૂશાલેમ ઉપર યહોવાનો રોષ ઊતર્યો. 19યહોવાએ તેમને પોતાના તરફ પાછા લાવવા માટે તેમની વચ્ચે પ્રબોધકો મોકલ્યા. પરંતુ તેમનો સંદેશો તેમણે સાંભળ્યો નહીં.

20પછી યહોયાદાના પુત્ર ઝખાર્યા ઉપર દેવનો આત્મા આવ્યો. અને તેણે લોકોની સમક્ષ ઊભા થઈને કહ્યું, “શા માટે તમે યહોવાની આજ્ઞાઓનું ઉલ્લંઘન કરીને આફત વહોરો છો? તમે યહોવાને છોડી દીધા છે એટલે તેણે તમને છોડી દીધા છે.

21પરંતુ તેઓ બધા તેની વિરૂદ્ધ એક થઈ ગયા અને રાજાના હુકમથી તેમણે તેને મંદિરના પ્રાંગણમાં તેના પર પથ્થર ફેંકીને મારી નાખ્યો. 22ઝખાર્યાના પિતા યહોયાદાએ પોતાના પ્રત્યે બતાવેલી વફાદારીને ભૂલી જઈને રાજા યોઆશે તેના પુત્રને મારી નાખ્યો. મરતાં મરતાં ઝખાર્યા કહેતો ગયો કે, “યહોવા આ જુઓ અને એનો બદલો લો!”

23એક વર્ષ પૂરું થતાં અરામીઓની સેનાએ યોઆશ ઉપર ચડાઈ કરી. તેમણે યહૂદા અને યરૂશાલેમ ઉપર હુમલો કર્યો અને લોકોના બધા આગેવાનોને મારી નાખ્યા અને લૂંટનો માલ રાજાને દમસ્ક મોકલી આપ્યો. 24અરામીઓએ હુમલો કર્યો ત્યારે તેમનું લશ્કર કઈ મોટું નહોતું; તેમ છતાં યહોવાએ યહૂદાની ભારે મોટી સેના ઉપર તેમને વિજય અપાવ્યો. કારણ, એ યહૂદાના લોકોએ પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાનો ત્યાગ કર્યો હતો, આમ અરામીઓએ યોઆશને ઘટતી સજા કરી. 25અરામીઓ યોઆશને સખત ઘવાયેલી હાલતમાં મૂકી ગયા અને ત્યાર પછી તેના પોતાના અમલદારોએ યાજક યહોયાદાના પુત્રના મૃત્યુનું વેર લેવા તેની સામે ગુપ્તયોજના ઘડી તેને પથારીમાં જ મારી નાખ્યો. આમ તે મરણ પામ્યો અને તેને દાઉદનગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો. જો કે રાજાઓના કબ્રસ્તાનમાં તો નહીં જ.

26જે સેવકોએ તેની સામે કાવત્રું કરીને તેને મારી નાખ્યો હતો તેઓ આબધાં હતાં; ઝાબાદ અને યહોઝાબાદ. આમ્મોનની શિમાથ તે ઝાબાદની માતા હતી અને યહોઝાબાદની માતા તે મોઆબની શિમ્મીથ હતી. 27યોઆશનાં છોકરાની વિગતો, તેની સામે પ્રબોધકોએ ઉચ્ચારેલી અનેક ચેતવણીઓ, તેમજ તેણે કરાવેલી મંદિરની મરાત વગેરે વિષે રાજાઓના વૃત્તાંતના ગ્રંથમાં લખ્યું છે. તેના પછી તેનો પુત્ર અમાસ્યા ગાદીએ આવ્યો.

રાજા અમાસ્યાનો અમલ અને મૂર્તિપૂજા

25 અમાસ્યા ગાદી પર આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 25 વર્ષની હતી. તેણે યરૂશાલેમમાં ઓગણત્રીસ વર્ષ રાજ કર્યું. તેની માતાનું નામ યહોઆદાન હતું અને તે યરૂશાલેમની હતી. 2નેણે યહોવાની દ્રષ્ટિએ જે યોગ્ય હતું તે કર્યું. પણ હંમેશા તે પૂરા હૃદયથી તેમ કરતો ન હતો. 3રાજા

તરીકે તે સ્થિર થયો ત્યારે તેણે પોતાના પિતાના ખૂનીઓને મારી નાખ્યા.

4જો કે તેણે તેઓનાં બાળકોને મારી નાખ્યા નહીં, મૂસાના નિયમમાં લખેલી દેવની આજ્ઞાને તે આધીન થયો, “બાળકોના પાપોને કારણે પિતા માર્યા ન જાય, અને પિતાના પાપોને કારણે બાળકો માર્યા ન જાય, પ્રત્યેક પોતાનાં પાપની શિક્ષા ભોગવે છે.”

5ત્યારબાદ અમાસ્યાએ રાજ્યના બધા લોકોને- યહૂદાના તેમજ બિન્યામીનના વંશના લોકોને ભેગા કર્યા, અને તેમને કુટુંબવાર હજાર હજારના અને સો સોના નાયકો નીચે ગોઠવી દીધા. 20 વરસના અને તેની ઉપરનાની તેણે ગણતરી કરી તો 3,00,000 યુવંદા યોદ્ધાઓ થયા. તેઓ બધા ઢાલ અને ભાલાથી યુદ્ધ કરવાને સજ્જ હતા. 6એ પછી તેણે ઈસ્રાએલમાંથી 1,00,000 શૂરવીરોને 3,400 કિલો ચાંદી આપવાની કહીને ભાડે રાખ્યા. 7પણ એવામાં એક દેવના માણસે આવીને તેને કહ્યું, “મહારાજ, ઈસ્રાએલી સેનાને તમારી સાથે આવવા ન દેશો, કારણ એ એફાઈમીઓ સાથે યહોવા નથી. 8એ લોકો જો તમારી સાથે આવશે તો તમે ગમે તેટલી ધીરતાપૂર્વક લડશો તો પણ દેવ તમને દુશ્મનો આગળ પરાજય અપાવશે. કારણ, જયપરાજય આપવો એ એના હાથની વાત છે.”

9અમાસ્યાએ કહ્યું, “પણ મેં જે ચાંદી આપી છે તેનું શું?” દેવના માણસે ઉત્તર આપ્યો, “યહોવા તને એથી પણ વિશેષ આપવાને સમર્થ છે.”

10આથી અમાસ્યાએ એફાઈમમાંથી જે સૈનિકો આવ્યા હતા તેમને જુદા પાડીને ઘેર પાછા મોકલી દીધા. એ લોકો યહૂદા ઉપર ભારે રોષે ભરાયા અને ધૂંધવાતા ધૂંધવાતા ઘેર ગયા.

11ત્યારપછી અમાસ્યા પોતાના સૈન્યને હિંમતપૂર્વક મીઠાની ખીણમાં લઈ ગયો અને ત્યાં તેણે અદોમના 10,000 માણસોને કાપી નાખ્યા. 12યહૂદાના માણસોએ બીજા 10,000ને જીવતા કેદ પકડ્યા અને તેમને કરાડની ટોચે લાવી ત્યાંથી હડસેલી મૂક્યા. આથી તેમના બધાના ભૂક્કા ઊડી ગયા. નીચેના ખડકો ઉપર પછડાઈને તેઓ મૃત્યુ પામ્યા.

13આ દરમ્યાન ઈસ્રાએલના જે સૈન્યને ઘેર મોકલી દીધું હતું તેઓએ બેથ-હરોનથી સમરૂન સુધીના યહૂદાના શહેરોમાં લૂંટ ચલાવી. તેઓ 3,000 માણસોને મારી નાખીને, મોટી લૂંટ એકત્ર કરીને ચાલ્યા ગયા.

14અદોમીઓને હરાવીને અમાસ્યા પાછો આવ્યો અને જે અદોમીઓના પૂતળાં સાથે લઈ આવ્યો હતો તેની તેણે પોતાના દેવો તરીકે સ્થાપના કરી પછી તેણે તેની પૂજા કરવાનું અને તેમની સામે ધૂપ બાળવાનું શરૂ કર્યું. 15આથી યહોવા તેના ઉપર ખૂબ ક્રોધાપામન થયા અને તેમણે એક પ્રબોધકને તેની પાસે મોકલ્યો. તેણે અમાસ્યાને કહ્યું, “તમે એ લોકોના દેવો પાસેથી સલાહ શા માટે લીધી જે દેવો પોતાના માણસોને પણ તમારા હાથમાંથી બચાવી શક્યા નહોતા?”

16પરંતુ રાજાએ ગુસ્સે થઈને કહ્યું, “મેં તારી સલાહ ક્યાં માંગી છે? ચૂપ રહે, નહીં તો હું તને મારી નાખીશ.” પ્રબોધકે જતાં જતાં ચેતવણી આપી, “હું જાણું છું કે દેવે તારો નાશ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે કારણકે તે આ મૂર્તિઓની પૂજા કરી છે, અને મારી સલાહ માની નથી.”

17એ પછી યહૂદાના રાજા અમાસ્યાએ સલાહ મસલત કરીને યેહૂના પુત્ર યહોઆહાઝના પુત્ર યહોઆશ પાસે સંદેશાવાહક મોકલી કહેવડાવ્યું કે, “ચાલો, આપણે મોઢા મોઢ મળીએ.”

18પછી ઈસ્રાએલના રાજા યહોઆશ (યોઆશ) એમ કહીને વળતો જવાબ મોકલ્યો કે, “લબાનોનના એક નાનકડાં જાંબરાએ લબાનોનના દેવદારને સંદેશો મોકલ્યો, ‘મારા પુત્ર સાથે તારી પુત્રી પરણાવ.’ પણ લબાનોનના એક જંગલી પશુએ ત્યાંથી પસાર થતી વખતે પેલા જાંબરાને પોતાના પગ તળે કચડી નાંખ્યુ.’ 19મેં અદોમ સર કર્યું છે’ એમ તું કહે છે, અને તેથી તારું મગજ ફાટી ગયું છે. અદોમ ઉપર વિજય મળવાથી તું ઘણો અભિમાની થઈ ગયો છે, પણ મારી સલાહ છે કે તું તારે ઘેર રહે અને મારી સાથે યુદ્ધ કરીશ નહીં, રખેને તું અને સમગ્ર યહૂદા ભારે નુકશાન વહોરી લો.”

20પણ અમાસ્યાએ સાંભળ્યું નહીં. કારણકે તેઓ અદોમના દેવને ભજતા હતા. લડાઈમાં યહૂદા હારી જાય એમ દેવ ઈચ્છતા હતા. તેથીજ તેમણે અમાસ્યાને ઈસ્રાએલ સામે લડાવ્યો. 21માટે ઈસ્રાએલના રાજા યોઆશ ચઢાઈ કરી; અને તે તથા યહૂદાનો રાજા અમાસ્યા યહૂદાના બેથશેમેશમાં એકબીજાને સામસામે મળ્યા. 22યહૂદાના માણસો ઈસ્રાએલના માણસોથી હારીને પોતપોતાને ઘેર ભાગી ગયા. 23પણ ઈસ્રાએલનો રાજા યોઆશ યહૂદાના હારી ગયેલા રાજા અમાસ્યાને કેદ કરીને યરૂશાલેમ લઈ ગયો. ત્યાં તેણે એફાઈમના દરવાજાથી ખૂણાના દરવાજા સુધીનો 200 હાથ જેટલો યરૂશાલેમનો કોટ તોડી નંખાવ્યો. 24વળી દેવના મંદિરમાંથી જે બધું સોનું-ચાંદી તથા જે સર્વ પાત્રો તેને મળ્યા હતાં તે લઈને તે સમરૂન પાછો ફર્યો. આ બધી વસ્તુઓ ઓબેદ-એદોમના તાબામાં હતી-તે રાજાના મરેલમાંથી પણ સંપત્તિ લઈ આવ્યો હતો અને થોડા કેદીઓને પણ સમરૂન પાછા લાવ્યો હતો.

25ઈસ્રાએલના રાજા યહોઆહાઝના પુત્ર યહોઆશ મૃત્યુ પછી યહૂદાના રાજા યોઆશનો પુત્ર અમાસ્યા 15 વર્ષ જીવ્યો. 26અમાસ્યાનાં બાકીના કૃત્યો પહેલેથી તે છેલ્લે સુધી યહૂદાના તથા ઈસ્રાએલના રાજાઓના પુસ્તકમાં નોંધેલા છે. 27અમાસ્યા યહોવાનું અનુકરણ ન કરતાં અવળે માર્ગ ચાલવા લાગ્યો તે સમયથી યરૂશાલેમમાં લોકોએ તેની વિરૂદ્ધ બંડ કર્યું. તેથી તે લાખીશ ભાગી ગયો, પણ લાખીશ સુધી તેનો પીછો કરવામાં આવ્યો અને તેને ત્યાં જ ઠાર કરવામાં આવ્યો. 28ત્યારબાદ તેનો મૃતદેહ ઘોડા ઉપર યરૂશાલેમ લાવવામાં આવ્યો અને ત્યાં દાઉદના નગરમાં તેના પિતૃઓ ભેગો દફનાવવામાં આવ્યો.

રાજા ઉઝિઝયાનું શાસન

26 યહૂદાના બધા લોકોએ 16 વર્ષની ઉંમરના થયેલા ઉઝિઝયાને પસંદ કર્યો અને તેને તેના પિતા અમાસ્યા પછી રાજા બનાવ્યો. 2અમાસ્યાના અવસાન પછી ઉઝિઝયાએ એલોથ યહૂદા માટે પાછું મેળવ્યું અને તેને ફરી બંધાવ્યું.

3યરૂશાલેમમાં તેણે 52 વર્ષ રાજ કર્યું તેની માતા યખિલ્યા યરૂશાલેમની વતની હતી. 4તે પોતાના પિતા અમાસ્યાને માર્ગ ચાલ્યો, અને યહોવાની દ્રષ્ટિમાં તે સારો રાજા હતો. 5ઝખાર્યાની હયાતીમાં ઉઝિઝયા દેવને પ્રસન્ન કરવા હંમેશા આતુર હતો. ઝખાર્યાએ લોકોને દેવની સેવા કરવાનો સાચો રસ્તો બતાવ્યો હતો. જ્યારે રાજા દેવના માર્ગ ચાલ્યો ત્યારે દેવે તેને સફળતા આપી.

6તેણે પલિસ્તીઓ ઉપર ચઢાઈ કરી ગાય, યાબ્નેહ અને આશ્દોદની દીવાલો તોડી પાડી અને તેણે આશ્દોદની નજીક અને પલિસ્તીઓના બાકીના પ્રદેશમાં શહેરો બંધાવ્યાં. 7દેવે તેને પલિસ્તીઓ, ગૂર-બઆલમાં વસતા આરબો અને મઉનીઓની વિરૂદ્ધ મદદ કરી. 8અમ્મોનીઓ ઉઝિઝયાને ખંડણી ભરવા લાગ્યા. તેની કીર્તિ ઠેઠ મિસરની સરહદ લગી ફેલાઈ, કારણ, તે ખૂબ બળવાન બની ગયો હતો.

9એ ઉપરાંત તેણે યરૂશાલેમમાં ‘ખૂણાના દરવાજા,’ ખીણના દરવાજા અને કિલ્લા દરવાજા પાસે અને દીવાલનાં વળાંક પાસે બુરજો બંધાવ્યા. 10તેણે રણમાં પણ બુરજો બંધાવ્યા અને અનેક કૂવાઓ ખોદાવ્યા, કારણ, તેની પાસે નીચાણના પ્રદેશમાં તેમજ ઉચ્ચ પ્રદેશમાં ઘણાં ઢોરો હતાં. તેને ખેતીવાડીનો શોખ હતો, એટલે એણે દ્રાક્ષવાડીઓ ઉગાડનાર અને ફળદ્રૂપ ભૂમિમાં અને પર્વતીય પ્રદેશોમાં કામ કરનાર ખડ્ડુતો રાખ્યા હતા.

11ઉઝિઝયા પાસે યુદ્ધ માટે સજ્જ તાલીમ પામેલી સેના હતી, અને મહામાત્ર યેઈએલ અને અધિકારી માઅસેયાએ રાજાના એક સેનાપતિ હનાન્યાના હાથ નીચે તૈયાર કરેલી યાદી પ્રમાણે તેની ટૂકડીઓ પાડવામાં આવી હતી. 12સેનાનાયકોની કુલ સંખ્યા 2,600 હતી. 13તેમના નેતૃત્વ હેઠળ 3,07,500 સૈનિકોનું તાલિમબદ્ધ સૈન્ય હતું અને તે દુશ્મનો સામે રાજાનું રક્ષણ કરતું હતું. 14ઉઝિઝયાએ આખા સૈન્ય ને ઢાલો, ભાલાઓ, ટોપાઓ, બખ્તરો, ધનુષ્ય અને ગોફણો માટે પથ્થરો આપ્યાં હતાં. 15કુશળ શોધકોએ શોધેલાં યુદ્ધના નવાં યંત્રોનું ઉઝિઝયાએ યરૂશાલેમમાં ઉત્પાદન કર્યું. આ યંત્રો બુરજો પરથી અને દીવાલોને ખૂણેથી બાણો અને મોટા કદનાં પથ્થરો ફેંકવા માટે ઉપયોગી હતા. તેની કીર્તિ ઘણે દૂર સુધી ફેલાઈ ગઈ. તેને ઘણી બધી મદદ મળી અને તે એક સામર્થ્યવાન રાજા બની ગયો.

16પણ જેમ જેમ તેનું બળ વધતું ગયું તેમ તેમ તે અભિમાની બનતો ગયો અને તેમાંથી તેનો વિનાશ થયો. તેણે ધૂપની વેદી ઉપર ધૂપ ચડાવવા માટે યહોવાના મંદિરમાં પ્રવેશ કરીને યહોવાનો ગુનો કર્યો. 17યાજક અજાર્યાએ યહોવાના 80 બહાદુર યાજકો સાથે રાજા ઉઝિઝયાની પાછળ પાછળ

જઈ તેને રોકીને કહ્યું, 18“ઉઝિઝયા, યહોવાને ધૂપ ચડાવવાનો તમને અધિકાર નથી. એ અધિકાર તો એ સેવા માટે પવિત્ર બનાવવામાં આવેલ હારુનના વંશજોને જ છે. પવિત્ર સ્થાનમાંથી બહાર નીકળો. તમે યહોવાનો ગુનો કર્યો છે. હવે યહોવા દેવ તરફથી તમને સન્માન મળશે નહીં.”

19એટલે ઉઝિઝયાને ક્રોધ યદ્યો; તેના હાથમાં ધૂપ કરવા માટે ધૂપદાન હતું; યાજકો પર તે કોપાયમાન થયા હતા, એટલામાં ધૂપવેદીની પાસે યહોવાના મંદિરમાં યાજકોના દેખતાં તેના કપાળમાં કોઠ ફૂટી નીકળ્યો. 20મુખ્ય યાજક અજાર્યા અને બીજા યાજકોએ તેના તરફ જોયું તો તેના કપાળ ઉપર કોઠ જણાયો, અને તેને એકદમ મંદિરની બહાર હડસેલી મૂક્યો. યહોવાએ તેને સજા કરી હતી. તેથી તે પોતે પણ બહાર જવા માટે આતુર હતો. 21પોતાના મૃત્યુ સુધી ઉઝિઝયા કોઠી જ રહ્યો અને એકાંતવાસમાં જીવ્યો. તે મંદિરથી અને પોતાના લોકોથી અલગ કરાયેલો હતો. તેના પુત્ર યોથામે રાજાનો વહીવટ સંભાળી લીધો અને દેશના લોકોનો ન્યાય કરવાનું કામ કર્યું. 22ઉઝિઝયાના રાજ્યના બીજા બનાવો પરથી પહેલેથી છેલ્લે સુધી પ્રબોધક યશાયા-આમોસના પુત્રે નોંધેલું છે. 23ઉઝિઝયા પોતાના પિતૃઓની સાથે ઊંઘી ગયો; અને તે કોઠિયો છે એમ કહીને તેઓએ તેને રાજાઓના કબ્રસ્તાન પાસેના ખેતરમાં તેના પિતૃઓની સાથે ન દફનાવતાં પાસેના ખેતરમાં તેને દફનાવ્યો પછી તેનો પુત્ર યોથામ નવો રાજા બન્યો.

રાજા યોથામનો અમલ

27 યોથામ ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 25 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં 16 વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તેની માતાનું નામ યરૂશા હતું. અને તે સાદોકની પુત્રી થતી હતી. 2તેના પિતા ઉઝિઝયાએ જે સઘળું કર્યું હતું તે પ્રમાણે તેણે યહોવાની દ્રષ્ટિમાં જે સારું હતું તે કર્યું; પરંતુ યહોવાના મંદિરમાં તે જતો નહીં; પણ લોકોએ ભ્રષ્ટ કાર્યો કરવાનું ચાલુ રાખ્યું. 3તેણે યહોવાના મંદિરનો ઉપલો દરવાજો બંધાવ્યો અને ઓફેલના કોટનું ઘણું બાંધકામ કરાવ્યું. 4તેણે યહૂદાના પહાડી પ્રદેશમાં નગરો બંધાવ્યાં અને જંગલોમાં કિલ્લાઓ અને બુરજો યણાવ્યા. 5તેણે અમ્મોનીઓના રાજા સાથે યુદ્ધ કરી તેને હરાવ્યો, અને તે વરસે અમ્મોનીઓએ તેને 3,400 કિલો ચાંદી, 10,000 માપ ઘઉં, તથા 10,000 માપ જવ સતત ત્રણ વર્ષ સુધી તેને આપતાં રહ્યાં.

6યોથામ પોતાના બધા નિર્ણયો દેવના માર્ગોને અનુસરીને લે તો હતો. તેથી તે ઘણો બળવાન બનવા પામ્યો. 7યોથામના રાજ્યના બીજા બનાવોની, તેના બધા યુદ્ધોની અને તેના રાજ્યવહીવટની નોંધ ઈસ્રાએલ અને યહૂદાના રાજાઓના વૃત્તાંતમાં લેવામાં આવેલી છે. 8તે જ્યારે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 25 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં 16 વર્ષ શાસન કર્યું. 9ત્યારપછી તે પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને દાઉદનગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો. તેના પછી તેનો પુત્ર આહાઝ ગાદીએ આવ્યો.

રાજા આહાઝનો શાસનકાળ

28 આહાઝ જ્યારે રાજા બન્યો ત્યારે તેની ઉંમર 20 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં 16 વર્ષ રાજ્ય કર્યું. 2પોતાના પિતૃ દાઉદની જેમ યહોવા પ્રસન્ન થાય એવું આચરણ કરવાને બદલે તે ઈસ્રાએલના રાજાઓને પગલે ચાલ્યો અને તેણે બઆલદેવોની મૂર્તિઓ પણ ઢળાવી. 3તેણે બેનહિન્નોમની ખીણમાં ધૂપબાળવા શરુ કર્યા. અને ઈસ્રાએલીઓના પ્રવેશ પહેલાં યહોવાએ જે પ્રજાઓને હાંકી કાઢી હતી તેમના ઘૂણાજનક રિવાજોને અનુસરીને પોતાના પુત્રોને પણ બલી તરીકે અગ્નિમાં હોમી દીધા. 4તેણે પર્વતો પર આવેલાં ઉચ્ચસ્થાનકોમાં અને પર્વત ઉપરના પ્રત્યેક લીલા વૃક્ષ નીચે યજ્ઞો કરીને ધૂપ બાળ્યાં.

5આથી યહોવા તેના દેવે તેને અરામીઓના રાજાના હાથમાં સોંપી દીધો; તેઓએ તેના લશ્કરને હરાવ્યું અને તેની પ્રજામાંથી ઘણા માણસોને બંદીવાન કરી દમસ્ક લઈ ગયા. યહોવાએ તેને ઈસ્રાએલના રાજા પેકાહ દ્વારા હરાવ્યો. પેકાહ રમાલ્યાનો પુત્ર હતો. 6ઈસ્રાએલનો રાજા પેકાહ જે રમાલ્યાનો પુત્ર હતો. તેણે એક જ દિવસમાં 1,20,000 શૂરવીર યોદ્ધાઓને કાપી નાખ્યા. કારણકે તેમણે તેમના પિતૃઓના દેવ યહોવાની અવજા કરી હતી. 7એફાઈમના શૂરવીર ઝિખ્રીએ રાજાના કુંવર માઅસેનાહને અને રાજમહેલના કારભારી હાઝીકામને તેમજ રાજાના મુખ્યમંત્રી એલ્કાનાહને મારી નાખ્યા.

8ઈસ્રાએલીઓના લશ્કરે પોતાના જાતભાઈઓમાંથી 2,00,000 સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો કેદ પકડ્યાં, ઉપરાંત, પુષ્કળ લૂંટનો માલ પણ કબ્જે કરી તેઓ સમરુન લઈ આવ્યા. 9ત્યાં ઓદેદ નામે યહોવાનો એક પ્રબોધક રહેતો હતો. તે સમરુન પાછા ફરતાં ઈસ્રાએલી લશ્કરને મળવા ગયો અને તેણે કહ્યું, “યહોવા તમારા પિતૃઓના દેવ યહૂદાના લોકો ઉપર ક્રોધે ભરાયા હતા અને તેથી તેણે તેમને તમારા હાથમાં સોંપી દીધા, પણ તમે તેમને મારી નાખીને દેવને તમારા ઉપર ગુસ્સે કર્યા છે. 10અને હવે તમે યહૂદા અને યરૂશાલેમમાં સ્ત્રીપુરુષોને તમારાં ગુલામ બનાવવા માંગો છો. તમારા દેવ યહોવાની આગળ તમે લોકો ક્યાં ઓછા ગુનેગાર છો? 11માટે હવે મારું કહેવું સાંભળો, આ તમારા સગાઓને તેઓનાં ઘરે પાછાં મોકલી આપો, કારણકે યહોવાનો ઉગ્ર કોપ તમારા ઉપર છે. 12ત્યારબાદ કેટલાક એફાઈમી આગેવાનો યોહાનાનનો પુત્ર અજાર્યા, મશિલ્લેમોથનો પુત્ર બેરેખ્યા, શાલ્લુમનો પુત્ર હિઝિક્યા અને હાદલાઈનો પુત્ર અમાસા યુદ્ધમાંથી પાછા ફરતા ઈસ્રાએલી માણસોની સામે ગયા.

13અને તેમને કહ્યું, “તમે આ કેદીઓને અમારા દેશમાં લાવશો નહીં. તમે જે કરવા માંગો છો એથી અમે યહોવા આગળ ગુનેગાર ઠરીશું, અને અમારા પાપોમાં વધારો થશે. આમ પણ અમારા ગુના ઓછા નથી. અને યહોવાનો ભયંકર રોષ ઈસ્રાએલ ઉપર ઝઝૂમે છે.”

14આથી લશ્કરના માણસોએ કેદીઓ અને લૂંટનો સામાન અમલદારોને અને ભેગા થયેલા લોકોને સોંપી દીધો. 15પછી

અગાઉ જણાવેલ ચાર આગેવાનોએ લૂંટમાંથી કપડાં લઈને બંદીવાનોમાંથી જે સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જરૂર હતી તેઓને તે પ્રમાણે વહેંચી આપ્યા, તેમજ પગરખાં, ખોરાક અને દ્રાક્ષારસ પણ આપ્યાં, વળી જેઓ બીમાર અને વૃદ્ધ હતાં તેઓને ગધેડા ઉપર બેસાડીને ખજૂરીઓનાં નગર યરીકોમાં તેઓનાં કુટુંબ પાસે લઈ ગયા. પછી બંદીવાનો સાથે ગયેલી ટૂકડી સમરૂન પાછી ફરી.

16એ વખતે રાજા આહાઝે આશૂરના રાજાને પોતાની વહારે આવવા કહેવડાવ્યું. 17કારણ, અદોમીઓ ફરી એકવાર યહૂદા ઉપર ચડી આવ્યા અને ઘણા લોકોને બંદીવાન તરીકે પકડી ગયા. 18પલિસ્તીઓએ પણ નીચાણના પ્રદેશોમાં તેમજ દક્ષિણનાં શહેરો ઉપર હુમલો કર્યો અને આજબાજુના ગામડાઓ સહિત બેથ-શેમેશ, આયાલોન, ગદરોથ, સોખો તેમજ તિમ્નાહ અને ગિમ્ઝો કબજે કર્યા, અને તેમાં વસવાટ કર્યો. 19આહાઝ યહૂદાના લોકોને પાપ કરવા માટે પ્રોત્સાહન આપતો હતો. અને તે યહોવાને વફાદાર રથો નહોતો એટલે યહોવાએ યહૂદાના લોકોને નીચા પાડ્યા. 20આશૂરનો રાજા તિલ્ગાથ-પિલ્નેસેરે આવ્યો ખરો પણ તેને મદદ કરવાને બદલે તેણે તેને ઘેરો ઘાલ્યો. 21આહાઝે યહોવાના મંદિરને, રાજમહેલ અને પોતાના અમલદારોનાં ઘરોને લૂંટીને એ લૂંટનો માલ આશૂરના રાજાને આપ્યો પણ કશું વળ્યું નહીં.

22અતિ સંકટના આ સમયે રાજા આહાઝ વધુને વધુ પાપ કરતો ગયો. 23ઋમસ્કના સૈન્યે તેને હાર આપી હતી, તેથી તેણે તેઓના દેવના બલિદાનો કર્યા, તેણે માન્યું કે જો એ દેવોએ અરામના રાજાઓને સહાય કરી તો આ બલિદાનો ચઢાવવાને લીધે એ દેવો મારી પણ મદદ કરશે.” પણ તેમ કરવાથી ઊલટું તેનું અને યહૂદીયાના લોકોનું મોટું નુકશાન થયું.

24આહાઝે યહોવાના મંદિરમાં વાસણો ભાંગી નાખ્યા, અને યહોવાના મંદિરના બારણાં બંધ કરી યરૂશાલેમમાં શેરીએ શેરીએ બીજા દેવોની વેદી યણાવી, 25અને યહૂદાના એકે એક ગામમાં તેમને ધૂપ ચડાવવા ટેકરી પરનાં સ્થાનકો ઊભાં કર્યા; અને એમ કરીને પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાનો રોષ વહેરી લીધો.

26તેના રાજ્યના બીજા બનાવો અને તેના જીવનની વિગતો યહૂદા અને ઈસ્રાએલના રાજાઓનાં વૃત્તાંતમાં નોંધેલી છે. 27પછી આહાઝ પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને યરૂશાલેમમાં દફનાવવામાં આવ્યો, પરંતુ તેને રાજાઓના કબ્રસ્તાનમાં દફનાવવામાં આવ્યો નહીં, તેના પછી તેનો પુત્ર હિઝિક્યા ગાદી પર આવ્યો.

રાજા હિઝિક્યા દ્વારા મંદિરનું શુદ્ધિકરણ

29 પચીસ વર્ષની ઉંમરે હિઝિક્યા યહૂદાનો રાજા બન્યો અને તેણે યરૂશાલેમમાં 29 વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તેની માતાનું નામ અબિયા હતું. તે ઝખાર્યાની પુત્રી હતી. 2 હિઝિક્યાએ પોતાના પિતૃ દાઉદની જેમ યહોવાની દ્રષ્ટિએ યોગ્ય ગણાય એવું આચરણ કર્યું.

તેના શાસનના પહેલા વર્ષના પહેલા મહિનામાં તેણે યહોવાના મંદિરના બારણા ખોલી નાખ્યાં અને તેમની મરામત કરાવી. 4ત્યારબાદ તેણે યાજકોને અને લેવીઓને બોલાવીને પૂર્વ તરફના ચોકમાં ભેગા કરી કહ્યું, 5“લેવીઓ, મારી વાત સાંભળો; અત્યારે તમે વિધિપૂર્વક દેહશુદ્ધિ કરો, અને તમારા પિતૃઓના દેવ યહોવાના મંદિરની પણ શુદ્ધિ કરો, અને એ પવિત્ર ધામમાં જે કઈ ગંદવાડ પેસી ગયો છે તે બધો હઠાવી દો. 6આપણા પિતૃઓ યહોવાને બેવફા હતા. અને તેમણે આપણા દેવ યહોવાની દ્રષ્ટિએ ખરાબ ગણાય એવું વર્તન કર્યું છે. તેમણે તેનો ત્યાગ કર્યો હતો, અને તેના મંદિરથી વિમુખ થઈ ગયાં હતાં. 7તેમણે મંદિરના દરવાજા બંધ કરી દીધા હતા, દીપ ઓલવી નાખ્યા હતા, અને ઈસ્રાએલના દેવના પવિત્રસ્થાનમાં ધૂપ કે દહનાર્પણ ચડાવવાનું બંધ કરી દીધું હતું. 8આથી યહોવાનો ક્રોધ યહૂદા અને યરૂશાલેમ ઉપર ઉતર્યો છે અને તેણે, તમે જુઓ છો તેમ, તેમના એવા હાલ કર્યા છે કે જેઓ તેમની સામે જુએ છે તેઓ તેની સામે સ્તબ્ધતાથી હાંકે છે. 9આ કારણે આપણા પિતૃઓ યુદ્ધમાં માર્યા જાય છે. અને આપણા પુત્રો, પુત્રીઓ અને પત્નીઓ બંદીવાન બન્યાં છે. 10હવે મેં ઈસ્રાએલના યહોવા દેવ સાથે કરાર કરવાનો નિશ્ચય કર્યો છે, જેથી તેનો ભયંકર રોષ આપણા ઉપરથી ઊતરી જાય, 11માટે, મારા પુત્રો, વખત બગાડશો નહીં, કારણ, યહોવાએ તેની સેવાપૂજા કરવા માટે અને તેને ધૂપ આપવા માટે તમને જ પસંદ કર્યાં છે.”

12-14ત્યારબાદ કામ કરવા માટે લેવીઓ આગળ આવ્યા; કહાથના કુટુંબમાંથી અમાસાયનો પુત્ર માહાથ, તથા અર્ઝીયાનો પુત્ર યોએલ, મરારીના કુટુંબમાંથી: આબ્દીનો પુત્ર કીશ તથા યહાલ્લેલએલ નો પુત્ર અજાર્યા; ગેશોનીઓના કુટુંબમાંથી ઝિમ્માહનો પુત્ર યોઆહ, તથા યોઆહનો પુત્ર એદેન; અલીસાફાનના વંશજોમાંથી શિમ્મી તથા યેઉએલ; આસાફના વંશજોમાંના ઝખાર્યા તથા માત્તાન્યા; હેમાનના વંશજોમાંના યહૂએલ અને શિમઈ; યદૂથૂનના વંશજોમાંના શમાયા તથા ઉઝઝીએલ, 15તેઓએ પોતાના ભાઈઓને ભેગા કર્યા, ને પોતાને પવિત્ર કરીને તેઓ યહોવાના વચનથી રાજાની આજ્ઞા પ્રમાણે યહોવાના મંદિરને શુદ્ધ કરવા સારુ અંદર ગયા, 16યાજકો યહોવાના મંદિરના અંદરના ભાગમાં સાફસૂફ કરવા ગયા, ને જે સર્વ કચરો યહોવાના મંદિરમાંથી તેઓને મળ્યો તે તેઓ યહોવાના મંદિરના આંગણમાં બહાર લાવ્યા, અને લેવીઓ તે કચરો કિદ્રોન નાળા આગળ બહાર લઈ ગયા. 17તેમણે પહેલા મહિનાના પહેલા દિવસે શુદ્ધિનો વિધિ શરૂ કર્યો અને ચોકો વગેરે શુદ્ધ કરી આઠમે દિવસે તેઓ યહોવાના મંદિરની દેવડીએ પહોંચ્યા. ત્યારબાદ આઠ દિવસ સુધી તેમણે મંદિરની શુદ્ધિ કરી અને પહેલા મહિનાના સોળમા દિવસે કામ પૂરું કર્યું.

18ત્યારબાદ તેમણે રાજમહેલમાં જઈ રાજા હિઝિક્યાને કહ્યું, “અમે દહનાર્પણ ચડાવવાની વેદી અને તેને લગતાં સાધનો, તેમજ ધરાવેલી રોટી મૂકવાના બાજઠ અને તેને

લગતાં સાધનો સહિત આખું મંદિર શુદ્ધ કર્યું છે. 19વળી રાજા આહાહ ધર્મભ્રષ્ટ થઈ ગયો હતો ત્યારે તેણે હઠાવી દીધેલાં બધાં પૂજાના સાધનો અમે પાછા લાવી શુદ્ધ કર્યા છે, તે બધાં અત્યારે યહોવાની વેદી આગળ મૂકેલાં છે.”

20બીજે દિવસે સવારે રાજા હિઝિક્યાએ શહેરના અમલદારોને ભેગા કર્યા અને તેમને સાથે લઈને તે યહોવાને મંદિરે ગયો. 21એ લોકો સાત બળદ, સાત મેંઢા અને સાત ઘેટા, સાત નર બકરાંને રજવાડી કુટુંબ માટે, મંદિર માટે અને યહૂદા માટે પાપાર્થાપણ તરીકે લઈ આવ્યા અને રાજાએ હારુનના વંશજોને અર્થાત્ યાજકોને યહોવાની વેદી ઉપર બલિદાન અર્પણ કરવા જણાવ્યું. 22આથી યાજકોએ બળદોને વધેર્યા અને તેમનું લોહી વેદી પર છાંટ્યું. ત્યારબાદ તેણે ઘેટાંઓને વધેર્યા અને તેનું લોહી વેદી પર છાંટ્યું. પછી નર બકરા વધેરી તેમનું લોહી વેદી ઉપર છાંટ્યું. 23ત્યારબાદ યાજકો દ્વારા પ્રાયશ્ચિતના બલિના બકરાને રાજાની અને સભાની સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા. અને તેમણે તેમના ઉપર હાથ મૂક્યા. 24યાજકોએ તેમનો વધ કરી તેમનું લોહી સમગ્ર ઈસ્રાએલના પાપના પ્રાયશ્ચિત રૂપે વેદી ઉપર છાંટ્યું. રાજાનું એવું ફરમાન હતું કે આખા ઈસ્રાએલ તરફથી દહનાર્પણ તેમજ પાપાર્પણ બંને ચડાવવા. તે મુજબ આ થયું.

25યહોવાના મંદિરમાં રાજાએ લેવીઓને જાંઝો, સિતારો, અને વીણાઓ આપ્યા હતી, આ વ્યવસ્થા દાઉદ તથા દૃષ્ટા ગાદ અને નાથાન પ્રબોધકોએ ઠરાવ્યા મુજબની હતી, આ માટે તેઓને પ્રબોધકો દ્વારા યહોવા તરફથી સૂચનાઓ મળી હતી. 26લેવીઓ પાસે દાઉદનાં વાજીત્રો હતાં. અને યાજકો પાસે રણશિંગડાં હતાં. 27એટલે હિઝિક્યાએ વેદી ઉપર દહનાર્પણ ચડાવવાનો હુકમ કર્યો; અને દહનાર્પણ ચડાવવાનું શરૂ થતાં જ યહોવાની સ્તુતિ પણ શરૂ થઈ અને તેની સાથે જ ઈસ્રાએલના રાજા દાઉદના વાજીત્રો સહિત રણશિંગડા પણ વાગી ઊઠ્યાં. 28સમગ્ર સભાએ સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કર્યા, સંગીતકારો ગાવા લાગ્યા. અને રણશિંગડા વગાડનારાઓએ રણશિંગડા ફૂંક્યા,

29દહનાર્પણ આપવાનું પૂરું થયું અને રાજા અને સમગ્ર સભાએ સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરીને આરાધના કરી. 30અને રાજા હિઝિક્યાએ તથા તેના અમલદારોએ લેવીઓને દાઉદ અને પ્રબોધક આસાફે રચેલાં યહોવાનાં સ્તોત્રો ગાવા આજ્ઞા કરી. આથી તેમણે ઉલ્લાસપૂર્વક સ્તોત્રો ગાયાં અને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરી દેવની પૂજા કરી. 31ત્યારબાદ હિઝિક્યાએ કહ્યું, “હવે તમે યહોવાની સેવાને સમર્પિત થયા છો. આગળ આવો, અને યહોવાના મંદિર માટે હોમબલિ અને આભારના બલિ લઈ આવો.” આથી સભાજનો હોમબલિ અને આભારના બલિ લઈ આવ્યા, અને જેમની ઈચ્છા હતી તેઓ દહનાર્પણો લઈ આવ્યા. 32સભાજનો જે દહનાર્પણો લાવ્યા હતાં તેમાં 70 બળદો, 100 ઘેટાં, અને 200 લવારાં હતાં; આ યહોવાના હોમબલિના પશુ હતાં. 33વળી પવિત્ર-અર્પણ તરીકે 600 બળદ તથા 300 ઘેટાં ચઢાવવામાં આવ્યાં, 34પણ યાજકો ઓછા હોવાથી એ સર્વ દહનાર્પણો તેઓ

ઉતરડી શક્યા નહીં, માટે તેઓના ભાઈ લેવીઓએ એ કામ પૂરું થતાં સુધી તથા યાજકોએ પોતાને પવિત્ર કર્યા ત્યાં સુધી તેઓને મદદ કરી; કેમ કે પોતાને પવિત્ર કરવા વિષે યાજકો કરતાં લેવીઓ વધારે કાળજી રાખતાં હતા. 35વળી દહનાર્પણો, શાંત્યાર્પણો અને પેચાર્પણો પણ પુષ્કળ હતાં. એ પ્રમાણે યહોવાના મંદિરની સેવા કરવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. 36આ રીતે ફરી યહોવાના મંદિરમાં ઉપાસના ચાલુ કરવામાં આવી અને હિઝિક્યા અને બધા લોકો ખૂબ આનંદમાં આવી ગયા. કારણકે બધું ખૂબ જલ્દી બની ગયું.

હિઝિક્યા પારખાપર્વ ઉજવે છે

30 એ પછી હિઝિક્યાએ સમગ્ર ઈસ્રાએલના અને યહૂદાના લોકોને સંદેશો મોકલ્યો અને એફાઈમ અને મનાશ્શાના લોકોને પત્રો લખ્યા અને તેમને ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાના માનમાં પારખાનું પર્વ ઉજવવા યરૂશાલેમમાં યહોવાના મંદિરમાં આવવા જણાવ્યું. 2રાજા, તેના અધિકારીઓ અને યરૂશાલેમના લોકોએ નિર્ણય કર્યો કે વર્ષના બીજા મહિનામાં, પારખાપર્વ ઉજવવો. 3પરંતુ પૂરતી સંખ્યામાં યાજકો પવિત્ર થયા ન હતા, અને યરૂશાલેમમાં ઘણો લોકો નહોતા, તેથી તેઓ પ્રથમ મહિનામાં સમયસર પારખા પર્વ ઉજવી ન શક્યા. 4આ કારણે રાજાને તેમજ સમગ્ર સભાને સ્વીકાર્ય હતો. 5આથી એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું કે દાનથી તે બેર-શબા સુધી સમગ્ર ઈસ્રાએલમાં એવો ઢંઢેરો કરાવવો કે, બધા લોકોએ ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાના માનમાં પારખાનું પર્વ ઉજવવા માટે યરૂશાલેમ આવવું, કારણ, બહુ ઓછા માણસોએ કાનૂનમાં લખેલી સૂચનાઓ મુજબ ઉજવ્યું હતું. 6રાજાના અને તેના અમલદારોના પત્રો લઈને કાસદો સમગ્ર ઈસ્રાએલમાં અને યહૂદામાં પહોંચી ગયા. રાજાની આજ્ઞા પ્રમાણે કહ્યું કે,

હે ઈસ્રાએલ પુત્રો, તમો ઈબ્રાહિમ, ઈસહાક અને ઈસ્રાએલના દેવ યહોવા પ્રત્યે પાછા વળો, જેથી આશ્શૂરના રાજાઓના પંજામાંથી તમારામાંના જે બચી ગયા છે, તેમના પ્રત્યે યહોવા પાછો વળે. 7તમારા પૂર્વજોએ- વડીલો અને દેશબંધુઓ જેવા થશો નહીં; એમણે તો પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાનો દ્રોહ કર્યો હતો અને યહોવાએ તેમને વિનાશના મોંઘા સોંપી દીધા હતા તે તમે જોયું છે; 8હવે તમે અમારા પિતૃઓના જેવા હઠીલા થશો નહીં. યહોવાને તાબે થાઓ. સદાને માટે એણે જેને પવિત્ર કર્યું છે તે પરમપવિત્ર સ્થાનમાં આવો, તમારા દેવ યહોવાની સેવા કરો, જેથી તેનો રોષ તમારા ઉપરથી ઊતરી જાય. 9જો તમે સાચા દિલથી યહોવા તરફ પાછા વળશો તો તમારા દેશબંધુઓ અને તમારા પુત્રો ઉપર તેમને બાન પકડનારાઓ દયા કરશે અને તેઓ પાછા આ ભૂમિમાં આવી શકશે, કારણ, તમારો દેવ યહોવા કૃપાળુ અને દયાળુ છે. તમે જો તેના તરફ પાછા વળશો તો એ તમારાથી વિમુખ નહીં રહે.”

10સંદેશવાહકો એફાઈમ અને મનાશ્શા અને ઠેઠ ઝબુલોન સુધી ગામેગામે ફરી વળ્યા, પણ લોકોએ તેમની હાંસી ઉડાવી

અને હસી કાઢ્યા. 11જોકે આશર મનાશ્શા અને ઝબુલોનમાં થોડા માણસો સમજી ગયા અને તેઓ યરૂશાલેમમાં આવ્યા. 12પણ દેવે યહૂદાના લોકોને એવી પ્રેરણા કરી કે રાજાએ અને તેના અમલદારોએ યહોવાની આજ્ઞાથી જે ફરમાવ્યું હતું તે એક મતે તેમણે માથે ચઢાવ્યું.

13બેખમીર રોટલીનું પર્વ મે માસમાં કરવા માટે મોટો લોકસમુદાય યરૂશાલેમમાં એકત્ર થયો. 14તેઓએ યરૂશાલેમમાં આવેલી અન્ય દેવોની વેદીઓનો નાશ કર્યો, સર્વ ધૂપવેદીઓ તોડી નાખી અને તેઓને કિદ્રોન નાળામાં નાખી દીધી. 15લોકોએ બીજા મહિનાના ચૌદમાં દિવસે પાસ્ખાનાં હલવાન વધ કર્યા. યાજકો અને લેવીઓ શરમીદા થઈ ગયા હતા અને તેઓએ પોતાને પવિત્ર કર્યા અને યહોવાનાં મંદિરમાં દહનાર્પણો કર્યા. 16પછી તેઓ, મૂસાના નિયમ મુજબ પોતાના દરજ્જા પ્રમાણે પોતપોતાની જગ્યાએ ઊભા રહ્યાં; યાજકોએ લેવીઓ પાસેથી રક્ત લઈને વેદી પર છાંટ્યું. 17જે લોકો ભેગા થયા હતા તેઓમાંના ઘણાએ વિધિપૂર્વક દેહશુદ્ધિ કરી નહોતી, એટલે એ લોકો રિવાજ પ્રમાણે પાસ્ખાના હલવાન યડાવી શકે એમ નહોતા. આથી તેમના વતી યહોવા માટે હલવાનો પવિત્ર કરીને, પાસ્ખાના બલિ યડાવવાનું કામ લેવીઓને સોંપવામાં આવ્યું.

18ખરું જોતાં, એફાઈમ, માનાશ્શા, ઈસ્સાખાર અને ઝબુલોનના ઘણાંખરાં માણસોએ દેહશુદ્ધિ કરી નહોતી, છતાં તેમણે વિધિપૂર્વક નિયમો પાળ્યા વગર જ પાસ્ખાનું ભોજન લીધું હતું. પણ હિઝિક્યાએ તેમને માટે પ્રાર્થના કરી કે, 19“કૃપાળુ યહોવા જે કોઈ પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવાની અંતઃકરણથી ઉપાસના કરે છે તેના દોષ માફ કરો- પછી ભલે તેણે વિધિપૂર્વક દેહશુદ્ધિ ન કરી હોય.” 20યહોવાએ હિઝિક્યાની પ્રાર્થના સાંભળી અને લોકોને કશી ઈજા ન કરી. 21આ રીતે ઈસ્રાએલી લોકોએ યરૂશાલેમમાં સાત દિવસ સુધી બહુ આનંદ સાથે બેખમીર રોટલીના પાસ્ખાપર્વની ઉજવણી કરી. તે દરમ્યાન લેવીઓ અને યાજકો દરરોજ ગીતો અને વાજાંત્રો સાથે યહોવાની સ્તુતિ કરતા હતા. 22હિઝિક્યા રાજાએ લેવીઓને દેવળમાં ઉત્તમ સેવા આપવા બદલ અત્યંત પ્રશંસા કરી. આમ સાત દિવસ સુધી ઉજવણી ચાલુ રાખી, અને શાંત્યર્પણોના બલિદાન અર્પવામાં આવ્યાં અને લોકોએ તેઓના પિતૃઓના દેવ યહોવાનો આભાર માન્યો અને તેમની સ્તુતિ કરી.

23ત્યારબાદ સમગ્ર સંઘ બીજા સાત દિવસ સુધી ઉત્સવ ઉજવવા માટે સંમત થયો. અને તેમણે બીજા સાત દિવસ સુધી આનંદોત્સવ કર્યો. 24કારણકે, યહૂદાના રાજા હિઝિક્યાએ સંઘ તરફથી ધરાવવા માટે 1,000 બળદો અને 7,000 ઘેંટા પૂરા પાડ્યા હતા, અને તેના અમલદારોએ એ ઉપરાંત બીજા 1,000 બળદો અને 10,000 ઘેંટા આપ્યા હતાં અને યાજકોએ મોટી સંખ્યામાં દેહશુદ્ધિ કરી હતી. 25એ યાજકો અને લેવીઓ સહિત યહૂદાના સમગ્ર સંઘે તેમજ ઈસ્રાએલથી આવેલા સમગ્ર સંઘે તથા જે વિદેશીઓ ઈસ્રાએલથી આવ્યા હતા તેમજ જેઓ યહૂદામાં વસતાં હતા એ બધાએ આનંદોત્સવ

માણ્યો. 26યરૂશાલેમમાં પણ ભવ્ય આનંદ ઉત્સવ ઉજવાયો. જે ઈસ્રાએલના રાજા સુલેમાનના સમય પછી કદી થયો જાણ્યો નથી. 27ત્યારબાદ યાજકો અને લેવીઓએ ઊભા થઈ આશીર્વાદ આપ્યા, તેમનો અવાજ દેવના પવિત્ર નિવાસમાં-સ્વર્ગમાં પહોંચ્યો અને દેવે તેમની પ્રાર્થના સ્વીકારી.

હિઝિક્યાએ શરૂ કરેલી સુધારણા

31 ત્યારબાદ હાજર રહેલા બધા ઈસ્રાએલીઓ યહૂદાના ગામડાઓમાં ઊપડી ગયા, અને ત્યાંના પૂજાસ્તંભો તોડી પાડ્યાં, અશેરાદેવીની પ્રતિમાઓ, ટેકરી ઉપરનાં થાનકો અને વેદીઓ ભાંગી નાખ્યાં. અને સમગ્ર યહૂદા, બિન્યામીન, એફાઈમ અને મનાશ્શાના વંશના પ્રદેશોમાંથી તેમનું નામેનિશાન મિટાવી દીધું. એ પછી બધા ઈસ્રાએલીઓ પોતપોતાના ગામમાં પોતપોતાને ઘેર પાછા ફર્યા.

2તે પછી હિઝિક્યાએ યાજકોને અને લેવીઓને ફરી ટોળીવાર ગોઠવી દીધા અને દરેક યાજકને કે લેવીને તેણે કરવાનું ચોક્કસ કામ નક્કી કરી આપ્યું- પછી તે દહનાર્પણ આપવાનું હોય કે શાંત્યર્પણ ધરવાનું હોય, કે મંદિરના જુદા જુદા ભાગોમાં સેવાપૂજા કરવાનું હોય, સ્તોત્રો ગાવાનું હોય કે ભજન-કીર્તન કરવાનું હોય, ઝરાજાએ પોતાના અંગત ઢોરઢાંખરમાંથી દરરોજ સવારે તેમજ સાંજે, તથા વિશ્રામવારોએ, ચંદ્રદર્શનને દિવસે અને ખાસ પર્વોને દિવસે યહોવાના નિયમમાં લખ્યા અનુસાર યડાવવાના દહનાર્પણની જોગવાઈ કરી આપી. 4વળી તેણે યરૂશાલેમના લોકોને આજ્ઞા કરી કે તેઓ પોતાની ઉપજનો થોડો ભાગ યાજકો તથા લેવીઓ પાસે લાવે, જેથી તેઓ દેવના નિયમશાસ્ત્ર પ્રત્યે પોતાને સંપૂર્ણ સમય આપી શકે. 5રાજાનું ફરમાન બહાર પડતાં જ ઈસ્રાએલીઓએ અનાજનો, દ્રાક્ષારસનો, તેલનો, મધનો અને બધી જ ખેતીવાડીની પેદાશનો પહેલો ફાલ ઉદાર હાથે આપ્યો. વળી એટલી જ ઉદારતાથી તેઓ દરેક વસ્તુમાંથી દસમો ભાગ લઈ આવ્યા. 6યહૂદાના ગામોમાં વસતા ઈસ્રાએલીઓ અને યહૂદિયોઓ પણ તેમના દસમો ભાગના ઢોર અને ઘેટાં લઈ આવ્યા અને બીજી ભેટોનો દસમો ભાગ લઈ આવ્યા જે યહોવાને સમર્પિત કરાયો હતો અને તેના ઢગલે ઢગલા ખડકતા ગયા.

7તેમણે આ ઢગલા ખડકવાનું ત્રીજા મહિનામાં શરૂ કર્યું અને સાતમાં મહિનામાં પૂરું કર્યું. 8હિઝિક્યાએ અને તેના અમલદારોએ આવીને એ ઢગલા જોઈ યહોવાને અને તેના લોકો ઈસ્રાએલીઓને ધન્યવાદ આપ્યા.

9હિઝિક્યાએ યાજકોને અને લેવીઓને એ ઢગલાઓ વિષે પૂછ્યું. 10અને મુખ્ય યાજક સાદોકવંશથી અજાર્યાએ જણાવ્યું કે, “લોકોએ યહોવાના મંદિરમાં ભેટો લાવવાનું શરૂ કર્યું, ત્યારથી અમને પૂરતું ખાવાનું મળી રહે છે. અને એ ઉપરાંત પુષ્કળ વધે છે, કારણ યહોવાએ પોતાના લોકોને પુષ્કળ બરકત આપી છે, આ મોટો ઢગ તો જે કઈ વધ્યું તેનો છે.”

11ત્યારે હિઝિક્યાએ યાજકોને યહોવાના મંદિરમાં કોઠારો કરાવી લેવાને ફરમાવ્યું ને તેમ કરવામાં આવ્યું. 12યાજકો પ્રમાણિકપણે દસમો ભાગ અને યહોવાને સમર્પવાની બીજી બધી ભેટો લાવ્યાં, લેવી કોનાન્યા એની સંભાળ રાખતો હતો અને તેનો ભાઈ શિમઈ તેનો મદદનીશ હતો. 13રાજા હિઝિક્યાએ અને મંદિરના મુખ્ય કારભારી અજાર્યાએ કોનાન્યાના અને તેના ભાઈ શિમઈના હાથ નીચે કામ કરવા યહિયેલ, અજાઝ્યા, નહેથ, અસોહલ યરિમોથ, યોજાબાદ, એલિયેલ, યિસ્માખ્યા, માહાથ, અને બનાયાની નિમણૂક કરી. 14પૂર્વના દરવાજાના દ્વારપાળ લેવી યિમ્નાહના પુત્ર કોરેને દેવને ધરાવેલી બધી ભેટો સ્વીકારવાની અને તેમની ફાળવણી કરવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવી હતી. 15એદન, મિનિયામીન, યેશુઆ, શમાયા, અમાર્યા અને સખાન્યાએ કોરેને મદદ કરી યાજકોના નગરોમાં તેઓ રહ્યાં અને નાના મોટા સૌ લેવીબંધુઓને તેમના વર્ગ અનુસાર તેમના ભાગની ફાળવણી કરતા હતાં. 16ગમે તે કુળના હોય તોયે, જે કાંઈ યહોવાના મંદિરમાં આવતું તે બધા લોકોમાં કે જે 3 વર્ષ અને તેનાથી ઉપરની ઉંમરના હોય કે જે મંદિરમાં કામ કરવા માટે તેમની જવાબદારી નિભાવવા આવ્યા હોય તેમના વર્ગ અનુસાર ભાગ વહેંચવામાં આવતો હતો. 17યાજકોની નોંધણી કુટુંબવાર કરવામાં આવી હતી. જ્યારે વીસ વર્ષના અને તેથી વધુ ઉંમરના લેવીઓની નોંધણી તેમની ફરજો અને દરજ્જા વાર કરવામાં આવી હતી. 18આ રીતે, નોંધાયેલા સર્વ કુટુંબોના બાળબચ્ચાઓને, પત્નીઓને અને બાળકોને પણ તેઓ ખોરાક આપતા હતા, કારણકે તેઓ પોતાનો સર્વ સમય અને શક્તિ મંદિરનું કામ કરવામાં વાપરતા હતા અને તેઓ પાસે આવકનું બીજું કોઈ સાધન હતું નહીં. 19વળી જે હારુનના વંશજો યાજકો હતા તેઓ પોતાના દરેક નગરની આસપાસના ગામડામાં રહેતા હતા. તેઓને માટે પણ કેટલાક ચૂંટેલા માણસોને નીમવામાં આવ્યા હતા, જેથી તેઓ યાજકોમાંના સર્વ પુરુષોને તથા લેવીઓમાં જેઓ વંશાવાળી પ્રમાણે ગણાયા હતા તેઓ સર્વને ભાગ વહેંચી આપે.

20સમગ્ર યહૂદામાં આ વ્યવસ્થા અમલમાં હતી. હિઝિક્યાએ યહોવા પોતાના દેવ સામે, સાચું અને સાદું ગણાય એવું આચરણ કર્યું. 21તેણે યહોવાના મંદિરની સેવા અર્થ અને ધર્મસંહિતાને તેની આજ્ઞાઓના પાલન અર્થે જે જે કર્યું તે બધું સાચા હૃદયથી તે દેવ પ્રત્યેની પૂર્ણ નિષ્ઠાથી કર્યું. અને તેને સફળતા મળી.

યહૂદા ઉપર આશ્શૂરનું આક્રમણ

32 હિઝિક્યા રાજાએ આ સેવાભક્તિના કાર્યો નિષ્ઠાપૂર્વક કર્યા પછી આશ્શૂરના રાજા સાન્હેરીબે યહૂદા ઉપર ચઢાઈ કરી અને કિલ્લેબંદીવાળાં શહેરો સામે પડાવ નાખ્યો અને તેમને હુમલો કરીને કબજે કરવાનો હુકમ આપ્યો. 2જ્યારે હિઝિક્યાએ જોયું કે સાન્હેરીબે આવ્યો છે તે યરૂશાલેમ ઉપર હલ્લો કરવા આવ્યો છે. 3ત્યારે

હિઝિક્યાએ પોતાના સરદારો અને અધિકારીઓને યુદ્ધ અંગે મંત્રણા કરવા બોલાવ્યા. નગરની બહાર આવેલા પાણીના ઝરાઓને બંધ કરી દેવા એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું. 4મોટી સંખ્યામાં લોકો ભેગા થયા અને તેમણે બધાં ઝરાને બંધ કરી દીધાં અને એ વિસ્તાર, પ્રદેશમાંથી પસાર થતાં વહેતા ઝરાણાને પણ બંધ કરી દીધા. તેમણે વિચાર્યું કે, “આશ્શૂરના રાજા જ્યારે અહીં આવે ત્યારે તેમને મબલખ પાણી શા માટે મળવા દેવું?” 5હિઝિક્યાએ સંરક્ષણની પાકી વ્યવસ્થા કરી, અને કિલ્લાની દીવાલ જ્યાં જ્યાં તૂટી ગઈ હતી, ત્યાં ત્યાં તેનું સમારકામ કર્યું, બુરજો બાંધીને તથા કિલ્લાની બહાર બીજી દીવાલ ચણીને તેણે નગરને વધુ સુરક્ષિત બનાવ્યું. “દાઉદનું નગર” નામે ઓળખાતા નગરના જૂના ભાગને તેણે ફરીથી બંધાવ્યું. અને મોટી સંખ્યામાં હથિયારો અને ઢાલો બનાવડાવ્યાં. 6તેણે લશ્કરના સેનાપતિઓની નિમણૂક કરી અને તેમને શહેરના દરવાજા પાસેના ચોકમાં એકઠા કરી પાનો ચડાવવા આ પ્રમાણે કહ્યું, 7“તમે બળવાન તથા બહાદુર થાઓ અને આશ્શૂરના રાજાથી કે તેના મોટા સૈન્યથી ડરશો નહીં. કારણકે આપણી સાથે જે એક દેવ છે તે તે બધાં કરતાં અતિ મહાન છે, 8તેની પાસે મોટું સૈન્ય છે પણ તેઓ માત્ર માણસો છે, જ્યારે આપણાં યુદ્ધો લડવા આપણી સાથે યહોવા આપણા દેવ છે.” હિઝિક્યાના ભાષણથી લોકો ઉત્સાહિત થયા હતાં.

9તે પછી પોતાના લશ્કર સાથે લાખીશની બહાર પડાવ નાખીને રહેલા આશ્શૂરના રાજા સાન્હેરીબે યહૂદાના રાજા હિઝિક્યાને અને યરૂશાલેમમાં વસતા બધા યહૂદીઓને માણસો મોકલીને સંદેશો પાઠવ્યો કે, 10“આશ્શૂરના રાજા સાન્હેરીબનો સંદેશો સાંભળો, ‘તમે કોના ઉપર ભરોસો રાખીને યરૂશાલેમની ઘેરાબંધી સહન કરી રહ્યા છો? 11“યહોવા અમારા દેવ અમને આશ્શૂરના રાજાના હાથમાંથી બચાવશે,” એમ હિઝિક્યા તમને કહે છે, “તે તમને છેતરે છે, તમે દુકાળ અને તરસથી મરી જશો.” 12શું એ જ હિઝિક્યાએ ટેકરી પરના દેવના પૂજા સ્થળને ખસેડી તથા તેની વેદીઓ તોડીને યહૂદિયાને તથા યરૂશાલેમને સૂચના નહોતી આપી કે તમારે એક જ વેદી આગળ પૂજા કરવી તથા તેનાજ ઉપર તમારે ધૂપ બાળવો? 13તમને ખબર નથી કે મેં અને મારા પિતૃઓએ બીજા દેશોના લોકોના શા હાલ કર્યા છે? એ દેશોની એક પણ પ્રજાના દેવો તેમને મારાથી કદી બચાવી શક્યા છે? 14મારા પિતૃઓએ ઉચ્છેદી નાબેલી પ્રજાઓના દેવોમાંથી મને એક નામ તો બતાવો જે પોતાના લોકોને અમારાથી બચાવી શક્યા હોય? તો પછી તમારા દેવ તમને શી રીતે બચાવવાના છે? 15હિઝિક્યાથી ભોળાવાશો નહીં, એનાથી આમ છેતરાશો નહીં, એની વાત માનશો નહીં, કારણ કોઈપણ પ્રજાનો કે રાજ્યના કોઈપણ દેવ પોતાના લોકોને મારાથી કે મારા પૂર્વજોથી બચાવી શક્યા નથી. તો પછી તમારા દેવ શું કરવાના હતાં?”

16આ મુજબ, સંદેશવાહકે, યહોવા દેવની, અને દેવના સેવક હિઝિક્યાની વિરૂદ્ધ કાંઈક બીજી વસ્તુઓ કીધી.

17ઉપરાંત સાન્હેરીબ પોતે પણ ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાનું અપમાન કરતા પત્રો લખ્યા હતા. તેમાં તેણે લખ્યું હતું કે, “જેમ બીજા દેશોની પ્રજાઓના દેવો પોતાના લોકોને મારાથી બચાવી શક્યા નથી તેમ હિજિક્યાના દેવ પણ એની પ્રજાને મારાથી નહીં બચાવી શકે.” 18સંદેશવાહકોએ જેમણે પત્ર વાંચ્યા તેમણે નગરની દિવાલ પર એકઠાં થયેલાં લોકોને યહૂદીભાષામાં મોટે અવાજે ધમકીઓ આપીને તેઓને ડરાવીનો યરૂશાલેમને કબજે કરવા પ્રયત્નો કર્યા. 19યરૂશાલેમના દેવ પણ જગતના બીજા લોકોના દેવો જેવા માણસે ઘડેલા દેવ હોય એમ તેઓ તેને વિષે બોલતા હતા.

20આ પરિસ્થિતિમાં રાજા હિજિક્યાએ અને અમોસના પુત્ર યશાયા પ્રબોધક આકાશમાંના દેવની પ્રાર્થના કરી અને દેવને ઘા નાખી. 21આથી યહોવાએ એક દેવદૂતને મોકલ્યો. તેણે આશૂરના રાજાની છાવણીમાંના બધા યોદ્ધાઓને, સેનાપતિઓને અને અમલદારોને કાપી નાખ્યા, અને સાન્હેરીબને શરમિંદા બનીને પોતાને દેશ પાછું જવું પડ્યું તે પોતાના દેવના મંદિરમાં ગયો અને ત્યાં તેના પોતાના જ કોઈ પુત્રને તેને તલવારથી કાપી નાખ્યો. 22આ રીતે યહોવાએ હિજિક્યાને તથા યરૂશાલેમના રહેવાસીઓને આશૂરના રાજા સાન્હેરીબના હાથમાંથી તથા સર્વના હાથમાંથી ઉગારી લીધા, ને ચારે બાજુથી તેઓનું રક્ષણ કર્યું. 23ઘણાં લોકો યરૂશાલેમમાં યહોવાને માટે અર્પણો લાવ્યા, તથા યહૂદાના રાજા હિજિક્યાને ઉત્તમ વસ્તુઓ ભેટમાં આપી; આ સમયથી તે સર્વ પ્રજાઓમાં નામાંકિત થયો.

24પછીથી હિજિક્યા માંદો પડ્યો, અને મરણપથારીએ હતો, ત્યાંથી તેણે યહોવાને પ્રાર્થના કરી; તેના જવાબમાં તેને એક ચમત્કાર આપવામાં આવ્યો. 25છતાં પણ હિજિક્યાએ પોતાના પર થયેલા ઉપકારનો બદલો યોગ્ય રીતે વાળ્યો નહીં; તેથી હિજિક્યા પર, તેમજ યહૂદિયા તથા યરૂશાલેમ પર દેવ ક્રોધાયમાન થયો. 26ત્યારે તેનો ગર્વ ગળી ગયો અને તેણે અને યહૂદા અને યરૂશાલેમના વતનીઓએ પણ ભૂલ કબૂલ કરી. આથી હિજિક્યાના જીવન દરમ્યાન યહોવાનો રોષ ફરી તેમના પર ઊતર્યો નહીં.

27હિજિક્યા પુષ્કળ સંપત્તિ અને કીર્તિ પામ્યો. તેણે સોનું ચાંદી, રત્નો, અત્તરો, ઢાલ અને બીજી કિંમતી વસ્તુઓ રાખવા ભંડારો 28તેમજ અનાજની ફસલ, દ્રાક્ષારસ અને તેલ માટે કોઠારો, અને બધી જાતનાં ઢોર માટે તબેલા-કોઠાર તથા ઘેટાં માટે વાડા બંધાવ્યા. 29વળી તેણે નગરો બંધાવ્યા, અને પુષ્કળ ઘેટાબકરાના ટોળાં તથા ઢોરઢાંખર પણ ભેગા કર્યા. દેવે તેને સાચેજ પુષ્કળ સંપત્તિ આપી હતી. 30એ જ હિજિક્યાએ ગિહોનના ઉપરથી વહેતા ઝરણાંને બંધ કરી તેના પાણીને સીધાં દાઉદનગરની પશ્ચિમે વાળ્યાં, હિજિક્યાએ જે કઈ હાથમા લીધું તેમાં તે સફળ થયો.

31બાબિલના સત્તાવાળાઓએ દેશમાં બનેલા ચમત્કાર વિશે તેને પૂછવા મોકલેલા દૂતોની બાબતમાં જ દેવે તેનો ત્યાગ કર્યો હતો, પણ તે ફક્ત તેની પરીક્ષા કરવા અને તેના મનમાં શું છે તે જાણવા માટે જ.

32હિજિક્યાની અન્ય વાતો અને તેણે જે સારા કાર્યો કર્યા હતા તે વિશેની નોંધ આમોસના પુત્ર યશાયા પ્રબોધકના પુસ્તકમાં તથા યહૂદાના અને ઈસ્રાએલના રાજાઓના ઇતિહાસના પુસ્તકમાં નોંધેલી છે. 33આખરે હિજિક્યા પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને તેના પિતૃઓ સાથે દાઉદના વંશજોના કબ્રસ્તાનમાં ઉપરના ભાગમાં દફનાવવામાં આવ્યો, તે મૃત્યુ પામ્યો ત્યારે યહૂદિયાના બધા લોકોએ અને યરૂશાલેમના બધાં વતનીઓએ તેનું સન્માન કર્યું અને તેના પછી તેનો પુત્ર મનાશ્શા ગાદીએ આવ્યો.

યહૂદાનો રાજા મનાશ્શા

33 મનાશ્શા બાર વર્ષની ઉંમરે ગાદીએ આવ્યો અને તેણે 55 વર્ષ યરૂશાલેમમાં રાજ્ય કર્યું. 2ઈસ્રાએલીઓને ખાતર યહોવાએ જે પ્રજાઓને હાંકી કાઢી હતી તે પ્રજાઓના ઘૃણાજનક આચારોનું અનુસરણ કરી તેણે યહોવાની દ્રષ્ટિએ અયોગ્ય ગણાય એવું આચરણ કર્યું. 3એના પિતા હિજિક્યાએ ટેકરી ઉપરનાં જે સ્થાનકો તોડી પાડ્યા હતાં તે એણે ફરી બંધાવ્યાં, બઆલદેવને માટે વેદીઓ ચણાવી, અશરાદેવીની પ્રતિમાઓ ઊભી કરાવી, અને આકાશના બધાં નક્ષત્રોની સેવાપૂજા કરવાનું શરૂ કર્યું. 4જે મંદિરને વિષે યહોવાએ એમ કહ્યું હતું કે, “યરૂશાલેમમાં મારું નામ સદાકાળ કાયમ રહેશે.” તે મંદિરમાં અન્ય દેવોની તેણે વેદીઓ બંધાવી. 5તે મંદિરના બંને આંગણમાં તેણે તારાઓની પૂજા કરવા વેદીઓ બંધાવી. 6હિન્નોમની ખીણમાં મનાશ્શાએ પોતાનાં જ બાળકોનો હોમયજ્ઞ કર્યો. તેણે મેલીવિદ્યા જાણનારા ભૂવાઓની સલાહ લીધી. તેણે સર્વ પ્રકારની ભૂંડાઈને ઉત્તેજન આપ્યું. આમ યહોવાને તેણે ઘણા ગુસ્સે કર્યા, અને તેમનો ગુસ્સો વહોરી લીધો. 7મનાશ્શાએ દેવના એ મંદિરમાં મૂર્તિ સ્થાપન કરી કે જેના માટે દેવે દાઉદ અને તેના પુત્ર સુલેમાને કહ્યું હતું કે, “જે મંદિર, માણસો તથા શહેરને મેં મારું નામ રાખવા માટે પસંદ કર્યું છે, કે ઈસ્રાએલના બીજા કોઈપણ શહેરો કરતાં, તે શહેર યરૂશાલેમ છે. 8અને જો તમે મારી આજ્ઞાઓને એટલે કે મૂસાએ તમને આપેલા સર્વ નિયમો અને સૂચનાઓને આધીન રહેશો તો તમારા પિતૃઓને મેં આપેલા આ દેશમાંથી ઈસ્રાએલને હું કદી કાઢી મૂકીશ નહીં.”

9પરંતુ મનાશ્શાએ યહૂદાના અને યરૂશાલેમનાં વતનીઓને ગેરમાર્ગે દોર્યા, જેથી તેમણે યહોવાએ ઈસ્રાએલીઓને ખાતર જે પ્રજાઓનું નિકંદન કાઢ્યું હતું તેમના કરતાં પણ ભૂંડા કાર્યો કર્યા.

10યહોવાએ મનાશ્શાને અને તેના લોકોને ચેતવણી આપી પરંતુ તેમણે તે તરફ લક્ષ ન આપ્યું. 11તેથી યહોવાએ આશૂરના રાજાના સેનાપતિઓને તેમની સામે મોકલ્યા અને તેઓ મનાશ્શાને આંકડીએ વતી પકડીને જંજીરથી જકડી બાબિલ લઈ ગયા. 12મનાશ્શા સંકટમાં ફસાઈ ગયો એટલે તેણે પોતાના દેવ યહોવાને પ્રસન્ન કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો, અને તેની સમક્ષ ખૂબ ખૂબ પશ્ચાતાપ કર્યો. 13તેણે

પ્રાર્થના કરતાં દેવે તેની પ્રાર્થના સાંભળી, તેની અરજ મંજૂર રાખી અને તેને પાછો યરૂશાલેમમાં લાવી ફરી ગાદીએ બેસાડ્યો ત્યારે મનાશ્શાને ખાતરી થઈ કે યહોવા જ દેવ છે.

14આમ બન્યા પછી તેણે દાઉદના નગરની બહારની દિવાલ ફરી બાંધી, અને કિદ્રોન ખીણમાં ગિહોનના ઝરાની પશ્ચિમ બાજુએ મચ્છી દરવાજા સુધી તે દિવાલ બાંધી, આ દિવાલ ઓફેલ પર્વતની બહારની બાજુથી લેવામાં આવી હતી અને ત્યાં ઘણી ઊંચાઈ સુધી બાંધવામાં આવી હતી પછી તેણે યહૂદાના સર્વ કિલ્લાવાળા નગરોમાં તેના સેનાપતિઓને મૂક્યા. 15તેણે અન્ય દેવોને તથા યહોવાના મંદિરમાંથી પેલી મૂર્તિને, તથા જે સર્વ વેદીઓ તેણે યહોવાના મંદિરના પર્વત પર તથા યરૂશાલેમમાં બાંધી હતી, તે સર્વને કાઢીને નગર બહાર નાખી દીધી. 16તેણે યહોવાની વેદી ફરી બંધાવી. અને ત્યાં શાંત્યાર્પણ અને આભારબલિ યડાવ્યાં અને યહૂદાના લોકને ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાની સેવાપૂજા કરવા માટે ફરમાવ્યું. 17તેમ છતાં લોકોએ ટેકરી ઉપરનાં સ્થાનકોને હોમબલિ યડાવવાનું ચાલું રાખ્યું, જો કે એ હોમબલિ તેઓ ફક્ત પોતાના દેવ યહોવાને જ યડાવતા હતા.

18મનાશ્શાના બાકીના કાર્યો, તેણે કરેલી તેમના દેવની પ્રાર્થના, અને ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાનો સંદેશો તેને આપનાર પ્રબોધકોનાં વચનો ઈસ્રાએલના રાજાઓના વૃત્તાંતમાં નોંધાયેલા છે. 19તેણે કરેલી પ્રાર્થના અને દેવે આપેલો તેનો જવાબ, તેનાં બધાં પાપો, યહોવા પ્રત્યેની તેની બિનવફાદારી અને પસ્તાવો કર્યા પહેલાં તેણે ક્યાં ક્યાં ટેકરી પરનાં સ્થાનકો અને અશરાદેવીનાં પ્રતીકો ઊભા કર્યાં હતાં અને મૂર્તિઓની સ્થાપના કરી હતી તે બધું પ્રબોધકના વૃત્તાંતમાં નોંધેલું છે. 20અંતે મનાશ્શા પિતૃલોકને પામ્યો અને તેને તેના મહેલમાં દફનાવવામાં આવ્યો. તેના પછી તેનો પુત્ર આમોન ગાદીએ આવ્યો.

યહૂદાનો રાજા આમોન

21આમોન રાજા થયો ત્યારે તે બાવીસ વર્ષનો હતો; તેણે યરૂશાલેમમાં બે વર્ષ રાજ્ય કર્યું. 22જેમ તેના પિતા મનાશ્શાએ કર્યું હતું તેમ તેણે યહોવાની દ્રષ્ટિમાં જે ભૂંડું હતું તે જ કર્યું. તેના પિતા મનાશ્શાએ કોતરેલી મૂર્તિઓ બનાવી હતી તે સર્વને આમોને હોમબલિ આપ્યાં; ને તેઓની પૂજા કરી. 23જેમ તેનો પિતા મનાશ્શાહ નમ્ર, થઈ ગયો હતો તેમ તે યહોવાની આગળ થયો નહીં; પણ આમોન ઉત્તરોત્તર અધિક પાપો કરતો ગયો. 24જેમ તેના પાપો વધતાં ગયા, તેના દરબારીઓએ તેની વિરૂદ્ધ કાવતરું કર્યું. અને તેને મહેલમાં જ મારી નાંખ્યો. 25પણ દેશના લોકોએ, બધા કાવતરાખોરોને મારી નાંખ્યા અને એના પુત્ર યોશિયાને ગાદીએ બેસાડ્યો.

યહૂદાનો રાજા યોશિયા

34 જ્યારે યોશિયા ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર આઠ વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં 31

વર્ષ રાજ્ય કર્યું. 2યહોવાની દ્રષ્ટિએ યોગ્ય ગણાય એવું આચરણ તેણે કર્યું સહેજ પણ આમ કે તેમ ફટાયા વગર તે પોતાના પિતૃ દાઉદને પગલે ચાલ્યો. 3તેના શાસનના આઠમે વર્ષે તે હજી કાચી ઉંમરનો જ હતો ત્યારે, તેણે પોતાના પિતૃ દાઉદના દેવની ભક્તિ કરવાનું શરૂ કર્યું. બારમે વર્ષે તેણે ટેકરી ઉપરનાં સ્થાનકો, અશરાદેવીની પ્રતિમાઓ અને બીજી બધી મૂર્તિઓ હઠાવી યહૂદા અને યરૂશાલેમનું શુદ્ધિકરણ કરવાનું શરૂ કર્યું. 4તેણે પોતાની દેખરેખ નીચે બઆલદેવની વેદીઓ ભાંગી નંખાવી અને તેની પાસેની ધૂપની વેદીઓ તોડી પડાવી. અને કોતરેલી અને ઢાળેલી અશરાદેવીની અને બીજી બધી મૂર્તિઓ ભંગાવી નંખાવી. તેણે તેમનો દળીને ભૂકો કરાવી તેને તેઓની કબર ઉપર ભભરાવ્યો જેઓ આ મૂર્તિઓને બલિ ચઢાવતાં હતાં. 5તેણે તે લોકોના યાજકોના હાડકાં તેમની વેદીઓ ઉપર બાળી નંખાવ્યાં અને એ રીતે યહૂદાની અને યરૂશાલેમની શુદ્ધિ કરી. 6તેણે આ પ્રમાણે મનાશ્શા, એફાઈમ, શિમયોન, અને ઠેઠ નફતાલીના નગરોમાં કર્યું અને આસપાસના ખેદાન-મેદાન થઈ ગયેલા વિસ્તારોમાં પણ તેણે આમ જ કર્યું.

7સમગ્ર ઈસ્રાએલમાં તેણે વેદીઓ ભાંગી નંખાવી અને અશરાદેવીના સ્તંભો તોડી પાડ્યાં અને તેણે મૂર્તિઓ તોડી પડાવી તેમનો દળીને ભૂકો કરી નંખાવ્યો, ને બધી ધૂપની વેદીઓનો નાશ કરાવ્યો. ત્યારપછી તે પાછો યરૂશાલેમ આવ્યો.

8દેશનું અને મંદિરનું શુદ્ધિકરણ કર્યા પછી તેના શાસનના અઠારમા વર્ષે, તેણે અસાલ્યાના પુત્ર સાફાનને તથા નગરના સૂબા માઅસેયાને તથા ઈતિહાસકાર યોઆહાઝના પુત્ર યોઆહને પોતાના દેવ યહોવાનું મંદિર ફરી બાંધવા, મરામત કરાવવા મોકલ્યા.

9તેમણે મુખ્ય યાજક હિલિક્યા પાસે જઈને દેવના મંદિર માટે ઉઘરાવાયેલી બધી ચાંદી તેને આપી. એ ચાંદી લેવીઓ દ્વારા મનાશ્શા, એફાઈમના દરવાજેથી અને ઈસ્રાએલના બાકીના ભાગમાંથી ઉઘરાવાયેલી હતી, તેમજ યહૂદામાંથી બિન્યામીનના પ્રદેશમાંથી તેમજ યરૂશાલેમના વતનીઓ પાસેથી પણ તેમણે ચાંદી ઉઘરાવી હતી. 10ત્યારબાદ એ ચાંદી યહોવાના મંદિરમાં ચાલતા કામ ઉપર દેખરેખ રાખનારાઓને સોંપવામાં આવી અને તેમણે એ ચાંદી મંદિરની મરામત કરવા માટે 11સુથારોને અને કડિયાઓને આપી દીધી. જેથી તેઓ યહોવાના યહૂદાના રાજાઓ દ્વારા ભંગાર થઈ જવા દીધેલાં મોભ અને પાટિયા માટે લાકડું તેમજ ઘડેલા પથ્થર ખરીદી શકે.

12એ માણસો પ્રમાણિકતાથી કામ કરતા હતા. મરાનીના કુટુંબના લેવીઓ યાહાથ અને ઓબાધા અને કહાથના કુટુંબના ઝખાર્યા અને મશુલ્લામ તેમના ઉપર દેખરેખ રાખતા હતા. લેવીઓ બધા કુશળ સંગીતકાર હતા. 13કુલીઓ ઉપર તેમજ જુદાં જુદાં કામોના કારીગરો ઉપર પણ તેઓ જ નજર રાખતા હતા. કેટલાક લલિયા, કારકુનો અને દ્વારપાળો તરીકે કામ કરતા હતા.

નિયમના પુસ્તકની પ્રાપ્તિ

14જે પૈસા લોકોએ યહોવાના મંદિરમાં સંગ્રહ કરેલા હતા. તે તેઓ કાઢતા હતા, તેવામાં મૂસા મારફતે આપવામાં આવેલી યહોવાનું નિયમનું પુસ્તક મળી આવ્યું. 15તેણે રાજમંત્રી શાફાનને કહ્યું, “યહોવાના મંદિરમાંનું નિયમનું પુસ્તક મને મળ્યું છે;” અને પુસ્તક તેને આપી દીધું. 16સાફાન તે પુસ્તક રાજા પાસે લઈ ગયો અને કહ્યું, “આપના સેવકો તેમને સોંપેલું કામ કરી રહ્યાં છે. 17તેમણે યહોવાના મંદિર માટે આવેલી ચાંદી બહાર કાઢી લીધી છે, અને મુકાદમોને અને કારીગરોને સોંપી દીધી છે. ” 18રાજમંત્રી શાફાને રાજાને એ પણ કહ્યું કે, “યાજક હિલ્કિયાએ મને એક પુસ્તક આપ્યું છે.” અને તેણે તે રાજા સમક્ષ વાંચી સંભળાવ્યું. 19નિયમશાસ્ત્ર પુસ્તકમાંના વચનો સાંભળીને રાજાએ શોકથી પોતાના વસ્રો ફાડી નાખ્યાં 20અને હિલ્કિયાને, શાફાનના પુત્ર અહીકામને, મીખાહના પુત્ર આબ્દોનને, મંત્રી શાફાનને તથા સેવક અસાયાને હુકમ કર્યો કે, 21“તમે જાઓ, મારે ખાતર, તેમજ ઈસ્રાએલમાં તથા યહૂદામાં બાકી રહેલાઓને ખાતર, મળી આવેલા પુસ્તકનાં વચનો સંબંધી યહોવાની સલાહ પૂછો; કેમ કે યહોવાનો રોષ આપણા ઉપર થયો છે તે ભયંકર છે, કારણકે આ પુસ્તકમાં જે જે લખેલું છે તે પ્રમાણે આપણા પિતૃઓએ યહોવાનું વચન પાળ્યું નથી.”

22આ માણસો હુદ્દાહ પ્રબોધિકા પાસે ગયા અને રાજાની મુશ્કેલી જણાવી. હુદ્દાહ પ્રબોધીકા શાલ્લુમની પત્ની હતી. હસાહના પુત્ર તોકહાયનો પુત્ર શાલ્લુમ રાજાના વસ્ત્રભંડારનો ઉપરી હતો. હુદ્દાહ યરૂશાલેમનાં નવા ભાગમાં રહેતી હતી. 23પ્રબોધકોએ ઉત્તર આપ્યો, ઈસ્રાએલના યહોવા દેવ કહે છે કે “જે માણસે તમને મોકલ્યો તેને કહો 24આ ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાના વચન છે; ‘હું આ જગ્યા ઉપર અને એના વતનીઓ ઉપર આફત ઉતારનાર છું, યહૂદાના રાજા સમક્ષ વાંચવામાં આવેલા પુસ્તકમાં લખેલા બધા શાપો અમલમાં આણનાર છે. 25કારણ, એ લોકોએ મને છોડી દઈને અન્ય દેવોને બલિ ચડાવ્યા છે અને પોતાનાં બધાં કૃત્યોથી મારો રોષ વહોરી લીધો છે. મારો રોષ આ જગ્યા સામે ભડભડી રહ્યો છે અને એ શાંત પડવાનો નથી.’

26“આ બાબતમાં યહોવાને પૂછવા માટે તમને મોકલનાર રાજાને કહી દો કે જે વાતો તમે થોડા સમય પહેલા સાંભળી છે તે માટે, ઈસ્રાએલના યહોવા કહે છે, 27“આ જગ્યા અને એના વતનીઓ વિરૂદ્ધ મેં ઉચ્ચારેલી ચેતવણી સાંભળીને તારું હૃદય પીગળી ગયું છે, અને પશ્ચાતાપથી તે તારા કપડાં ફાડ્યાં છે અને તું મારી સમક્ષ રડી પડીને મને પગે લાગ્યો છે, તેથી મેં પણ તારી અરજ સાંભળી છે, 28હું આ જગ્યા અને તેના વતનીઓ ઉપર જે આફતો ઉતારનારો છું તે તારે નજરે જોવી નહીં પડે, તે પહેલાં તું તારા પિતૃઓ ભેગો થઈ જશે અને શાંતિથી કબરમાં પહોંચી જશે.” આ જવાબ લઈને તેઓ રાજા પાસે ગયા.

29પછી રાજાએ યહૂદા અને યરૂશાલેમના સર્વ વડીલોને એકત્ર થવાની આજ્ઞા કરી. 30તેણે યાજકો, લેવીઓ અને

નાનામોટા સર્વ લોકોને પોતાની સાથે મંદિરમાં એકત્ર કર્યા. રાજાએ મંદિરમાંથી મળી આવેલા કારનાં પુસ્તકમાંથી વચનો વાંચી સંભળાવ્યા. 31ત્યારબાદ મંચ ઉપર ઊભા રહીને રાજાએ યહોવા સમક્ષ યહોવાને અનુસરવાની, અને તેની બધી આજ્ઞાઓ, કાનૂનો અને નિયમોનું પૂર્ણ હૃદયથી પાલન કરવાની, અને તે રીતે પુસ્તકમાં લખેલી કારની બધી શરતોનો અમલ કરવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી. 32ત્યારબાદ તેણે બિન્યામીનના લોકો અને યરૂશાલેમમાં જેઓ હાજર હતા તેઓ બધા પાસે કારનું પાલન કરવાની પ્રતિજ્ઞા લેવડાવી. એ પછી યરૂશાલેમમાં વતનીઓએ પોતાના પિતૃઓના દેવ યહોવા સાથેનો કાર પાળ્યો પણ ખરો. 33યોશિયાએ યહૂદીઓ જે પ્રદેશમાં રહેતા હતા ત્યાંથી સર્વ મૂર્તિઓ દૂર કરી, અને તેમના દેવ યહોવાનું ભજન કરવા આજ્ઞા કરી. તેના બાકીના જીવનકાળ દરમિયાન સર્વ લોકો તેઓના પિતૃઓના દેવ યહોવાની સેવામાં ચાલુ રહ્યાં, યહોવાના માર્ગે ચાલવામાં તેઓ જરા ય પાછા ન પડ્યાં.

યોશિયા પારખાપર્વની ઉજવણી

35 ત્યારબાદ યોશિયાએ જાહેર કર્યું કે એપ્રિલ મહિનાના ચૌદમા દિવસે યરૂશાલેમમાં પારખાપર્વ ઉજવવામાં આવશે. તે સાંજે પારખાના હલવાનો વધ કરવામાં આવ્યો. 2તેણે યાજકોને પોતપોતાને સ્થાને ફરી નીમ્યા અને તેમને યહોવાના મંદિરમાં પોતાની ફરજ બજાવવા માટે ઉત્તેજન આપ્યું. 3પછી તેણે લેવીઓ, જેઓ યહોવાને સમર્પિત ઈસ્રાએલના શિક્ષકો હતાં તેમને કહ્યું કે, “ઈસ્રાએલના રાજા દાઉદના પુત્ર સુલેમાને બંધાવેલા મંદિરમાં પવિત્ર કોશ મૂકી. હવે એને તમારે ખભે ઉપાડવાની જરૂર નથી, હવે તમે યહોવા તમારા દેવની અને તેના લોકો, ઈસ્રાએલીઓની સેવા કરો; 4ઈસ્રાએલના રાજા દાઉદ અને તેના પુત્ર સુલેમાનની સૂચનાઓમાં લખ્યા પ્રમાણે તમે કુટુંબવાર ટૂકડીઓમાં ગોઠવાઈ જાઓ. જેથી 5સામાન્ય પ્રજાજનોના પ્રત્યેક કુળસમૂહદીઠ લેવીઓની એક ટૂકડી સેવામાં હોય. 6પારખાનો બલિ વધરો, તમારી દેહશુદ્ધિ કરો અને તમારા ભાઈઓ માટે બધી તૈયારી કરો, જેથી તેઓ મૂશા મારફતે અપાયેલી યહોવાની આજ્ઞાનું પાલન કરી શકે.”

7પારખાનાં અર્પણો માટે રાજાએ લોકોને 30,000 હલવાનો અને લવારાં આપ્યો. વળી 3,000 જવાન બળદો પણ આપ્યાં. 8રાજાના અધિકારીઓએ રાજીખુશીથી યાજકોને અને લેવીઓને અને બાકીના લોકોને દાન આપ્યાં. મંદિરના અધિકારીઓ હિલ્કિયા, ઝખાર્યા અને યહીયેલે યાજકોને પારખાનાં અર્પણો તરીકે 2,600 ઘેટાં અને બકરા તથા 300 બળદો આપ્યા. 9લેવીઓના આગેવાનો, કોનાન્યા, શમાયા, નથાનએલ, અને તેના ભાઈઓ હશાબ્યા, યેઈએલ, અને યોજાબાદે પારખાનાં અર્પણો માટે લેવીઓને 5,000 ઘેટાંબકરા અને 500 જવાન બળદો આપ્યાં.

10પૂજાની વ્યવસ્થા કરતાં યાજકો પોતાને સ્થાને અને લેવીઓ પોતપોતાની ટૂકડીઓમાં રાજાના હુકમ મુજબ

ગોઠવાઈ ગયા. તેમણે પાસ્ખાના બલિનો વધ કરવા માંડ્યો; 11તેઓએ પાસ્ખાના પશુઓની બલિ ચડાવી લેવીઓ બલિ ચડાવેલા પશુઓની ચામડી ઊતારતા હતા. પછી યાજકોએ લેવીઓએ આપેલું લોહી વેદી ઉપર છાંટ્યું. 12અને દહનાર્પણમાં હોમવાના ભાગ જુદા પાડી સામાન્ય પ્રજાજનોના કુટુંબોને મૂસાનાં નિયમોમાં જણાવ્યા મુજબ ચડોવાને ચડાવવા માટે, વહેંચી આપતા હતા. એવું જ બળદોનું પણ કરવામાં આવ્યું. 13મૂસાના નિયમોમાં જણાવ્યા પ્રમાણે તેઓએ પાસ્ખાનાં હલવાનો અગ્નિમાં શેક્યાં અને પવિત્ર અર્પણોને તપેલાં, કઢાઈઓ અને તાવડાઓમાં ઉકાળી ઝટપટ પ્રજાને પીરસી દીધાં. 14ત્યારબાદ તેમણે પોતાને માટે અને યાજકોને માટે ખાવાનું બનાવ્યું. યાજકો જે હારુનના વંશજો હતા તેઓ ખૂબ વ્યસ્ત હતા તેથી પોતાનું ખાવાનું બનાવવા અસમર્થ હતાં, તેઓ અંધારુ થાય ત્યાં સુધી બલિ ચડાવતા હતા. 15આસાફના કુળના ગાયકો, આસાફ, હેમાન, અને રાજનબી, યદ્યૂન દાઉદે ઠરાવેલા નિયમ મુજબ પોતાને સ્થાને ઊભા રહ્યાં, દારપાળો પણ પોતપોતાને દરવાજે ઊભા રહ્યાં. તેમને પોતાનું સ્થાન છોડાવાની જરૂર નહોતી પડી કારણ, તેમના જાતભાઈઓ લેવીઓએ તેમને માટે બધી તૈયારી કરી હતી.

16આ રીતે, તે દિવસે રાજા યોશિયાની આજ્ઞા પ્રમાણે ચડોવાની સેવાપૂજાની બધી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી, પાસ્ખાની ઊજવણી થઈ અને ચડોવાની વેદી ઉપર દહનાર્પણ ચડાવવામાં આવ્યું. 17ત્યાં હાજર રહેલા ઈસ્રાએલીઓએ એ વખતે પાસ્ખાનું પર્વ અને બેખમીર રોટીનો ઉત્સવ સાત દિવસ સુધી ઉજવ્યાં. 18પ્રબોધક શમુએલના વખતથી ઈસ્રાએલમાં કદી પાસ્ખાનું પર્વ આ રીતે ઊજવાયું નહોતું. ઈસ્રાએલના કોઈપણ રાજાએ યોશિયાની પેઠે પાસ્ખાનું પર્વ યાજકો, લેવીઓ, હાજર રહેલા બધા ચડૂદાવાસીઓ તથા ઈસ્રાએલવાસીઓ અને યરૂશાલેમના વતનીઓ સાથે કદી ઊજવ્યું નહોતું. 19 યોશિયાના રાજ્યને અઢારમે વર્ષે આ પાસ્ખાપર્વ ઊજવવામાં આવ્યું હતું.

યોશિયાનું મૃત્યુ

20આ બધું બન્યા પછી, જ્યારે યોશિયાએ મંદિર બાંધવાનું પૂરું કરી નાખ્યું હતું ત્યારે, મિસરનો રાજા નખો યુદ્ધ કરવા માટે ફાતના કાંઠા પરના કાર્કમીશ ઉપર ચઢી આવ્યો. યોશિયા તેની સામે લડવા ગયો. 21પરંતુ નખોએ દૂતો મોકલીને કહેવડાવ્યું કે, “ઓ ચડૂદાના રાજા, તારે ને મારે શો ઝઘડો છે? આજે હું તારી સાથે લડવા નથી આવ્યો, પણ જેની સાથે મારે દુશ્મનાવટ છે તે રાજા સાથે લડવા આવ્યો છું, અને ચડોવાએ મને ઉતાવળ કરવા કહ્યું છે. દેવ મારા પક્ષે છે, તેની આડે આવીશ નહીં, નહીં તો તે તારો નાશ કરશે.” 22પણ યોશિયાએ તેનું સાંભળ્યું નહીં. અને તેની સાથે લડવા માટે પોતે વેશપલટો કર્યો. દેવની આજ્ઞાથી ઉરચારાયેલાં નખોના વચન તેણે કાન પર લીધાં નહીં, અને મગિદોના

મેદાનમાં તે યુદ્ધે ચડ્યો. 23આજ્ઞાવળીઓને તેના ઉપર મારો ચલાવ્યો અને તેણે પોતાના અંગરક્ષકોને કહ્યું, “મને લઈ જાઓ, હું સખત ઘવાયો છું.”

24તેઓ તેને તેના રથમાંથી ઉપાડી બીજા રથમાં મૂકી પાછો યરૂશાલેમ લઈ ગયા, ત્યાં તે મૃત્યુ પામ્યો અને તેને પિતૃઓની કબરો વચ્ચે દફનાવવામાં આવ્યો, સમગ્ર ચડૂદાએ અને યરૂશાલેમે તેનો શોક પાળ્યો. 25યર્મિયા પ્રબોધકે તથા મંદિરના ગાયકવૃંદે પણ તેના માટે વિલાપ કર્યો. આજ દિવસ સુધી તેના મૃત્યુ વિષે વિલાપના ગીતો ગવાય છે, અને આ ગીતો વિલાપના અધિકૃત પુસ્તકમાં નોંધેલા છે.

26યોશિયાનાં બાકીનાં કૃત્યો, તથા ચડોવાના નિયમશાસ્ત્રમાં લખ્યા પ્રમાણે કરેલાં તેના સુકૃત્યો, 27તથા તેના બીજાં કામો, પહેલેથી તે છેલ્લે સુધી, ઈસ્રાએલ અને ચડૂદાના રાજાઓના ઈતિહાસના પુસ્તકમાં નોંધેલા છે.

ચડોઆહાઝનો અમલ

36 દેશના લોકોએ યોશિયાના પુત્ર ચડોઆહાઝને નવા રાજા તરીકે પસંદ કર્યો. 2તે જ્યારે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 23 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં ત્રણ મહિના રાજ્ય કર્યું. 3ત્યારબાદ મિસરના રાજા નખોએ તેને જેલમાં નાખ્યો અને ચડૂદાના દેશ ઉપર 3,400 કિલોગ્રામ ચાંદીની અને 34 કિલોગ્રામ વજનદાર સોનાની વાર્ષિક ખંડણી નાખી અને ચડોઆહાઝનો એ રીતે દંડ કર્યો. 4તથા તેની જગ્યાએ તેના ભાઈ એલ્યાકીમને ચડૂદાનો અને યરૂશાલેમનો રાજા બનાવ્યો, અને તેનું નામ બદલીને ચડોયાકીમ રાખ્યું નખો તેના ભાઈ ચડોઆહાઝ ને મિસર ઉપાડી ગયો.

ચડૂદાનો રાજા ચડોયાકીમ

5ચડોયાકીમ ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 25 વર્ષની હતી અને તેણે યરૂશાલેમમાં અગિયાર વર્ષ રાજ્ય કર્યું.

6તેણે દેવ ચડોવાની દ્રષ્ટિએ ખોટું ગણાય એવું આચરણ કર્યું. આથી બાબિલનો રાજા નબૂખાદનેસ્સાર તેના ઉપર ચડી આવ્યો અને તેને સાંકળ બાંધી બાબિલ લઈ ગયો. 7વળી તે ચડોવાના મંદિરની કેટલીક સામગ્રી પણ બાબિલ લઈ ગયો અને તેને પોતાના મહેલમાં રાખી. 8ચડોયાકીમના રાજ્યમાં બીજા બનાવો, તેણે ઘૃણાજનક કાર્યો કર્યા હતાં અને જેને માટે તેને ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવ્યો હતો તે બધું ઈસ્રાએલના અને ચડૂદાના રાજાઓનાં વૃત્તાંતમાં નોંધાયેલું છે, તેના પછી તેનો પુત્ર ચડોયાકીન ગાદીએ આવ્યો.

ચડૂદાનો રાજા ચડોયાકીન

9ચડોયાકીન જ્યારે ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 18 વર્ષની હતી. તેણે માત્ર ત્રણ માસ અને ત્રણ દિવસ રાજ્ય કર્યું. દેવની દ્રષ્ટિમાં તે ભૂંડાઈનું રાજ્ય હતું. 10ત્યારબાદ વસંતઋતુમાં નબૂખાદનેસ્સાર રાજાએ તેને બાબિલ બોલાવ્યો. તે વખતે મંદિરમાંથી ઘણો ખજાનો બાબિલ લઈ

જવામાં આવ્યો. નબૂખાદનેસ્સાર રાજાએ યહોયાકીનના ભાઈ સિદક્રિયાને યહૂદા અને યરૂશાલેમમાં નવા રાજા તરીકે નીમ્યો.

યહૂદાનો રાજા સિદક્રિયા

11સિદક્રિયા ગાદીએ આવ્યો ત્યારે તેની ઉંમર 21 વર્ષની હતી. અને તેણે યરૂશાલેમમાં અગિયાર વર્ષ રાજ્ય કર્યું. 12તેણે તે દેવ યહોવા વિરૂદ્ધ પાપ કર્યું, અને યહોવાના મુખ્ય પાત્ર પ્રબોધક યર્મિયાનું કહ્યું તેણે માથે ચડાવ્યું નહીં.

યરૂશાલેમનો વિનાશ

13વળી તેણે નબૂખાદનેસ્સાર સામે બળવો કર્યો. જેને વફાદાર રહેવાને તેણે દેવને નામે સમ ખાધા હતા. તે જક્કી હતો અને તેણે ઈસ્રાએલના દેવ યહોવાને શરણે પાછા વળવાની હઠપૂર્વક ના પાડી. 14ઉપરાંત યહૂદાના બધા આગેવાનો, યાજકો અને લોકો વધુ બગડતા અને બગડતા ગયા. તેઓ આજુબાજુની પ્રજાઓના દેવોની મૂર્તિઓને પૂજતા હતા, આમ તેઓએ યરૂશાલેમમાં આવેલા યહોવાના મંદિરને ભ્રષ્ટ કર્યું જે તેણે પાવન કર્યું હતું. 15તેઓના પિતૃઓના દેવ યહોવાએ વારંવાર પોતાના પ્રબોધકો મોકલીને તેઓને ચેતવણી આપી, કારણકે પોતાના લોકો પર અને પોતાના મંદિર ઉપર તેને દયા આવતી હતી. 16પણ તેમણે દેવના સંદેશવાહકોની ઠેકડી ઉડાવી, દેવના વચનોની ઉપેક્ષા કરી, અને પ્રબોધકોને હસી કાઢ્યા, એટલે સુધી કે આખરે તેમના ઉપર યહોવાનો રોષ એવો તો ઊતર્યો કે કોઈ ઉપાય ન રહ્યો.

17ત્યારે યહોવાએ બાબિલના રાજાને તેમના ઉપર ચડાઈ કરવા મોકલ્યો. બાબિલના રાજાએ તેમના યુવાન માણસોને જ્યારે તેઓ મંદિરની અંદર જ હતાં ત્યારે મારી નાખ્યાં. હદમાં જ કાપી નાખ્યા, તેણે સ્ત્રી કે પુરુષ, વૃદ્ધ કે યુવાન, સાજાં કે માંદા કોઈનેય છોડ્યાં નહીં. દેવ તેમને બધાંને તેના હાથમાં સુપ્રત કર્યા હતાં. 18ને યહોવાના મંદિરની નાનીમોટી બધી જ સામગ્રી તેમજ મંદિરમાંના, રાજાના અને તેના અમલદારોના ખજાના, બધુંજ બાબિલ લઈ ગયો. 19તેણે મંદિર બાળી મૂક્યું. યરૂશાલેમની દિવાલ ભોંયભેગી કરી નાખવામાં આવી હતી. તેના મહેલોને આગ ચાંપી અને બધી જ કિંમતી વસ્તુઓનો નાશ કર્યો. 20હત્યાઓમાંથી બચી જવા પામેલાઓને તે બાબિલ બાન પકડી ગયો, અને ઈરાનીઓ સત્તા પર આવ્યા ત્યાં સુધી તેઓ તેના તથા તેના વંશજોના ગુલામ રહ્યાં. 21આ રીતે યર્મિયા મારફતે ઉચ્ચારાયેલી યહોવાની વાણી સાચી પડી. ભૂમિ 70 વર્ષો સુધી વેરાન થઈ જશે. લોકો દ્વારા વિશ્રામવર્ષની વિશ્રાંતિ * ન પાળવા માટેની આ ભરપાઈ હશે.”

22યર્મિયા પ્રબોધક દ્વારા આપવામાં આવેલી ભવિષ્યવાણી પૂર્ણ થાય માટે ઈરાનના રાજા કોરેશના પહેલા વર્ષમાં યહોવાએ કોરેશને પ્રેરણા કરી કે તે તેના સમગ્ર રાજ્યમાં એક લેખિત ઢંઢેરો પ્રગટ કરે:

23આક્રાશના યહોવા દેવે મને પૃથ્વીના સર્વ રાજ્યો આપ્યા છે; તેણે મને તેને માટે યહૂદામાં આવેલા યરૂશાલેમમાં મંદિર બાંધવા કહ્યું છે તેના લોકોમાંથી તમારામાં જે કોઈ હોય તે ભલે જાય. તેના દેવ યહોવા તેને સાથ આપો.